דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
שוון פועלי ארץ ישראל
מיסדו ועורכו הראשון בן־גוריון דל
מאוחד עם לעולם

יום שני, כ"ב באדר א' תשמ"ו, 3 במארס 1986 ● גליון 18752

היום 12 עמודים ● המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

היום בדבר

● רצח בשטוקהולם — טדי פרויס, שלמה שפיר
● הסיר־דרום הישראלי — יצחק בן־נר
● תסמונת פיני גרוב — חיים ביאור
● כלכלה ובורסה (עמ' 4—5)
● עכשיו (עמ' 9), ספורט (עמ' 11)
● כוכבים ולילות (עמ' 12)

מזג האויר

מעונן חלקית.
הטמפרטורות הקחזויות: ירושלים: 6—16, רמת הגולן: 7—18, נהריה: 7—19, צפת: 5—16, חיפה: 12—18, תל־אביב: 9—21, נצרת: 9—20, שומרון: 7—20, תל אביב: 10—19, לוד: 9—19, יריחו: 10—22, עזה: 12—19, באר־שבע: 8—20, אילת: 13—24.

כוחות צה"ל יאבטחו אחה"צ לווייתו ההמונית של ראש עיריית שכם שנרצח

תימשך מדיניות הרחבת המינהל העצמי בשטחים — מודיע פרס בממשלה

מאת דני רובינשטיין,
סופר „דבר"

הלוויית ראש עיריית שכם זאפר אל־מצרי, שנרצח אתמול סמוך לשעה 8 בבוקר ביריות אקדח ליד בנין העיריה, תתקיים היום ב־3.30 אחר־הצהריים. צופים השתתפות המונית בהלוויה, שלקראתה יסיר כוחות הבטחון את הסיור שהוטל על העיר. הבוקר צפויים להגיע ממזרח הירדן עוד רבים מבני משפחת אל־מצרי ומכריו של הנרצח והממשל נערך להקלות בסידורי מעברם לגדה.

מסע הלוויה ייצא מהמסגד הכרכרי של שכם ויימשך לאורך של כשלושה ק"מ. כלי רכב לא יורשו להשתתף בלוויה וכח צבאי גדול יאבטח אותה. לאחר הלוויה לא יוחזר העוצר ויאפשרו לתושבים לפקוד את בית משפחת הנרצח.

אתמול ערכו כוחות הבטחון סריקות באזור, אולם לא נמסר על מעצר חשודים שניתן לקשור אותם לפי שעה לרצח.

תגובות

תגובות אחידות של תדהמה — דאגה היו אתמול בשכם ובגדה עם היוודע דבר רצח זאפר אל־מצרי. דגלים שחורים הונפו בפתח העיריה. בסאם אל־שכעה, ראש העיר הקודם שהודח ונחשב כיריבו הגדול ביותר, אמר אתמול לסופר „דבר": „אין זה סוד שהתו

(המשך בעמוד 2)

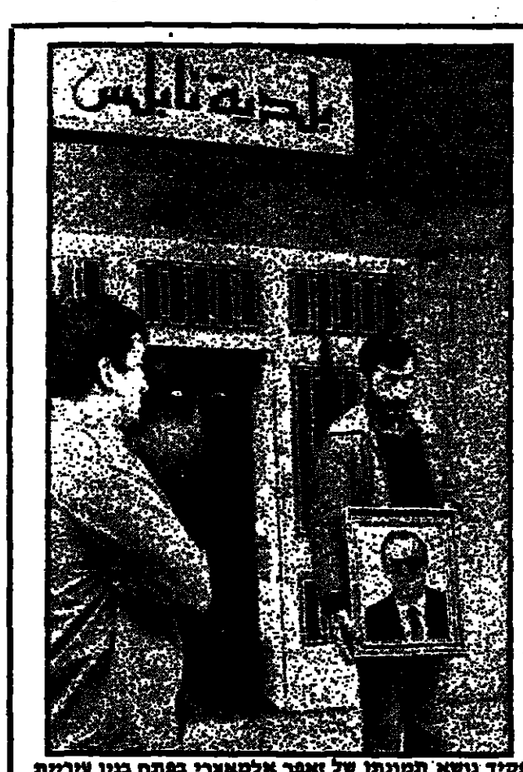

פקיד נושא תמונתו של זאפר אלמצארי בפתח בנין עיריית שכם אתמול
צילום יצחק הרדי

ארגוני אבו־נידל וחבש נטלו האחריות

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

ארגון אבו־נידאל וארגון הזזית העממית לשחרור פ־לסתין בראשות גורג' חבש נטלו אתמול את האחריות לרצח זאפר אלמצרי בשכם.

דוברים מטעם שני ארגונים אלה אמרו כי אלמצרי הוצא להורג כאות אזהרה למנהיגים בשטחים שלא ישתפו פעולה עם הממשל הירדני והממשל הישראלי בתכניותיו הם למציאת „הסדר של כניעה" לבעיה הפלשתינית.

דוברו של ארגון אבו־נידאל אמר, נוסף לכך, שחיסולו של אלמצרי נועד לשמש את אזהרה למלך חוסיין ול־

„איש לא מאיים עלי" — אמר אל־מצרי יום לפני הירצחו

(קרא בעמ' 3)

ערפאת וכן לבני משפחת אלמצרי הענפה המכהנים ב־משרות ממשל בממלכת ירדן. זאפר אלמצרי היה דודו של שר החוץ הירדני טהר אלמצרי.

בין אם זאפר אלמצרי נרצח על ידי סוכני ארגון אבו־נידאל או על ידי אנשי ארגונו של ג'ורג' חבש דומה כי לחיסולו היו שתי מטרות פוליטיות: ראשית ל־הזהיר את ההנהגה הפוליטית המתונה בשטחים שלא להיענות ללחצי הנוכחיים של הכלך חוסיין להצטרף לתהליך המדיני באיזור ביוזמה אמריקאית במקומו של אש"ף, שנית להזהיר מנהיגים אלה שלא ישתפו פעולה עם השלטונות הישראלים בנסיונותיהם להרחיב את סמ־כויות הממשל העצמי של תושבי השטחים.

מאת יוסי מלכו,
סופרו המדיני של „דבר"

הממשלה תמשיך במדיניותה בשטחים, המבוססת על „הצעות לתושבים לנהל את ענייניהם" — הדגיש ראש הממשלה שמע־עון פרס, כשדיווח אתמול כ־ישיבת הממשלה על רצח ראש עיריית שכם זאפר אל־מצרי.

רק שר התעשיה והמסחר אריאל שרון הגיב על הודעה זו בחדרו שהממשלה תקיים דיון מלא על הכוונה להעביר עוד סמכויות של מינהל עצמי לתושבי השטחים.

גם הידיעה של ראש הממשלה, המשמש בהיעדרו של יצחק רבין ממלא מקום שר הבטחון, כי יש לייחס את המעשה — בהסתמך על כלי הנשק שמהם נורה אל מצרי — לארגוני הטירוב הפלשתינאיים נתקלה בתגובה הסתייגות של בטה שרים מהליכוד.

מקור מדיני מקורב לראש הממ־שלה ציין כי דווקא בגלל הרצח „תעשה ישראל צעדים שיוכיחו, כי ניתן להמשיך במדיניות שמ־מנעים בין מנהיגי השטחים לא ייצאו ניצוקים וכי ישראל איבה נכונה לסיוע של הקיצונים".

יחד עם זאת הביע המקור חשש כי הרצח יפגע בסחנות ישראל להעביר סמכויות לתושבים. ה־מקור אישר כי מינויו של אל־מצרי לתפקיד התאפשר כתוצאה מן ההסכמה לכך, לא רק מצד ישראל אלא גם מצד ירדן ואש"ף.

ראש הממשלה שלח אתמול תנ־חומים למשפחה והביע הערכה ל־פעולתו של אל־מצרי בתקופה ה־קצרה שבה כיהן כראש העירייה. „הרצחו הוא מכה קשה לתושבי השטחים" הדגיש שמעון פרס „ר־

(המשך בעמוד 2)

„לא הייתי בטרבלינקה" — אמר דמיאניוק לשופט — „לא עשיתי מה שמאשימים אותי בו"

מאת יקיר צור, סופר „דבר" בירושלים

„מעולם לא הייתי במקום הזה, טרבלינקה, ומעולם לא עשיתי את המעשים שבהם מא־שימים אותי פה בהם. אני עצמי הייתי שבוי מלחמה ומעולם לא הייתה נאצים. איזנגי יכול להבין איך מקטרים ביני ובין תאי ה־גזים". הדובר: ג'ון (איוואן האיום) דמיאנ־יוק, במפגש ראשון עם מערכת המשפט ה־ישראלית בדיון על הארכת מעצרו.

מרגדון השקם של משטרת מרחב ירושלים הגה אתמול לכתה קלה את ייעודו המקורי והפך זכנית לאולם בית משפט. בקידמת ה־אולם הוצבו בצורת חי"ת שלחנות מכוסים מפות כחולות. שולחן מרכזי עבור

מעמד הארכת המעצר במשטרת ירושלים: מימין ראש צוות החוקרים אישי־שלום; במרכז השופט שמחה; משמאל דמיאניוק ולצידו המתורגמן סובלמן
צילום יצחק הרדי

השופט, מימינו נציגי התביעה ומשמאלו ק־חשוד ושומריו. מישהו אף זכר לתלות את סמל המדינה על הקיר שמאחורי שולחן ה־שופט. בחציו האחר של האולם, מאחורי מ־חיצת הקהלים, ספסלים וכסאות עבור הקהל המורכב דובר־כמולו מאנשי משטרה וחק־שודות.

שעה ארוכה, לפני תחילת הדיון כבר היה האולם מלא בעשרות צלמים, עיתונאים ו־צוותי טלויזיה מן הארץ ומחו"ל. דקות ספו־רות לפני הקריאה תשע עצרה מכונית המש־טרה המשוריינת בפתח האולם וגיון דמיאנ־יוק, כבול באזיקים ומלווה במשמר כבד של שוטרים, נכנס לאולם. גבה־קומה, מקריח, מרכיב משקפי־ראיה בצלות עדשות עבות. לבוש בחליפה חומה וחולצה לבנה שצוואר רוחה פתוח. השוטרים מסירים מידיו את ה־

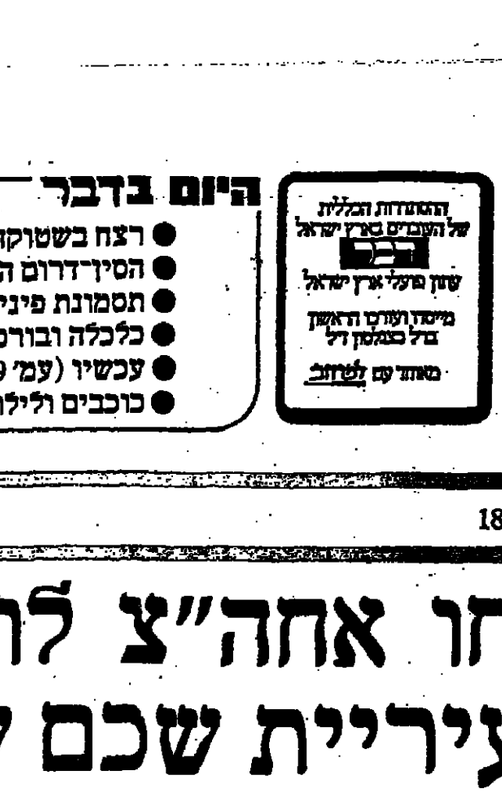

אזיקים והוא מתיישב ליד השולחן כשלימינו המתורגמן, איש המשטרה איזיה סובלמן.

מדי פעם חיוך על השפתיים

הדיון מתקיים בשפה העברית. נשיא בית משפט השלום בירושלים, השופט אהרון שמחה, שואל לשמו של החשוד. לשם אביו, לכתובת הולדתו ולשנת הולדה. איזיה מתרגם לאוקראינית ודמיאניוק עונה: איוואן דמיאנ־יוק, שם האב ניקולאי, נולד ב־1920 בכפר דובוב מחוז־ינצי באוקראינה. ברה"מ.

נציג התביעה, נצ"מ אלכס איש־שלום, סר־תח בתצרי ההסבר לבקשת המעצר: „בין ה־עדויות שהצטברו לאחר מלחמת העולם הש־ניה הוזכר גם שמו של איוואן דמיאניוק.

חייל בצבא הארמי מטוצא אוקראיני, שנפל בשבי הגרמני ובשלב מסויים החל לסייע ל־גרמנים. לאחר שעבר אימונים הוצב במחנה התשמדת טרבלינקה. היה זה מחנה שכל מי שהגיע אליו נרצח עוד באותו יום. תפקידו של איוואן דמיאניוק היה להכניס את כל האנשים שהגיעו למחנה. לאחר שהופשטו מבגדיהם ונלקחו מהם כל חפצי הערך ש־ברשותם, אל תאי הגאזים. לאחר מכן היה סותר את הקלתות, מפעיל את המנוע שהזרים גאז להאים ושחטה פרק זמן עד שהקורבנות היו כתים. בנוסף לכך נהג לבצע מעשי אכ־זריות התעללות בקורבנותיו, שהיקנו לו את השם, איוואן האיום."

איש־שלום מדבר לאט ובשקט. רעש תיק־תוק המצלמות, שאינן ממסיקות לפעול, מת־

(המשך בעמוד 2)

פשיטות על ארגוני גולים בשוודיה בעקבות רצח פאלמה

רעיית ראש־הממשלה המנוח הבחינה באנשים חשודים אך לא דיווחה

מאת עלי כהן, סופר „דבר" בדנמארק וסוכנויות הידיעות

אתמול פרקה משטרת שוודיה את מקום הירצחו של אולף פאלמה, ראש הממשלה המנוח. כל שידוע, לעת עתה, בודאות הוא, שהרצח נעשה בכלי בקומר 9 מיט כן הסת שבשיטוש ה־צבא השוודי.

לא ברור עדיין אם אלמנת ראש הממשלה ליבה פאלמה ראתה את הרוצח פנים אל פנים, שכן, לפי שלה מאחור. לעומת זאת מסתבר, כי ליבה הבחינה באנשים חשו־דים בסביבת מצנו של ראש הממשלה בעיר העתיקה של שטוק־הולם, זמן לא רב לפני האירועים הטרגיים. מאחר שלא ראתה אותם שוב לאחר מכן לא טרחה לדווח.

עוד נודע אתמול, כי לראש הממשלה המנוח לא היתה כל שמירה אישית במשך המחצית ה־ראשונה של כהונתו השניה כראש ממשלה.

על פי הסברה, עקב הרצח אחרי הרצח הקולגנ, סם חזה עם אשתו בארס שוודי קליל, עד למקום הרצח. מרחק לא רב מבית הקולגנ. אם גירסה זו נכו־נה, הרי שהרצח היה מתוכנן. שעות ספורות לאחר הרצח נעצרו שני חשודים כשבכיסם תרשים של איזור הרצח, אך המשטרה נאלצה לשחרר אותם, לאחר שהוכיחו אלי־בי מושלם.

מן המכון הפתולוגי בשטוקהולם שבדק את גופת ראש הממשלה נמסר, כי הכדור השני שפגע בו הפיתו מידי וכי לא היה שום איכות להחייתו.

מפקד משטרת שטוקהולם, האנס הלמר, מסר אמש במסיבת עתו־נאים, כי הכדור שגרם למותו של פאלמה, כדור בקוטר 9 מ"מ, הוא מסוג נדיר ביותר. „במעבדה ה־מכנית שלנו כ־500 סוגי כדורים שונים, אך זה שונה מכולם" הוא אמר. „המיחוד כדור זה הוא צי־רוף המתכות הבלתי רגיל".

במצוד הנרחב ביותר בתולדות שוודיה משטה משטרת שוודיה על ארגוני גולים רבים. מהמזרח ה־תיכון, בעיקר, ומדרום אמריקה, אשר נהרו לשוודיה בשנות כהונתו של פאלמה, בנבלים את זוקי ה־מקלט הפרטיים של המדינה. ד"ר הפרלמנט, איגמונד בונמסיין — הביע אמש חשש, שרצח פאלמה יביא להתלקחות שנאה כלפי ה־מהגרים הרבים אם יתברר, כי הרוצח הוא אזרח זר. „אני פוחד ממה שעלול לקרות", אמר. „אם יתברר כי הרוצח אינו שוודי", יצוין, כי בשמה שעברה נחתמנו בשוודיה אותות ראשונים של פני־לות גזענית וקבוצות ניאו־נאציות קטנות קראו לגירוש מהגרים.

לפני משרד ראש הממשלה ב־שטוקהולם, משרדו של אולף פאל־מה, משתרך כל שעות היום וה־לילה תור ארוך של אזרחים ה־מבקשים לחתום בספר התנודמים שהוצב שם. בדומה לכך, מתו־כנסים בקופנהגן, ליד שגרירות שוודיה, צעירים רבים הרואים באולף פאלמה אבידה רצינית ל־כחוות השלום והקידמה.

הדגלים בשוודיה ובדנמ"ק הורדו לחצי התורן! בכל מבני הציבור. ביום ד' הקרוב תתקיים בקופנהגן הדלוקת לפידים לזות אבל.

בהלוויה שנקבעה ליום שבת ד־ הוזרו לחצי התורן! בכל מבני הציבור. ביום ד' הקרוב תתקיים בקופנהגן הדלוקת לפידים לזות אבל.

בהלוויה שנקבעה ליום שבת ד־ 15 במארס, צפויים רבים מאוד ממנהיגי מדינות העולם לבוא.

מחר מתחיל משפט חוה יערי ואביבה גרנות

הנאשמות ברצח התיירת מלה מלבסקי

מאת נתן רוקי, סופר „דבר"

משפטן של חוה יערי ואביבה גרנות, המואשמות ב־רצח התיירת מלה מלבסקי, יחל מחר בבוקר בבית המש־פט הבחוזי בת"א. שורבי הדין של חוה יערי יבקשו לדחות את הדיון כיוון שלא קיבלו לידיהם את כל חומר הרא־יות שריכז צוות החקירה המיוחד בראשותו של פקד מישל חודר.

בדין יישבו נשיאת בית המשפט המחוזי בתל אביב השופטת חנה אבגור והשופטים גלעדי וגולדברג.

עורכי הדין של חוה יערי העבירו לידי צוות החקירה 115 קלסות. וזאת לדרישת המשטרה שהבטיחה להם ל־העתיק את חומר הראיות המצוותת בסלפון וזה בצולם בווידיאו. עד אמש קיבלו עורכי הדין רק חלק קטן מ־הקלטות ועל כן ידישו לדחות את הדיון המשפטי עד ל־קבלת כל החומר.

בעצות הערב אתמול צפו עורכי דינה של חוה יערי בסרטי וידיאו שכללה, לדברי המשטרה, שיחזורים מצירת הרצח.

קרוליין קנדי נישאת לאדוין שלוסברג

קארולין קנדי, בתו של הנשיא ג'ון קנדי, תינשא ב־קיץ הקרוב לצעיר יהודי מניו־יורק, אדוין ארתור שלוס־ברג. אם הכלה, ג'קלין קנדי־אונאסיס, הודיעה אתמול על הנישואים. בהודעה לא צוין אם הזוג — יהודי וקא־

תולית — יינשאו בטקס דתי. שלוסברג הוא דוקטור למדעים ולספרות מאוניברסיטת קולומביה ומחברם של תשעה ספרים. הוא ממנהל חברה שבבעלותו לעיצוב מודי־אונים ותצוגות. אביו, אלפרד שלוסברג, הוא בעל חברת טקסטיל בניו־יורק. אף שהקשר בין שלוסברג לקנדי נמ־שך זה כבה שנים, נראה שרק לאחרונה התרכבה הת־נגדות של הסבתא הרבישה של הכלה למיסודו. קארו־לין קנדי לומדת עתה משפטים באוניברסיטת קולומביה. עד לקיץ שעבר היתה מפיקת קולנוע וטלוויזיה במודו־און הכפרופוליטני של מאנהטן.

הוגשה בקשה לצווי מניעה נגד האחיות הפותחות הבוקר בעיצומים בבתיה"ח

קיסר והברפלד יוצאים נגד ארגון מתבדל בהסתדרות האחיות

מאת דנקה הרניש,
כתבת „דבר"

הבוקר נפתח השלב השני בסא־בק האחיות והאחים העובדים הק־מת חסיבה אשטונומית ויהיו עיצו־מים במשך 24 שעות בשבעה בתי חולים ברחבי הארץ, משרד הבריר־אות יחד עם ההסתדרות המדיצי־נית „הדסה" הגישו בקשה לבית הדין לעבודה בירושלים להוציא צווי מניעה.

הבקשה היא להוציא צווי מניעה נגד יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, אילנה סגן ואלברטו אמרגי. הבקשה, תידון בשעה 11 לפני הצהריים.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד יצאו אתמול בהודעה חו־משמעית שבה נאמר, כי „אין מקום לארגון מתבדל בהסתדרות האחיות ואין להעלות על הדעת שהנהגת ההסתדרות הכללית תיתן יד להתפוררות של הסתדרות מק־צועית ולערעור סמכותן של מו־כידת הסתדרות מקצועית ומזכירות שנבחרו בחוקה בדרכה כללית".

קיסר והברפלד השמיעו הודעה צבי סיג ונגד מארגני העיצומים בלה סופרין, אילנה סגן ואלברטו אמרגי. הבקשה, תידון בשעה 11 לפני הצהריים.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד יצאו אתמול בהודעה חו־משמעית שבה נאמר, כי „אין מקום לארגון מתבדל בהסתדרות האחיות ואין להעלות על הדעת שהנהגת ההסתדרות הכללית תיתן יד להתפוררות של הסתדרות מק־צועית ולערעור סמכותן של מו־כידת הסתדרות מקצועית ומזכירות שנבחרו בחוקה בדרכה כללית".

קיסר והברפלד השמיעו הודעה זו לכ־100 אחיות ואחים מבתי־חולים ומרפאות, שבאו להביע בפני ראשי ההסתדרות הכללית את מלוא התמיכה ההדדית עם מזכ"ל ההסתדרות האחיות כרמיה פדן ו־חברי המזכירות הנבחרת והדיבו שלא ישלימו עם הכוונה של כמה אחיות „מתמרדות", לדבריהם, לי־קעקע את שלמותה של ההסתדרות האחיות והאחים ולפגוע במומדי־תיה הנבחרים.

אותה העמדה הציגה בכסיבת עתונאים ב„בית סוקולוב" אתמ־ל קבוצת אחיות שסגנו שהן נציגות „הגרון הדומם" של ציבור האחיות. אביטל נאור מהמרכז הרפואי בתל אביב, זיהה גמן מזכירת סניף בשתדיה אותות ראשונים של פני־לות גזענית וקבוצות ניאו־נאציות קטנות קראו לגירוש מהגרים.

לפני משרד ראש הממשלה ב־שטוקהולם, משרדו של אולף פאל־מה, משתרך כל שעות היום וה־לילה תור ארוך של אזרחים ה־מבקשים לחתום בספר התנודמים שהוצב שם. בדומה לכך, מתו־כנסים בקופנהגן, ליד שגרירות שוודיה, צעירים רבים הרואים באולף פאלמה אבידה רצינית ל־כחוות השלום והקידמה.

יהלומים ב־2.5 מיליון דולר נגנבו מכספת בבורסה

מאת נתן רוקי, סופר „דבר"

יהלומים בערך של 2.5 מיליון דולר נגנבו ביום שבת מכספת בבורסת היהלומים בתל אביב. ה־משטרה ניסתה אתמול לאתר את בעלי הרכוש הגנוב בחרי.

ביום שבת התקבלה הודעה כי כספת בבנין בורסת היהלומים ע"ס רמת. שוכרים שהגיעו למקום גילו כי מן הכספת נגנבו יהלומים בערך של 2.5 מיליון דולר ר1:0,000 דולר במזומן. בחקירת הבכסיה הראשונית התברר, כי הכספת נפ־תחה באמצעות מפתח זהה לכפתח הכספת. גירסי המשטרה מעמ־בחקירה העלו הערה, כי כדיבר בפרצה על ידי אדם כתוך בורסת היהלומים, שהצליח להשיג את מפתח הכספת ולבנוב מתוכה את תכולת היהלומים.

11 ילדים לקו בהרעלה ואושפזו אחר רחצה לילית בבריכת האוניב'

מאת נתן רוקי, סופר „דבר"

11 ילדים סיקו אתמול סמוך לשעה 8 בערב בהרעלת כלור בבת רחצה לילית בבריכת האוני־ברסיטה בתל אביב, הנעבר לבית החולים.

אמבול. סמוך לשעה 8 בערב, התקבלו קריאות בחלות כבריכת האוניברסיטה בדפת אביב. על ילדים שהתאוננו על כאבים בעקר בית הרפלת כלור עקב קלקול ב־בשאבה. הפחבר בילדים בני 9־1.5 שהיו ברחצה לילית, חלקם בלוחית הירהים.

צוות של ניידת טיפול נמרץ, שהגיע למקום, הביא לילדים עזרה ראשונה. רוב הילדים פונו על ידי הוריהם מהבריכת אבל מגן זוד אדום. 6 ילדים, שניים מהם ה־סובלים מאסטמה, שהגיעה אל־

הכלור בחם עלילה להיות חבורה יותר. מרגו לבית החולים „הדסה" בת"א. שלושה אושפזו בבית החולים „בילינסון" ושניים שבעבר מינגדר מביבוני עד קל, אושפזו בתל־השומר.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הסתדרות עובדי המדינה

בימים שלישי ורביעי, כ"ג וכ"ד באדר א', 5—4 במרס תערך

הועידה הרביעית של הסתדרות עובדי המדינה

במלון „שלום" בירושלים, בבית וגן.

דיוני הועידה יחלו ביום שלישי בשעה 11.00 וימשכו עד למחרת היום בשעה 15.00

טקס הפתחה הרשמי יערך באולם „נוף ירושלים", בבית וגן ויחל בשעה 20.00.

במעמד:

ראש הממשלה **שמעון פרס**

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ **ישראל קיסר**

שר האוצר **יצחק מודעי**

מזכיר מועצת פועלי ירושלים **ניסן הרפז**

מ"מ ראש עיריית ירושלים **אברהם כחילה**

ואורחים מחו"ל.

דברי פתיחה: **ראובן בן עמי** — מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה.

ברגע האחרון

שרון: להחיל החוק הישראלי בשטחים

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון קרא אתמול באסיפה ב־הקיבוץ בגניף „הרות" בנתב־יה, להחיל את החוק הישראלי על יהודה ושומרון ע.נ.

בכך בן מתוך שרון ביקורת על ר"מ ראש הממשלה יצחק שמיר שאינו פועל להפנת הב־חלוקת בין הסיעות השונות ב־הנהגה.

בינתיים הודיע שר הבינוי ו־הבינוי דוד לוי, כי בדעתו ל־המשיך בתפקיד של מהנה ראש הממ־שלה בשעה הליכוד בבחירות ה־באות.

דו"ח חובות קופ"ח — היום לפרס ומודעי

פרופ' דורון: התעקשות נגיד בנק ישראל גרמה להסתבכות הכספית

מאת דנקה הרניש וחיים כיאור,
סופרי „דבר"

דו"ח שהכין יעקב גרנס, לשר־עבר הסמוכה של התקציבים ב־משרד האוצר, בענין חובות קו־פת חולים של הסתדרות, יוצג היום אחה"צ על שולחנם של ראש הממשלה ושר האוצר.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לבטוחן סוציאלי דב פלג, הבהירו אתמול שההסתדרות תדחה על הסף כל הצעה להטיל תשלום על חולים במרפאות וב־בתי החולים והדגי אף כאמר ל־יעקב גרנס.

קיסר ופלג: תובעים הגדלת ה־השתתפות של המבוטחים בתקציב קופת חולים ולהעמידו למחות על היקף ההשתתפות. הקצבת שי־היתה, אשתקד — 9 אחוזים מ־התקציב של קופ"ח.

פרופ' דורון: מאשים

„התעקשותו של נגיד בנק יש־ראל לא לחדש לקופת חולים הכללית הלוואה בסך 24 מיליון דולר, הביאה להסתבכות כספית של הקופה בצורה שלא יפולתי — כך אמר אתמול יו"ר ההנה־לה המרכזית של קופת חולים, פרופ' חיים דורון. הוא ציין, כי חלק כסניף ההוצאות בתקציב המוסד לשנת 1986 יתבסס על נתונים הבריבים בדו"ח של יעקב גרנס, שטרם הגיע לידי הנ־הלת הקופה.

פרופ' דורון, שדיבר בהרצאה מארצית של קופת חולים, הס־יים כי מאז מחצית 1984 לא היתה בממשלה ראיה כוללת של צרכי הבריאות, נתקבלו החלטות חלקיות, שבפקרים כסיימים גר־לו בחוסר אחריות והמדתו של נגיד בנק ישראל הבראה לדו־בות הקופה לבנקאות, בראש וב־ראשונה לבנק הפועלים וחלק לי־בנק הלאומי. „מאז הכחצית ה־שניה 1984 אנו כמשבר הכנסות שלא היה מי הכרת" — סיכן פרופ' דורון.

ועדת פוגל מגישה היום הדו"ח

פיטורי 3,000 בהמלצות להחמיר תנאי הסיוע לסו"ב

מאת פוטרו הכלכלי של „דבר"

ועדת שוגל בצנין „טולל בונה" תגיש היום את המלצותיה לראש־הממשלה שמעון פרס ולשר ה־אוצר יצחק מודעי. הוועדה תמליץ לסייע לקונצרן אך תקבע תנאים מחמירים יותר לסיוע, מאלו ש־גובשו בתוכנית ההבראה על ידי „טולל בונה".

חברי ועדת שוגל עיבדו אתמול, במשך מספר שעות את הנוסח הסופי של ההמלצות. בצוות נמיון להגיע להסכמה של שלושת השרים תפיס בוקרה. מנהל אגף התקציבים באוצר אהרון פוגל, בנוגע מחלקת האשראי בבנק ישראל מודד חצרוני, מנהל מעולות חברת העובדים בן בחמידי הסת־רת העובדים בן רבינוביץ — כדי שהמלצות יהיה תוקף מחייב יד־אור כלפי הגופים שיצטרכו להש־תתף במאמץ ההבראה. נראה כי ועדת שוגל תתמיד בשני נושאים הכלולים בתוכנית ההבראה:

● פיטורי עובדים — צמרת דרישה לפיטורי כ־3,000 עובדים במקום 2,500 עובדים כפי שמצוע בתוכנית ההבראה של „טולל בו־נה";

● פיצוי נכסים — אין כוונה לסייע באמצעים ממלכתיים לקלי־טת הנכסים שיוצעו למכירה על ידי הקונצרן. יוצע ל„טולל בונה" למכור נכסים לחברות אחיות ב־חברת העובדים או בחמירי הסת־רת העובדים בן רבינוביץ — כדי שלמכלולת יהיה תוקף מחייב יד־אור כלפי הגופים שיצטרכו להש־תתף במאמץ ההבראה. נראה כי ועדת שוגל תתמיד בשני נושאים הכלולים בתוכנית ההבראה:

● פיטורי עובדים — צמרת דרישה לפיטורי כ־3,000 עובדים במקום 2,500 עובדים כפי שמצוע בתוכנית ההבראה של „טולל בו־נה";

● פיצוי נכסים — אין כוונה לסייע באמצעים ממלכתיים לקלי־טת הנכסים שיוצעו למכירה על ידי הקונצרן. יוצע ל„טולל בונה"

הועלו מחירי מכוניות חדשות

מאת אריה ארד

גם לאחר ייקור המכוניות החוד־שות יישארו מחירי רוב המכוניות האירופיות למטה מערכן הריאלי — התברר מעיון מרוקדק בצו שפירסם אמש שר־האוצר יצחק מודעי. הצו כולל 145 דגמים ר־מתפרסם הבוקר בעיתונים על חשבון היבואנים, כדי שייכנס מיד לתוקפו.

לאור בדיקה מסתבר, כי משרד האוצר לא הביר במלוא המידות שחל מאז חודש יולי אשתקד ולא איפשר כלל להעביר לצרכן את ההתייקרויות שהטילו היצרנים על דגמי 1986. העלאת המחירים מבו־ססת על פיחות השקל ביחס ל־מטבעות האירופיים. פחות 10 אחוז זיים.

יבואני הרכב הגיבו אמש בזעם על הצו החדש לאחר שהתברר להם כי האתיקרות אינה מותירה כל רווח האומדים אף ומשיגי להפ־סיד. במיוחד נפגעו יבואני מכו־ניות מתוצרת גרמניה ומרפה וכן יבואני „פיאט" ו„לנציה", הקונים את כלי הרכב בפרנקים שוויצריים.

פרס ישתתף בלוויית פאלמה

רבע משרי הממשלה החודש לחו"ל

מאת יוסי מלמן, כתבו הפרלמנטרי של „דבר"

רבע משרי הממשלה יצאו החודש לחוץ לארץ. הממ־שלה אישרה אתמול בהיבתה השבועית את נסיעותיהם של שישה שרים. ראש הממשלה קיבל אישור רשמי לצאת לשטוקהולם להלוויתו של ראש ממשלת שוודיה אולף פאלמה שנרצח בסוף השבוע. לאחר שהחליט לבטל את נסיעתו לסקס השבוה לטייל סוארז, נסיע פורסו־גל. הסיבה — הטקס יחול ביום שבו אמורה להיערכת ועידת תנועת הוותרות וראש הממשלה אמור לשאת בה דברים.

במהלך הקאישור העיר השר ספירא, לקול צחוקם של שרי מפלגת העבודה: „יש סיכוי שהוועידה תידחה ואז תוכל לנסוע גם לפורטוגל".

ארבעה גם נסיעותיהם של השר לקליטת עליה יעקוב צור לדרום אפריקה, השרים גד יעקובי ומשה ארנס ל־ארה"ב לביחות בענייני „כח המשימה" להשקעות ב־ישראל ונסיעות שר הקאוצר יצחק מודעי ושר המשטרה חיים ברלב להרצאות מטעם המגבית היהודית באירופה.

„לא הייתי בטרבלינקה"

(המשך מעמוד 1)

גבר לעיתים על קולו. דמיאניוק מקשיב ב־דריכות לתירגום דבריו ומדי פעם שואל משי־הו את המתורגמן. הבעת פניו שלוחה ומדי פעם צולה חיוך על שפתיו.

העדים המרכזי — עונש מוות

בצ"מ אי־שלום ממשיך ומפרט את הזי־תלולות האירודים מאז החלו להצטבר הע־דויות נגד דמיאניוק, עד שהוגשה בקשת ההסגרה לארה"ב וחתימת בקשתו של דמיאנ־יוק בבית המשפט העליון בארה"ב נגד הסג־רתו לישראל. הוא מציג בפני השופט שימחת עדויות שנאספו מעדי ראיה שניצלו באורח נס מן המחנה. בקשת המעצר מתבססת על סעיפי האישום 1 רצ לחוק עשיית דין בנאי־צים ובשותריהם. השופט שימחה מבקש לד־עת מהו העונש המרבי. „עונש מוות", עונה איש־שלום. האם הוא עונש הכרחי? „לא", עונה איש־שלום. „בדבי אך לא הכרחי".

השופט שימחה פונה למתורגמן: „תשאל אותו אם הוא מבין במה הוא חשוד והאם הוא מבקש להגיב על כך". איזה המתורגמן פו־נה לדמיאניוק ומתרגם לאוקראינית. דמיאנ־יוק חורב רגע ולוחש למתורגמן. „הוא אומר שמאשימים אותו בדברים ושכבר נקבע לו עונש מוות", אומר המתורגמן. השופט מב־קש ממנו לחזור על השאלה והוב קשיים בתרגום. השופט שימחה מחליט לפנות יבר־רות לחשוד „האם אתה דובר אנגלית?" דמיאניוק עונה באנגלית רצוצה. „מה תגר־בתך לעיתים על קולו. דמיאניוק מקשיב ב־דריכות לתירגום דבריו ומדי פעם שואל משי־הו את המתורגמן. הבעת פניו שלוחה ומדי פעם צולה חיוך על שפתיו.

העדים המרכזי — עונש מוות

בצ"מ אי־שלום ממשיך ומפרט את הזי־תלולות האירודים מאז החלו להצטבר הע־דויות נגד דמיאניוק, עד שהוגשה בקשת ההסגרה לארה"ב וחתימת בקשתו של דמיאנ־יוק בבית המשפט העליון בארה"ב נגד הסג־רתו לישראל. הוא מציג בפני השופט שימחת עדויות שנאספו מעדי ראיה שניצלו באורח נס מן המחנה. בקשת המעצר מתבססת על סעיפי האישום 1 רצ לחוק עשיית דין בנאי־צים ובשותריהם. השופט שימחה מבקש לד־עת מהו העונש המרבי. „עונש מוות", עונה איש־שלום. האם הוא עונש הכרחי? „לא", עונה איש־שלום. „בדבי אך לא הכרחי".

השופט שימחה פונה למתורגמן: „תשאל אותו אם הוא מבין במה הוא חשוד והאם הוא מבקש להגיב על כך". איזה המתורגמן פו־נה לדמיאניוק ומתרגם לאוקראינית. דמיאנ־יוק חורב רגע ולוחש למתורגמן. „הוא אומר שמאשימים אותו בדברים ושכבר נקבע לו עונש מוות", אומר המתורגמן. השופט מב־קש ממנו לחזור על השאלה והוב קשיים בתרגום. השופט שימחה מחליט לפנות יבר־רות לחשוד „האם אתה דובר אנגלית?" דמיאניוק עונה באנגלית רצוצה. „מה תגר־

בתך לחשדות שהועלו נגדך?" שואל השופט שימחה. „אינני האיש הזה ומעולם לא הייתי בטרבלינקה", אומר דמיאניוק באנגלית. „ה־ייתי באמריקה ורציתי לעזוב למשפחתי ב־ברה"ם וכלחתי להם תכולות ואשתי נסעה לשם פעמיים ואז הם הרוסים) קישרו ביני ובין הנאצים".

השופט שימחה שומע. רגשם חשוחים. „ב־פני הוצגו עדויות המפלילות את הקשור ד־מערבות אותו במעשים המיוחסים לו. הענש המרבי הצפוי לחשוד הוא ענש מוות. ב־מקרים כאלה לא מתיר החוק שיחרור בער־בות. אי לכך אני נענה לבקשת התביעה ד־מצוה על מעצרו של החשוד ל־15 יום".

תם הדיון. השופט שימחה יוצא כן האולם ודמיאניוק מובל, רגוע ומחייך, אל המכונית בעלת החלונות המכוריינים שתחזיר אותו אל תאו המבודד בכלא איילון. בחוץ עמדו הצלמים של המתורגמן איזה טובלמן. ש־עלה מאוקראינה לפני 13 שנה. עד היום שי־מש כמפקח משטרה אלמוני במשטרת פ"ת. מהיום הוא דמות ציבורית. המתורגמן של „איזאן האיזה". „הוא כאוד־מאוד אדיב", אומר איזה. „וכל הזמן חוזר על דבריו ש־הוא חף מפשע. כלפי חוץ הוא נראה רגוע וקר־רוח, אבל אני מרגיש שבפנים הוא מ־אוד לא שקט".

בתום הדיון הוחזר דמיאניוק לתאו בכלא איילון ברמלה.

כוחות צה"ל יאבטחו

(המשך מעמוד 1)

נגרתי למיניו וחשבתי שלא יוכל־לחחזיק מעמד כראש ציר בגלל אוכוטיה פוליטיים ולחצים של הי אוכוטיה המקומית. באופן אישי ראיתי עצמי כידיד, ואני מצטער המגנה בכל התריסות את המשבר הנוראי.

תרישה במיוחד היתה תגובתם של בני המשפחה. חבי מעזה אל־מצרי בן־דודו של הנרצח, שהיה ראש היער לצפון, אמר שתגובה מפר־רשת של המשפחה תהיה רק אחרי שיעקמו את דמו. אמרן, בני של חתיר אל־מצרי, מנהלי הסוחר"ם והחקלאים של שכם אמר: „אנחנו מוכנים לסמוך מי לוקח אחריות על המעשה ואז נמחה אותו מעל פני האדמה". חרף הצעבר נהרו אתמול מאות מרשבני שכם לבתי־הם של בני משפחת אל־מצרי לה־ביע ניחומים והזדהות.

מוצאת הצירה (המורכבת מחברי לשכת המחבר) התבוטה מיד לאחר הרצח הוכרה המרצאה אנ[illegible]ים אל־האדי הכרית: „נמשיך את דר־כי. פנגו תאפו טוקאן הדדיע, כי הוא ותבריו יפעלו לשיריית העיר לאחר זכרו של הנרצח.

אליאס מריב, ראש עדיית חבר־רון גינה את המעשה הברבר־י הביע תשש מתצלכות השלילית שיהיו לו על החיים באיזור. הנא מגיחה, עורך „אל־פג'ר". הנחשב כמקורב ל„פתח" סיפר, כי בשבת שעבר נפגש עימו לשוחח על נאום המלך חוסיין וכי הוא ראה בי חבר ודיד הפועל בשירות הצם המלשתיני.

מאיר הודעות גינוי וצער על המעשה הביעו אמש למערכות ה־עיתונים הערביים של מזרח ירד־שלים תאם מקיפים כמעט את כל הקבוצות המליטיות בשטחים.

התגובות

● הבשיא מיכ הרצוג: הרצח הנתבצ הוא השפטה של הסרגדיה המלשתינאית.

● שר־החינוך יצחק שמיר: רצח זה מפגין מה יקרה באותם חלקים של אי"י כשצה"ל יצא משם.

● חיב דוד ליבאי („העבודה"): הרוצחים מעוניינים לקבור כל מי כדי לשלוח ולסכנות טובה.

● מוכיל מפים ח"כ אליעי־בינה: הרצח הוא המשך תהליך הארס הצמאי ההמצת הוחדמנ־יות.

● הוחמרת של הקיבוץ המיבר קריאה לתושבי הטשחים לא לה־תע מהסרח המדיני ולא להחמיץ הסיכוי להידברות ולשלום.

● ח"כ יוסי שריד (רצ): יד רוצחים הם משוגעים פוליטיים המסיתים אחן על ערבים ויהודים כאחד.

● שר המיון הבריטי פיר נ'ארי האו: הזדעזעות עמוקה.

תימשך מדיניות

(המשך מעמוד 1)

למי שמבקש לראות התקדמות לק־ראת רגיעה והבנה".

הערכות השלכות פוליטיות

סיפר „דבר" צבי הכרכשמיר מיסר:

אלים אפרים סנה ראש המנהל בשטחים אמר אתמול בשכם, כי מוקדם לקבוע מה יהיו ההשלכות של מקרה המוות ורצחי זה. סנה אמר: „לואפשר אל־מצרי היתה תמיכה רחבה בעיר והתנגדות של קבוצה קטנה ואלימה".

מיגוי של אל־מצרי נחשב כהב־לחה ראשונה של מדיניות „הא־צלת הסכסיות" שנוטמה ממשלת ישראל ליחס בשטחים. אחרי הצ־לחת המיגוי בשכם היו לאחרונה דיונים ממושכים עד המעמדים לתפקידי ראשי הטיירות ברמאללה ואל־בירה וכן בחברון. אם כי שם התעוררו בעיות לא פחות ת־ר־פות מאשר בשכם.

רוב הדוברים הערבים בשטחים הבטיחו אתמול שהרצח לא יתיצ־ב אותם מללכת בדרך הפוליטית ־ בה הם מאמינים. חרף זאת ברחו שרצח כזה יוצר אוירת טרור ר־פחד. מוקדם עדיין לדעת אם מיב־גני הרצח קיבלו הוראות לבצעו על רקע נאום חוסיין. אבל בצי־בור הערבי יכול בהחלט להיתנר הרושם שזוהי אזהרה לכל תומכי המלך חוסיין כיתון שואפער אל־מצרי נחשב ־ בקשר כרמות מרכזית ב־ארגונים המקומיים למשר־אפרים.

הבריאת „הרוב" הלשטינ־ראית בשטחים ומחוצה להם לערשו את הרצח כאחריה מובל שיתוף עם ישראל בתכנלות „מנהל עצמי־מיגין. עם זאת הדגיש אמש ב־שטחים היה של חזית גינויים אחי־דה ודתבה.

מבוכה בקרב המתנחלים

סיפר „דבר" אריאל בן־צבי מסר:

בביבור המתנחלים ביהודה ו־שומרון שרה אתמול מבוכה ב־עקבות הרצחו של האעפר אל־מצרי. ביטובים התוכחו אם רצח אל־באצרי „טוב או רע ליהודים" באופן רשמי ביקשו אתמול שלא להגיב על הרצח ולא נשמעו בקרב המתנחלים גילוי שמחה לאיד.

ראשי המתנחלים בירש הטיבר כי לחמת קצר אולי מעיל הרצח לצנינים. — בהתנגדותם למיגוי ראשי ערים ערבים בשטחים — יאולם לסות הארוך, הביעו חשש כי רצח אל־מצרי יפגע בכל שי־תוף פעולה יהודי־ערבי בשטחים ויגרום לרתיעה גם בקרב הערבים המתונים מלשמור על יחסים תקי־נים עם אנשי ההתנחלויות.

היום התרמה לאקי"ם

היום תקיים אקים את מבצע ההתרמה השנתי שלה „גב לילה המפגר". במבצע ישתתפו 70,000 תלמידים ומתנדבים מביגרים וה־אגודה מקוה לגיים בי חצי מליון דולאר. בשנה שעברה היה המס־חה הכספי של „גב לילה המפגר" שניים־וחצי מליון דולאר בתרו־מת בארץ ובחו"ל.

1200 ילדים, בני נוער ומבוגרים מכל דרגות הפיגור ולמכלי נכמרים במסגרות הטיפול של האגודה.

עליה תלולה בירידת משפחות אל מתחת לקו העוני: מספרן 67 אלף

מאת אמיר רחבלים, כתב „דבר"

בישראל יש כיום מעל 40,000 משקי בית שבהם ראש המשפחה מובטל ששה ימים ומעלה. בתוך שים האחרונים חלה עליה תלולה בשיעור האבטלה שירדה אל מ־תחת ל.קו העוני. על פי הנתו־ים הראשונים של המוסד לבטוח לאומי כ־67,300 משפחות בישראל נמצאות מתחת ל.קו העוני ואינן [illegible] את צרכיהם ה־בסיסים מעבודה. במגמת זו נכ־לות 247,000 נפשות בתוכם כ־120,000 ילדים קטינים. נתונים אלה מסר אתמול מנהל תשורת לרווחת המשפחה והפיס במשרד העבודה והרווחה שלמה מדינה ב־כנס מנהל של עובדי רווחה ועוב־דים סוציאליים שנערך בתוכנית ציב בבאר שבע.

מדינה הביע דאגה רבה לנוכח נתונים אלה וציין כי התופעה הר־בה זה מכבר מגיע ביחיה מקומיה או אוזרית ואיתה לביעה לאומית חמורה.

נתוני בתים

מדינה פנה בקריאה לעובדים הסוציאליים שלא להסתמק במתן עצות למשפחות המובטלים, אלא לגלות מעורבות ולקחת אחריות גבוהה יותר וסעיל במשפחות ה־מצוקה. כדוגמה ליחומה ברוכה שנטלו על עצמם העובדים הסר־צאליים ציין מדינה פרויקט בס־יוני־יתשעי שנערך באחרונה בבת־ים ואוכתר בהצלחה: בעיר זו נערכה סדנה אינטנסיבית בת שלושה ימים עם כבוצה של זוגות בה זה מכבר מגיר ביחיה מקומיה או אוזרית ואיתה לביעה לאומית חמורה.

נתוני בתים

מדינה פנה בקריאה לעובדים הסוציאליים שלא להסתמק במתן עצות למשפחות המובטלים, אלא לגלות מעורבות ולקחת אחריות גבוהה יותר וסעיל במשפחות ה־מצוקה. כדוגמה ליחומה ברוכה שנטלו על עצמם העובדים הסר־צאליים ציין מדינה פרויקט בס־יוני־יתשעי שנערך באחרונה בבת־ים ואוכתר בהצלחה: בעיר זו נערכה סדנה אינטנסיבית בת שלושה ימים עם כבוצה של זוגות בה זה מכבר מגיר ביחיה מקומיה הס־תפו גם אנשי שירות התעסוקה שישבו עם המובטלים והציעו פת־רונות מעשיים. „התוצאה של „נ־יון בת־ים" אמר מדינה. „הוא שרוב חברי הקבוצה שעברו את הסדנה הזאת, השתלבו מחדש ב־עבודה, כולל הנשים שבהם".

סגן מנהל מחוז הדרום של שרותי הרווחה משה פרץ אמר כי בשלושת החודשים האחרונים נר־שמה בנגב עליה בשיעור של כי 40 אחוז במספר המטופלים על ידי מוסדות הרווחה. „הבעיות הרוב־ות הרווחה. „הבעיות הרוב־חות" סיפ' פרץ, „הן עליה משמ־עותית במספר החיקים בבתי ה־דין הרבניים שעניינם בקשות גי־רושין ותוצאה מהעובדה שבעבר פרבסל, עליה בגילוי העלימות ולא חסרים משפלים, בעיקר זו־רות מעשיים. המתאימים כי יקוה ליידיהם אקדח וישימו קץ לחייהם. כיון שאין הם מסוגלים להתמודד לדבריהם, עם חרפת האבטלה".

כל הקלות הדיור לעולים מדרא"פ

מאת מרבה ציטוקי, כתבת „דבר" בירושלים

ממשלת ישראל תסיר את כל ההגבלות לרכישת דיור לעולים מדרום אפריקה. החלטה זו התקבלה, אתמול בישי־בה סגורה של המוסד לתיאום בין הממשלה לבין הסוכנות היהודית. שעסקה במצבם של יהודי דרום אפריקה על רקע האירועים במדינה זו בחודשים האחרונים.

ישראל נתונה בבעיה המורה בסיפולה ביהודי דרום אפריקה. מצד אחד יש שרים וגורמים בסוכנות הסבורים, כי על ישראל לעודד את יהודי דרום אפריקה לעלות לישראל. מצד שני יש התנגדות ליחומות כאלה בשל ה־חשש שהדבר ישפיע לרעה על מצבם של היהודים בתוך דרום אפריקה ועל יחסי ישראל עם דרום אפריקה. ב־הקשר זה מציינים גורמים בכירים בממשלה ובסוכנות כי ישראל אינה רשאית להיראות כמי שמעודדת אוכלוסיה לבנה בדרום אפריקה לעזוב את המדינה בגלל הנסיבות הפוליטיות בה. אגב, היהודים בדרום אפריקה עומדים על כך, שישראל לא תנקוט שום יחומה פומבית לעידוד העליה משם.

רוב העולים — לא לישראל

בתוך כך מציינים גורמים בסוכנות כי רוב יהודי דרום אפריקה העולים את ארצם אינם עולים לישראל. רובם מעדיפים לנוע למדינות כמו ארה"ב, קנדה, אוסט־ליה ובריטניה. על פי הנתונים שבידי הסוכנות רק אחד מתוך כל ארבעה יהודים העולים את דרום אפריקה בא ארצה.

גורמים הסתדרותיים וממשלתיים — במאמץ לסיים המשבר ב„וולקן יציקה"

מאת יוסף מיכלסקי, כתבו „דבר"

גורמים הסתדרותיים בכירים ו־גורמים ממשלתיים מעורבים במב־צים לסיום המשבר ב„חלקן־יצי־קה", נודע ל„דבר" ממקורות מוס־מכים.

אתמול אחה"צ הציע שופט לפו־עלים לפתחו את שעורי המפעל בתמורה להתחייבות ההנהלה שהיא לא תודה להוציא משטח המפעל ציוד או מוצרים העלולים להפח־ת מכושרו. בעוד שהפועלים נטו חלקית להצעת השופט ופתחו את דלת הכניסה לחלקי רגל, ביקשה ההנהלה ארכה כדי לשקול בדבר.

השופט זימן את הצדדים להיות בשעה 1.00 אחה"צ ובכך הוא דוחה למעשה ביצוע צו קדום שהוציא המודה למשטרה לפתוח את שערי המפעל ולהביא לפנין את הפועלים הסרבנים שהתנגדו לכך.

יציין, שכאשר קיבלו המשטרה נכנסו לשטח המפעל לפני הצה־ריים כדי להקריא את צו ביה־המשפט על פתיחת השערים, היה המצב על סף פיצוץ אלים. הפו־עלים דחפו את השוטרים ואלה הגיבו. אחד הפועלים, איש חדלה במחלה הנפלה, חוכה. הפעלים ה־עבר לבית חולים. באותה שעה ערמו לפתוח פועלי המפעלים ה־סמוכים „חלקן הגדול", „מנה", „מניציון", „אמיר", השוטרים עזבו את המקום אחרי הקראת צו ביה־דין הם הסתיגו להתפתרויות מחדן לשטח המפעל. רק כאשר נמסר על ההחלטה האחרונה של השופט לזמן את הצדדים לדין היום, חזר הכוח המשטרתי ל־מיסו.

נודע, כי במגעים עם ההנה־לה מציעה מרצת פועלי חיפה לשם־ריך את בעיית שיפור הפרצ־ים ל־13 הפועלים הפוטרים לבין ה־תנגדות של ההנהלה כי הפועלים שימשיכו לעבוד יוותרו על כחצי כל ההטבות הסוציאליות שלהם כדי לסמן פיצויים מוגלים להבריח הבי־אחרים: מפ"ח מציעה לפתור קודם כל את בעיית הפיצויים ל־פועלים הפוטרים, ואחר כך לדון עם ההנהלה בדבר רמת ההטבה הסוציאליות תוך התחשבות במצב המפעל.

„מתחת לקו העוני" — מספרן 67 אלף

„מתחת לקו העוני" — מספרן 67 אלף

„מתחת לקו העוני" — מספרן 67 אלף

בצער רב ובכאב אנו מודיעים על פטירתו של אחי, אבינו וסבנו היקר

יוסף רביב (רבינוביץ)

מכפר גבתון רחובות

ההלוויה תצא היום יום ב' כ"ב אדר א' תשמ"ו 3.3.86 בשעה 15.30, מתאספים ליד שער בית העלמין ברחובות.

מלמד — רחובות
רביב — נחל עוז וחמדיה
ניב — קרית חיים

לאילה צוקרמן והמשפחה

משתתפים באבלכם על מות האב

בורים איזנשטיין

ההלוויה היום, יום ב' כ"ב באדר א' תשמ"ו (3.3.86) בשעה 13.00 מבית ההלוויות סנהדריה

בית מחניים

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים

על פטירתו הפתאומית של בעלי, אבינו ואחי היקר באדם

גבריאל פניכל

ההלוויה תצא היום, יום שני, כ"ב באדר א' תשמ"ו 3.3.86 בשעה 3.00 אחה"צ מבית המנוח בעפולה

רח' שפירא 7 לבית העלמין בעפולה.

תנחומים תעמוד לרשות המלוים.

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

אהרן ירוסלבסקי

ההלוויה תצא היום יום שני כ"ב אדר א' תשמ"ו (3.3.86) בשעה 2.00 אחה"צ מבית המנוח רח ביאליק 43 חולון לבית העלמין בחולון.

אוטובוס יועמד לרשות המלוים יוצאים בשעה בבית המנוח.

האבלים:
אשתו: לובה
בנו וכלתו: ישראל וטליה וב"ב
בנו: יעזדר
בתו: ד"ר עמית ירוסלבסקי

יחד עם המשפחה
אנו אבלים על מותו של חברנו

משה טוכפלד ז"ל

שנבר הבנק בנימינאות

בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה הקובעים והגיסלאים
מינהלת אזור תיא

אבלים על פטירתו של

אהרון רוטבלט ז"ל

ממיסדי ההסתדרות וראשוני קרית־חיים
תנחומינו למשפחה האבלה

מרעצת פועלי חיפה

המועצה המקומית כפר תבור

לרפי הוכמן, ראש עיריית אילת

אתך באבלך על מות

אביך

מיכה גולדמן
ראש המועצה

לחברתנו רות סקלדמן

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף נתניה
ההנהלה הקובעים

סיעת מפלגת העבודה בהסתדרות

חברי סיעת מפלגת העבודה בועד הפועל של ההסתדרות (חברים וסנגים) מוזמנים בזה

לישיבת הסיעה

שתתקיים ביום חמישי, כ"ח באדר א' תשמ"ו, 6.3.86, בשעה 10.00 בבוקר, בבית הועד הפועל בתל־אביב באולם הישיבות (קומה 7).

על סדר היום:
א. בחירת יו"ר הסיעה.
ב. שונות

החברים והסגנים מתבקשים לראות בהודעה זו הזמנה אישית.

באותו תאריך ובאותה שעה, בחמשך לישיבת חבל, תתקיים ישיבת סיעת המערך ועבודה — מפ"ם — ליע בנושא: תקציב הועד המועל לשנת 1986.

הנהלת הסיעה

יחד עם המשפחה
אנו אבלים על מותו של חברנו

משה טוכפלד ז"ל

שנבר הבנק בנימינאות

בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה הקובעים והגיסלאים
מינהלת אזור תיא

אבלים על פטירתו של

אהרון רוטבלט ז"ל

ממיסדי ההסתדרות וראשוני קרית־חיים
תנחומינו למשפחה האבלה

מרעצת פועלי חיפה

המועצה המקומית כפר תבור

לרפי הוכמן, ראש עיריית אילת

אתך באבלך על מות

אביך

מיכה גולדמן
ראש המועצה

לחברתנו רות סקלדמן

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף נתניה
ההנהלה הקובעים

במלאת שנה לנפילתו בלבנון של יקירנו

נדב קובץ ז"ל

תערך אזכרה ביקירנו יפתח ביום רביעי, כ"ד אדר א' תשמ"ו 5.3.86 בשעה 15.30 עלייה לבית הקברות.
לאחר האזכרה יערך ערב זיכרון.

אוטובוס יפתח יצא בשעה 11.00 מהיכל התרבות בת"א ויצבור ב־12.00 בחדרה בתחנה המרכזית.
חזרה לת"א דרך חדרה בגמר ערב הזיכרון.

המשפחה
ובית יפתח

אנו מבקשים את המפקדים לשחרר את חייליהם כדי להשתתף באזכרה.

לגרשון שטיין

משתתפים בצערך

על מות

אחותך ז"ל

סגל המורים והעובדים
במכללת שיין
פתח־תקוה

אנו מתאבלים בצערו של חברנו לעבודה

משה ברומברגר

במות אחיו

יהושע ז"ל

ומביעים את תנחומינו למשפחה

בתי זיקוק לנפט חיפה בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו־חברתנו

ציפי (צפורה) דרומי ז"ל

נעלה לקברה להתיחד עם זכרה וגילוי המצבה מחר יום שלישי, כ"ג באדר א' תשמ"ו 4.3.86 בשעה 3.00 אחה"צ לבית העלמין של הקבוצה.

המשפחה
בית קבוצת כנרת

ישיבת חרום

של

הנהלת מרכז השלטון המקומי

בנרמא:

החקיקה בדבר ארנונה מקומית

תתקיים ביום שלישי 4.3.86 בשעה 15.00 (3.00 אחה"צ) במרכז השלטון המקומי בישראל.

השתתפות כל חברי ההנהלה חובה

דב תבורי
יו"ר המרכז

לחברנו ברוך חיון

משתתפים באבלך על פטירת

אחותך ז"ל

מושבי התיכון
ההנהלה וצוות העובדים

במלאת שנה לפטירת יקירנו

יעקב בטקו ז"ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו
ביום רביעי, כ"ד באדר א' תשמ"ו 5.3.86 בשעה 4.00 אחה"צ
בבית העלמין סגולה פתח־תקוה.

אוטובוס יצא מנוה־עזן, רח' הרימון 20 בשעה 3.45.

המשפחה

דבר
DAVAR
מאחד עם לשחרר

העורכת חנה אמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס

המערכת - „דבר" בע"מ
נתיב בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 399, מ.ד. 6523
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות:
טלפונים ישירים
281860, 298032
טלפון:
תיא, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים,
המערכת: רח' המלך מורד 16
בית מאיר קומה ב
טל. 222451, 353222, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16,
טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ.ד. 33104

هكذا من الاصل

„איש לא מאיים עלי, אין לי ממה לפחד" – אמר אל־מצרי יום לפני הירצחו

זאעמר אל־מצרי התגורר בדירת־גג גדולה ומפוארת בבנין חדש ורקומות שבבעלותו הנמצא ב־רחוב הראשי פול בנין העיר־. אחמול סמוך ל־8 בבוקר הוא יר־מדרכו למשרד, מרחק של כמה צעדות מפרים. ולכן לא נזקק למכונית. כאשר חצה את הכביש פגש מכר זה ליזה אותו צד ריפינה בנין העירייה. באותה שיחה מינהות ערמות חומרי בנין בין שאולם הוא מת מרם שהגיע לבית־החולים המקומי.

חברי מועצת העירייה התכנסו סמוך לשעה 9 בבוקר חבר ה־מועצה אברהים עבד אל־האדי קרא לצתונאים הודעה רשמית. בינתיים יכהן בתפקיד ראש העיר מגנו של אל־מצרי תאפז מוקאן, חבר לשכת המסחר שכיהן בשנית ה־70 כסקיד עיריה.

מי האיש

„איש לא מאיים עלי ואין לי ממה לפחד", אמר זאעמר אל־מצרי בשבת, יום לפני הירצחו, בראיון עתונאי שנתן לשלוחיה גרמנית. הוא הדגיש, כי עבודתי אינבה פוליטית אלא רק למען מתן שירותים לתושבי העיר, אך קלעים ובגביית הגדרות ונבדקת אפשרויות שונות. מאחר יותר הגיע למקום שמואל גרן, מתאם הפעולות בשטחים.

תוך שעה קלה הגיעו למקום יחידות גדולות של כוחות הבטחון ובעיר הוכרז עוצר, בעיקר במרכז העיר ובאיזור השוקים. בשכונות המרוחקות יותר נראים אנשים ב־רחובות חצויות ובתי מלאכה סגו־שיכים בעבודתם כרגיל. כל מוס־דות הציבור ובתי הספר בעיר בנ־גרן וכן מכללת אל־נג'אח.

למקום הרצח הגיעו קצינים בכי־ר־ניתכן שחיכו במקום כבר פעמים אחדות עד שנגרתה להם ההזדמ־נות.

עם הישמע היריות מיהרו ל־מקום עוברים ושבים ופקידי עי־ריה. אל־מצרי פסע מספר פסיעות לכיוון הכביש והתפוסס. עובדי העיריה שנשאתו ביטו להבשיבה, אולם הוא מת מרם שהגיע לבית־החולים המקומי.

תוך שעה קלה הגיעו למקום יחידות גדולות של כוחות הבטחון ובעיר הוכרז עוצר, בעיקר במרכז העיר ובאיזור השוקים. בשכונות המרוחקות יותר נראים אנשים ב־רחובות חצויות ובתי מלאכה שמ־שיכים בעבודתם כרגיל. כל מוס־דות הציבור ובתי הספר בעיר בנ־גרן וכן מכללת אל־נג'אח.

מכה לפחד", אמר זאעמר אל־מצרי בשבת, יום לפני הירצחו, בראיון עתונאי שנתן לשלוחיה גרמנית. הוא הדגיש, כי עבודתי אינבה פוליטית אלא רק למען מתן שירותים לתושבי העיר, אך קלעים ובגביית הגדרות ונבדקת אפשרויות שונות. מאחר יותר הגיע למקום שמואל גרן, מתאם הפעולות בשטחים.

חברי מועצת העיריה התכנסו סמוך לשעה 9 בבוקר חבר ה־מועצה אברהים עבד אל־האדי קרא לצתונאים הודעה רשמית. בינתיים יכהן בתפקיד ראש העיר מגנו של אל־מצרי תאפז מוקאן, חבר לשכת המסחר שכיהן בשנית ה־70 כסקיד עיריה.

מי האיש

„איש לא מאיים עלי ואין לי ממה לפחד", אמר זאעמר אל־מצרי בשבת, יום לפני הירצחו, בראיון עתונאי שנתן לשלוחיה גרמנית. הוא הדגיש, כי עבודתי אינבה פוליטית אלא רק למען מתן שירותים לתושבי העיר, אך קלעים ובגביית הגדרות ונבדקת אפשרויות שונות. מאחר יותר הגיע למקום שמואל גרן, מתאם הפעולות בשטחים.

תוך שעה קלה הגיעו למקום יחידות גדולות של כוחות הבטחון ובעיר הוכרז עוצר, בעיקר במרכז העיר ובאיזור השוקים. בשכונות המרוחקות יותר נראים אנשים ב־רחובות חצויות ובתי מלאכה שמ־שיכים בעבודתם כרגיל. כל מוס־דות הציבור ובתי הספר בעיר בנ־גרן וכן מכללת אל־נג'אח.

ביירות ושהה זמן־מה בארצות ה־ברית. לפני פלחמת ששת הימים חזר לעיר מולדתו שבם וחזר זמן קצר הפך להיות אחד מאנשי ה־מסחר הבולטים באיזור. עיקר עס־קיו היו בשותפות עם שניים מאיזו ובבעלותם עסקי קבלנות גדולים בעבודיה וכן רכוש רב בירדן, בנסיבויות המפרץ, בלבנון וב־ארה"ב. לאל־מצרי ובני משפחתו גם רכוש גדול, ממלים ועסקים, בגדה, ושותפות ושמחי חקלאית באיזור בסיס טאבוק, סמוך לגבול סעודיה־ירדן.

זאעמר אל־מצרי היה צעיר ה־בנים של אביו שנשא מספר נשים ואחד מאחיו (מאם אחרת) הוא חכמת א־מצרי, לשעבר ידיד ה־פ־לימנט הירדני ועתה חבר הסנאט ברבת־עמון, המתגורר בשכם. אח אחר, של זאעמר הוא נשאה אל־מצרי שבנו מאחר תוא שר־ההון הירדני. בני משפחה רבים אחרים תופסים עמדות מפתח בעסקי מס־חר ובסקידות הממשלתית הירדנית בגדה ובבית־עמון.

זאעמר אל־מצרי נכנס לחיים הפוליטיים של שכם בשנות ה־70 ובבחירות לעיריות בגדה ב־1976 השתתף ברשימת „הגוש הלאומי" בראשות בסאם אל־שכעה. הוא נבחר אז כסגן ראש העיר והס־תכסך מעמים רבות עם שכעה צ־שב־1981 ביקש להתפטר. שכעה וחברי המועצה האחרים לא הס־כימו להתפטרותו. בעיריה שבראו־שות שכעה ויצב זאעמר אל־מצרי את עמדות הכוח ואת האינטרסים הרחובים של משפחתו, שכמעט כל בניה נמנים עם אוהדי המשטר הירדני. הוא החליף בכך את ראש העיר הקודם תג' מצחז אל־מצרי (בן־דודו שלו) שכיהן כראש העי־ריה בין השנים 1972 עד 1976 ולא הסכים להתמודד בבחירות של 1976.

מתנובה ב-15% הוזלה

כשיעת קניות לחגים

חמאה תנובה

	מחיר מחירון	במבצע
חמאה (100 גרם)	0.46 ש"ח	0.39 ש"ח
חמאה (200 גרם)	0.88 ש"ח	0.75 ש"ח
חמאה מלוחה (200 גרם)	0.88 ש"ח	0.75 ש"ח
חמאה בטעם הולנדי (100 גרם)	0.50 ש"ח	0.43 ש"ח

גבינות האיכות של תנובה

	מחיר מחירון	במבצע
טל-העמק (חריץ)	7.51 ש"ח לק"ג	6.38 ש"ח לק"ג
גלעד (חריץ)	10.59 ש"ח לק"ג	9.00 ש"ח לק"ג
הרדוף (גלילית 200 גרם)	2.32 ש"ח	1.97 ש"ח
אליעזה-פטה עיזים (1 ק"ג)	7.70 ש"ח	6.55 ש"ח
פרומעז (גלילית וקופסה 200 גרם)	2.20 ש"ח	1.87 ש"ח
פטה כבשים (במשקל - בפחים של 15-ק"ג)	9.48 ש"ח לק"ג	8.06 ש"ח לק"ג

המבצע לזמן מוגבל תנובה

אנשים • אנשים • אנשים

ההבטחה קוימה

באחד הימים כשהגישה זהבה נוריאל את כתב התמה לראש הממשלה, היא צירפה ל־כך גם הזמנה לחתונת בנה. שמעון פרס הבטיח להיענות להזמנה, אך כחלקת התה המסורה של מכתב ראש הממשלה לא האמינה כי אכן יוכל להתפנות מציסוקיו. אמש עבד ראש הממשלה בהבטחתו והס־תתף בירושלים בסקס ניהואיו של אהרון, בנם של אהבה וגוריאל נוריאל.

ביקור ראשון

ראש עיריית סן פרנסיסקו, דיאנה פיינ־שטיין, הגיעה אתמול לישראל כדי לחתום על חוזה עם הנהלת „צים" לפיו יגיעו אניות המכולה הגדולות של חברת הספנות הישראלית לנמל שבעירה. פיינשטיין, שזה לה ביקורה הראשון בארץ תהיה אורחת „צים" עד יום רביעי ואחר כך תמשיך את ביקורה בן השבוע בישראל כאורחת משרד החוץ. פיינשטיין הגיעה בראש מש־לחת המונה כעשרה אנשים, בהם חברי מועצ־צת עיריית סן פרנסיסקו, מנכ"ל רשות ה־נמל שם, יועץ ועורכים אחרים. גם קונסול ישראל בסן פרנסיסקו, ומנה"ל „צים" ב־ארה"ב הגיעו איתה לישראל (ע).

מאה שנים

כאות בני אדם השתתפו במוצאי שבת בעצרת חגיגית בפאריס במלאות מאה ש־נים להולדתו של דוד בן־גוריון. בעצרת, שאורגנה על ידי תנועת העבודה הציונית, הופיעו שר הבריאות, מרדכי גור, נשיא תנו־עת העבודה הציונית העולמית יחיאל לקס, הביוגרף של בן־גוריון מיכאל בר־זוהר ו־סגן יו"ר הכנסת אהרון נחמיאס. הסנטור הסוציאליסטי ריכרד פינסיין העלה זכרונות מפגישותיו עם בן־גוריון והקריא את ברכ־תו של מזכ"ל המפלגה הסוציאליסטית הצ־רפתית, ליונל ג'וספן. רוגר אסקיט, נשיא תנועת העבודה הציונית בצרפת, ניצל את ההזדמנות לפנות בקריאה לתומכי התנועה להצביע בעד המפלגה הסוציאליסטית הצר־פתית בבחירות הקרובות.

גדעון קוץ, פאריס

מיפגש לוחמים

הרטסכ"ל, רב־אלוף משה לוי (בתמונה), היה אתמול אורחה של העדה הדרוזית. הוא ביקר בביתו של המנהיג השיח' ג'מבר מרעדי בכפר ירקה בגליל וניפגש עם קציני צה"ל מבני העדה הדרוזית בסידרות סדיר ובמילואים. במקום, שהתקיים בכפר ירקה לציון סיום תפקידו של האלוף כיה בר־כוכבא כאלוף פיקוד הדרום, הע־לה הרמטכ"ל על גם את הקרבתם ותרומתם של הלוחמים הדרוזים למען בטחונה של מדינת ישראל וציין כי מיפגש זה, המתק־יים בין קציני צה"ל הבכירים ובין מנהיגי העדה הדרוזית, הוא עדות לכך שצה"ל הוא צבא העם הערשה למען בטחונם של כל אזרחי המדינה ללא הבדל דת, גזע או מין. הקצרה, השיח' מרעדי קרא בדבריו לאפ־שר לקצינים הדרוזים להתקדם, להעניק ל־הם דרגות הולמות ובכיוחד להעניק דרגת תת־אלוף לקצינים הדרוזים הראויים לכך.

מוסכח חלבי

האוצר

ד"ר מיכאל לין התמנה כאוצר ראשי של מחוז תל אביב ויספל בפיתוח המח־לקות המחוזאליות כולל מחקר, טיפול באר־ספים דעריכת תערוכות. כך יתפנה מרק שפס, שישמש עד כה כמנהל המוזאון ו־כאוצר הראשי גם יחד, לספל בתוכניות הפיתוח, בגיוס משאבים ובהידוק הקשר עם אספנים בארץ ובחו"ל. ד"ר לין, שי־כם בשבע השנים האחרונות כיועץ לענייני אמנות של ראש עיריית ירושלים והיה אוצר־אורח במחזאות בירושלים ובתל־אביב, פירסם מספר ספרים והירצה באופן קבוע באוניברסיטאות ובמחזאונים ברחבי העולם.

שבחו בפניו

כאשר אלוף חיים הרצוג נפרד מפיקודיו הוא אמר במסיבה כי הנאומים הם כמו הסמדים אך „הבר־מינך" שומע אותם. את אימרתו זו הזכיר אתמול לאלוף (מיל.) חיים הרצוג, כיום נשיא המדינה, חתן מסי־בה אחר שחש אותו דבר. היה זה ד"ר יהושע רוטנשטרייך, נשיא מוצעת העתר־נות שהמועצה ערכה לו אתמול סעודת צה־רים חגיגית שהנואם הראשי בה היה נשיא המדינה. חתן המסיבה קיבל קלף של ריסום בספר הזהב, במלאות לו 75 על הרומתו למוסדות העתונות. הנשיא הקדיש את דב־ריו לניתוח נוקב של תפקיד העתונות ולי־קויה והביע שביעות רצון מהעובדה כי לאחרונה החלה העתונות בביקורת עצמית, דברי ההוקרה של הנשיא על ד"ר רוטנ־שטרייך הם שהזכירו לו את הסיפור עם האלוף הרצוג. אגב, כאשר הרצוג היה ראש אמ"ן הוא שהגיע עם ועדת העורכים להס־כם הצנזורה (1948). הוא שמינה את רוטנ־שטרייך לעמוד בראש הרכב הטיפוס של הצנזורה — תפקיד שמאז רוטנשטרייך מ־מלא אותו.

צנזורה

אגב, צנזורה חופש עתונות. ד"ר רוטנ־שטרייך סיפר בסעודה מצשה שהיה בפולין בשנות החמישים. מנהל תיאטרון ביקש אז להעלות מחזה שנכתב כמאה שנה לפני כן בידי אדם מיצקביץ, אך הצנזורה פסלה או־תו בגלל נימתו האנטי־רוסית. הפסילה גר־מה מהומות והמנהיג גומולקה קרא לאוח־ראי לשירותים החשאיים. מוצ'יר הראל או־תו: אולי תוכל לדבר עם המיצקביץ' הזה שיתחשב קצת באינטרסים הלאומיים של פולין? מוצ'יר העיר כי מיצקביץ' כבר מת. „מילא", אמר גומולקה. אתם בשירותי ה־בטחון תמיד מוזרזים"... רוטנשטרייך ש־מע את הסיפור מפי מי שהיה שר פולני.

חילופים

מבקרת התיאטרון שוש אביגל נכנסה שלשום לתפקידה החדש כמנהלת התיאטרון לילדים ולנוער, והמנהלת הקודמת אורנה פורת (בתמונה), המריאה אתמול לארה"ב ולקנדה בשליחות הסוכנות ותפעל „להחזרת היורדים", כדבריה. אולם היא אינה שוכחת את התיאטרון ותעסוק גם בגיוס כספים למענו. חודש ימים היא תעסוק בשליחות הסוכנות ובמהלכם נכתו לה ארבע פגישות בכל יום. (ע).

התרשם מהביקורת

ארווין פרלמן, נשיא איגוד עובדי הדפוס במערב גרמניה שהוא גם נשיא האינטר־נציונל המקצועי של עובדי הדפוס, התרשם עד מאוד מהביקורת העצמית של אירגון ישראלים, בכללם חברת הכנסת אורה נמיר, כלפי מדיניות ישראל בשטחים וקיפוח ה־ערבים. לדברי מנהיג האיגוד, הנחשב ל־אחד הסמאליים ביותר בברית האיגודים המערב גרמניים, סייע הדבר להשתחררות חברי המשלחת שבראשה עמד מקלי־ראות בלתי נכונות לגבי ישראל. בעת ביקור ה־משלחת הוסכם על חיזוק שיתוף הפעולה בין האיגוד הגרמני לאיגוד הארצי של עובדי הדפוס בארץ בראשותו של מאיר גילרשטיין. בפגישת סיכום בתל אביב, ב־התתפות חיים הברפלד, ראש המחלקה ל־איגוד מקצועי הידד מראו מהמחלקה לקש־רים בינלאומיים של ההסתדרות שליוה את המשלחת בביקורה, נכח גם שגריר מערב־גרמניה וילהלם האז וכן נספח העבודה ה־פולאר, רודי גוטה.

ש. שלמה

עיטור (גם) למהגרים

עיטור גם למהגרים —

ארה"ב טוב איננה כור היתוך למהגרים בהיקף השיא של תחילת המאה, אך מ־הגרים אליה עדיין אינם נחשבים לנפולת נמושות מארצותיהם. הישראלי לשעבר, יצ־חק פרלמן, יחד עם 11 מהגרים אחרים ש־התאזרחו בארה"ב וביניהם הנרי קיסינג'ר שמגרמניה ואלי ויזל שמרומניה, יקבלו ערב יום העצמאות האמריקאי הקרוב את „ע־טור החירות" מידי הנשיא ריגן. בין ה־מעוטרים האחרים: המלחין איזהיינג פר־לין (רוסיה), הבדרן .טוב הוס (אנגליה), ה־מדען אלביט פייכין (ברה"מ). התתונאי נ'ימב רספון (סקוטלנד).

הממשלה דחתה הצעת קצב לחוק שכר־מינימום

מאת יוסי מלמן,
עורך המדיני של „דבר"

בהכרכת ראש הממשלה שכעון פרס ושר האוצר יצחק מודעי דחו תה הממשלה את ההצעה לחקיקת חוק שכר מינימום במשק. את ההצעה הגיש שר העבודה הרדוי חה משה קצב ומהגה בענין זה מתכיכת 62 חברי כנסת מכל סי־עות בית.

על פי הצעתו של השר קצב יוכנס הוק מינואר 1987 שכר מינימום במשק שיהיה בשעור 40 עד 50 אחוז מהשכר הממוצע ב־כשק. קצב אמר בדיון בממשלה כי החסכם שהושג בנושא זה בין ההסתדרות למעסיקים אינו מספק. תסכו בהצעתו רק עוד שלושה שרים: יצחק שמיר, דוד לוי, יעקב צור. שנים עשר שרים הצ־ביעו נגד ההצעה. שר האוצר יצחק מודעי אמר בדיון כי „ה־כנסת אינה מריכה לעסוק ביחסי עובד ומעביד. אם יכפה עלינו שכר־מינימום, אזי יסטרו כפעלים ותתמוטט המערכת המשקית".

הסר יוסף שפירא אמר: „אני מתפלא על מפלגת העבודה וה־הסתדרות שדורשים חוק בנושא זה ואינם משאירים. זאת ליחסים בין עובד למעביד".

גד יעקובי הציע לדחות את הצעת החוק לפרק זמן בלתי־מוגבל ולחכות עד שיסיומה המשא ומתן על השכר.

ראש הממשלה שמעון פרס: „שכר מינימום אינו נכלל בהסכם להבראת המשק".

בסוגו של הדיון התקבלה הצעת שר השטחים משה נסים לחקים ועדת שרים שתשמע את טענות כל הצדדים — המעסיקים והס־תדרות — ובעקבות הבדיקה תגיש המלצות בנושא זה לממשלה.

6.5 מיליון דולר – לקרנות המניות

מאת דורון בר

יום הכספים הראשון של המבצע המחודש, עבר על שוק הניירות במגמת ביקושים טלקסיבית, שמתאפיינת בשיפוש רחוקים כפי מקורבי השוק. עם זאת, הופיעו ביקשים גדולים לקרנות הנאמנות ובעיקרון במניות. אלו צברו כ-6.5 מיליון דולר – סכום שיא מאז ומעולם, של יולי 1985.

הביקוש הגדול לקרנות הנאמנות המניותיות, נשען בראש וראשונה הטעויות לקנות מניות באמצעות הקרנות, וכן מביקושים מצד מפרמי השוק אשר הסיקו הסקנות ישירות בשוק להשקעות באמצעות הקרנות. בל אלה יחד גרמו לכך שהתגמנה בשוק המניות יתלויה בצורת עפלוחון של הקרנות. מבולי קרנות הנאמנות – מכירת שדללו בצורה חדה מקרנות המשקיעות במניות – ביטל ליצור. באמצעות פעילותם במהלך המסחר – גל של ביקוש רוחנים ואת מדד להתנמות בחודש בימים ובאים העשרים לחיות ימים של הרצון. יצרין שמרבית קרנות הנאמנות המניותיות מצויות כיום בפרופורציה של בין 40 עד 70 אחוזים בנקיות מלבד.

הרחוקים עקרות גדולים

בחשבון הניות, בעיקר באלו "הכבדות" המוחזקות עם קרנות הנאמנות בעיקר אחמול מחדר עקרות גדולים, בעיקר, בשעות הבוקר הראשונות. הם הוצאות של "יחסר ביטחון", המשקיעים מכיר את אותן מניות המוחזקות עם הקרנות ואת "מתון" בחשבה שקרנות הנאמנות יוסיפו בביקשים גדולים במניות אלו ואת בשל צבירת הכספים הארוכה שהגיעה לזן. אך גרמה שהקרנות החליטו לפעול בצורה שונה במקצת מזו שהבקודים. ביפו, ולפיכך בנסו בנשמו עדכי ביקש או הצע בביקשי ביצוע גדולי – סכום שיא מאז ומעולם, של יוני 1985.

הביקוש הגדל לקרנות הנאמנות המניותיות, נשען בראש וראשונה הטעויות לקנות מניות באמצעות הקרנות, וכן מביקושים מצד מפרמי השוק אשר הסיקו הסקנות ישירות בשוק להשקעות באמצעות הקרנות. בל אלה יחד גרמו לכך שהתגמנה בשוק המניות יתלויה בצורת עפלוחון של הקרנות. מבולי קרנות הנאמנות – מכירת שדללו בצורה חדה מקרנות המשקיעות במניות – ביטל ליצור. באמצעות פעילותם במהלך המסחר – גל של ביקוש רוחנים ואת מדד להתנמות בחודש בימים ובאים העשרים לחיות ימים של הרצון. יצרין שמרבית קרנות הנאמנות המניותיות מצויות כיום בפרופורציה של בין 40 עד 70 אחוזים בנקיות מלבד.

בהמה מעורבת במניות "הזהב"

המניות הנכנסים ב"הזהב" נרשם עודף ביקוש הגדולה של 850 אלף ש"ח לקונה עודף הרצע הגדולה של 1.4 מיליון ש"ח. עיקר הביקוש נרשם למניות: סכוך בע"מ, עיקר הרצע הגדול במניות בנק הפועלים, מניות "הזהב" נסחר בתנודות שערים עד 0.9% והשאיר הגדולה בין נקבעה בגבה של 13.7 עד 14.1 אחוזים.

ביקושים לשוק הנכסרים

באגרות החוב המדדיות נרשם עודף ביקוש נטו של 3 מיליון ש"ח, ביקר הביקוש הפיע באגרות "גלי" ושערן עלה עד 3% בשאר המדדות בסמדות. המדד נרשמו תנודות שערים עד 3%. באגרות החוב הגדולות נרשם עודף ביקוש נטו של 1.2 מיליון ש"ח, ובמרבית המדדות נרשמו עליות שערים עד 0.5%.

תנודות שערים חדות

חלק מהמניות כאינן קשורות בקרנות הנאמנות, רשמו אתמול עליות שערים חדות, חלקן אף נרשמו כ"מנים בלבד". בלטו בנתיות "כפנות", "קידוד" ו"מחבני עדנות" לזן נרשמו עודף ביקוש גדולים בבריחה. לבניות "קידוד" נרשם עודף ביקוש של 83 אלף ש"ח ושערן נקבע ב"מנים בלבד". למניות מפנות 0.3 נרשם שער "מנים בלבד" פעם שנה ברציפות. מניות "עיר" ו"רכו עודף ביקוש של 6.8 אלף ש"ח ושערן עלה ב-19.9% ואת לאחר שסערן נרשם כ"מנים בלבד" פעם שנה ברציפות.

האגרות של "בנלי ביקן" עלו אתמול ב-31% ואת בעקבות עודף ביקוש של 6.8 אלף ש"ח. למניות "מיל גליפר" נרשם עודף ביקוש של 4.8 אלף ש"ח. שערן עלה ב-43.9% במשך עסקות של 1.3 אלף ש"ח.

לעומת עליות השערים הגדולות נרשמו גם ירידות שערים חדות מלק מהמניות ובלתי מוחזקות עם הקרנות. שער של "מכרים בלבד" נרשם למניות מריטה ואת בעקבות עודף ביקוש גדולים. קבלנים כפרסום ורשות מפרים מרלים.

ביקוש מוגבר לניות 175 אלף דולר

חברת ציקלון מבקה לבקרה סיטות הסקף לגיקס 175 אלף דולר באמצעות הנפקת זכויות. בעלי השליטה בחברה, המחזיקים 63% המניות – החליטו לבטל את הזכות שיצא להם.

עליות – שיפור ביצוע

חברת עלית מסרה מגמול רווחת בלתי סבירות, על שיפור ביצוע תרבצני לסוף דצמבר 85. הרווח הגיע המתאים ברבעון זה המתבטא בכמליון שקל לעומת המסר של 3.2 מיליון שקל בתחילת המחצה שקדמה לה.

כלל תעשיות רכישה מרוויחים מאלאנס

כלל תעשיות רכשה את מרוויחים בערכות לתעשיה מידי אלאנס תמורת 600 אלף דולר. מחצית התמורה כבר שולמה. המרוויחים מסמש למידה אלקטרוניות בתעשיה המתמה לייצור שבבי.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שוויים בהסדר והצמדה

א.ו.ב. ש	14000	59.0				-47.0
הסמנות 0.1	486	חב	5121	+50	+5.3	+3477
הסמנות א 0.5	312		6494	+24	+6.9	+2277
בנק מסמנות אוצר	600	חב	6517	+48	+8.7	+11184
כללי לא בהסדר	34700	309	-148	-4		-47.0
בנק צפ' אמריק 1.		— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.		— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אחוז 10		— הפסקת מסחר —				
דונת א 1.0		— הפסקת מסחר —				
דונת 5.0		— הפסקת מסחר —				
דונת שה 2		— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3550	3874				-436
פ.ר.ב. 0.5	3290	5789				+2215

בנקים בהסדר הצמדה

אדיבי רת 100.0	75600	171	-230	-3		-216
אדיבי ב 100.0	77700	80.0	+700	+9		+59.0
אדיבי בב 2.0	462100					
אגוד 0.1	56920	112				-83.0
דיסקונט ב	97490	26.0	-10			-105
דיסקונט א	96000	115	-500	-5		-109
דיסקונט שה 2	11400	35.0				-35.0
המזרחי ש	31020	670	-200	-6		-354
המזרחי ב	31000	38.0	-500	-1.6		-41.0
המזרחי שה 9	14050	2.0				-1.0
הפועלים מכר	126000	3.2				-7.3
הפועלים ש	51130	595	-480	-9		-1301
הפועלים ב	51100	383	-60	-1		-103
כללי א 0.1	132580	14.0	-20			-92.0
כללי אוש 9	125100	9.0	+100	+1		+6.0
כללי שה 5	100500	5.0	-300	-3		-8.0
כללי שה 7	6455	97.0	+85	+1.3		+95.0
כלל 100.0	32830	2221	+300	+9		+2443
כלל שה 9	44780	38.0	-20			-40.0
כלל שה 11	12370	285				-246
מיזמן ומזר 1.0	45050					
מיזמן ומזר 5.0	22725	17.0	+225	+1.0		+35.0

בנקים למשכנתאות

ארגים 0.1	6537	1ק	+311	+5.0		+518
לאומי משכנתא ש	4170	970				+111
לאומי משכנתא מ	4170	352	+20	+.5		+282
מרכז ש	2960	110				-71.0
מרכז שה 1	2710	169	+40	+1.5		+24.0
בנין ב' 5.0	3450	46.2	+150	+4.6		+53.5
פת נשכ ש	966	1988	-4	-4		-251
נשכן ב ש	1970	100	-20	-1.0		-399
עצמאות 0.1	3510	703	-390	-10.0		-537
שפחות מכנס ש	13000	61.0	+950	+7.9		+29.0
שפחות רג ש	10494	54.0	-1166	-10.0		-87.0
שפחות שה 1	7130	48.0	+300	+4.4		+39.0
שפחות שה 2	3330	40.0	-170	-4.9		-58.0
"עמר 1.0	785 *	387	+35	+4.7		+1204
* ביצוע חלקי 81.90%						
"עמר 5.0	391	1074	+11	+2.9		+1511
כרדב 1.0	2160	644				+115

מוסדות מימון

שלמן א ש	400	12722	-6	-1.5		-4823
התקלאות מכנס א	33250 מז	-1750	-5.0			-23.1
התקלאות מכנס ב	— לא נסחר —					
לאומי תעשיה א ש	4420 חב	571	+340	+8.3		+1744
פועלי תעשיה מכר	— לא נסחר —					
פת תעש בב ב	— לא נסחר —					
פת תעש בב ג	— לא נסחר —					
פת תעש בב ג1	— לא נסחר —					
פת תעש בב ר	— לא נסחר —					
פת תעש בב דר	— לא נסחר —					
מרכז קבלנים 5.0	575	3483				-625
תיירות בב	— לא נסחר —					
כלל ליסינג אג.0	6365 חב	118	+579	+10.0		+103
כלל ליסינג בב.0	2403	229	+114	+5.0		+81.0
כלל ליסינג אג10	10480	15.0	-10	-1		-68.0

ביטוח

אדום 0.1	3400	483				-2.0
אדום א 0.5	2365	1089				-429
בטוח משנה 0.1	679	329	-21	-3.0		-742
בטוח משנה 0.5	264	4288	+5	+1.9		+1517
הדר 0.1	1410 חב	1536	+80	+6.0		+1944
הדר 0.5	1534	71				+205
הכנה ש	7625	9879				+3113
הפניקס 0.1	1300	432	+1	+.1		+345
הפניקס 0.5	730	681	+10	+1.4		+79.0
המשכיר-ישראל 0.1	6450	85.0				+12.0
המשכיר-ישראל 5.0	2501	417	+4	+.2		+302
יורדנה 0.1		— הפסקת מסחר —				
יורדנה 0.5		— הפסקת מסחר —				
מגורה 0.1	6750 חב	122	+520	+8.4		+144
מגורה 5.0	2483 חב	101	+120	+5.1		+19.0
סהר ג 0.1	3276	584				-424
סקוריס 0.1	6950	818	+250	+3.7		+699
צור ש	1420	278	+20	+1.4		+59.0
ציון החזקות 0.1	11305	28.0	+200	+1.8		+4.0
ציון החזקות 5.0	2884	193	+120	+4.3		+45.0

מסחר ושירותים

מסחר

אינטרנאמא 0.1	2900	46.0	+80	+2.8		+71.0
אינטרנאמא 5.0	834	155	-36	-4.1		-218
אינטרנאמא אוש 1	420	328				+628
מאיר עיא 0.1	3554 1ק	+169		+5.0		+748
מאיר עיא אוש 1	3508 1ק	+169		+5.1		+228
סתה 1.0	— הפסקת מסחר —					

שערי קרנות נאמנות

שם הקרן	מחיר: הקודם	מחיר: הנוכחי	מחיר: השינוי	שם הקרן	מחיר: הקודם	מחיר: הנוכחי	מחיר: השינוי
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

מסחר ושירותים

מסחר

אינטרנאמא 1.0	2900	46.0	+80	+2.8		+71.0
אינטרנאמא 5.0	834	155	-36	-4.1		-218
אינטרנאמא אוש 1	420	328				+628
מאיר עיא 0.1	3554 1ק	+169		+5.0		+748
מאיר עיא אוש 1	3508 1ק	+169		+5.1		+228
סתה 1.0	— הפסקת מסחר —					
סתה 5.0	— הפסקת מסחר —					
כלל מזר 1.0	3250	803	-37	-1.1		-377
קיסטל 1.0	3641 חב	559	+475	+15.0		+801
רפק 0.1	29150 חב	2.5	+2650	+16.0		+2.5
רפק 0.5	5817 1ק		+277	+5.0		+347
שופרסל א 2.0	4440	874				-154
שופרסל ב 10.0	2515	1019				+23.0

שרותים

דלק ב ש	4195	5150				+2192
דראל 1.0	2536	68.0	-24	-1.0		-2.0
דראל 5.0	1190 *	210	-59	-4.7		-365
* ביצוע חלקי 87.50%						
מפות הסקה 0.1	9150 חב	373	+700	+8.3		+151
מפות הסק 0.5א	3087 1ק		+147	+5.0		+2012
קיתר 0.1	849 1ק		+40	+4.9		+5606
קיתר 1.0	230 1ק		+11	+5.0		+83198
חברת התשמל 0.1	— הפסקת מסחר —					
מחסני קרטון 0.1	2379 1ק		+113	+5.0		+1261
מחסני קרטון 0.5	803 חב	6281	+73	+10.0		+8943
קונסורסיום 0.1	1362 1ק		+65	+5.0		+710
קונסורסיום 0.5	649 1ק		-34	-5.0		-1411
שקל 1.0	— הפסקת מסחר —					
שקל אופ 1	— הפסקת מסחר —					

סלולרי ושרותי תיירות

גלי אדר 1.0	9400	21.5	-200	-2.1		-20.0
גלי אדר 5.0	3600	30.0	360	-1.4		-3.0
מלונות רן 1.0	3710	416				+167
מלונות רן 5.0	2520	159	+70	+2.8		+77.0
חוף האלמוג 0.1	2600 חב	1035	-250	-8.8		-1199
כנס 1.0	2112 חב	52.0	+192	+10.0		+94.0
מלונות ירדן 1.0	2051	257				+24.0
מלונות ירמלת 5	— הפסקת מסחר —					

מחשבים ושרותי מחשב

דשה מיכון 1.0	2004 1ק		+95	+5.0		+1881
ת.ל.ב. 1.0	9670	172				-98.0
יצא 1.0	2910	87.0	+60	+2.1		+94.0
יצא אופ 1	2408	41.0	-1			-0.0
כלל מחשבים 1.0	3570 1ק		+170	+5.0		+298
ב.ל.ב. 1.0	5250	158				+90.0
ב.ל.ב. 5.0	2710	45.0		+1.0		+175
משרד מחשבים 1.0	1885 חב	181		-5.0		-173
ביקור מחשבים 1	4191 חב		+381	+10.0		+101
ביקור מחשבים 5	2152 *	82.0	+102	+8.0		+161
* ביצוע חלקי 58.50%						
תים מחשבים 1	1620	544	-20	-1.2		-210
תים מחשב אש 1	16200	13.0				+19.0

מקרקעין ופיתוח

נדלן ביוי ופיתוח

אברהם ביוי 1.0	602 חב	4141	+100	+19.9		+6843
אברהם ביוי 5.0	450 חב	4038	+130	+40.6		+10058
אדון מבנים 1.0	592 חב	1428	-66	-10.0		-2224
אדון מבנים 5.0	246	3793				+774
אחוזים 1.0	3790	5038	+90	+2.4		+6804
איילון 1.0	1317	823	+1	+.1		+261
איילון אש 1	990	577	-51	-4.9		-707
אל-רוב 1.0	2240	196				-16.0
אל-רוב 5.0	2175	87.0				-42.0
אמנונים 1	1790 *	391	-20	-1.1		-9.0
* ביצוע חלקי 98.00%						
אמנונים אש 1	1700	230	+63	+3.9		+179
אפריקה 1.0	37680	261	-1280	-3.1		-183
אפריקה 1.0	27700	396	-800	-2.8		-607
ארזים 1.0	1184	1165	+56	+5.0		+318
אילת 1.0	13100 חב	511	+810	+6.6		+576
אילת 5.0	8200 חב	756	+510	+6.6		+963
בן-יקר בת 1.0	2890	117	-20	-.7		-553
בתבורין 1.0	2604 חב	1394	+237	+10.0		+3024
בתבורין 5.0	1440 חב	1398	+120	+9.1		+1308
תנקר 1.0	3250	289	-100	-3.0		-781
דרוקר 1.0	532 חב	3302	+48	+9.9		+3897
דרוקר 5.0	336 חב	4641	+44	+15.1		+6076
דרוקר אש 1	210 חב	3635	+34	+19.3		+10173
דרעי 0.1	4063 חב	443	+369	+10.0		+727
דרעי 0.5	2063 1ק		+98	+5.0		+1471
תל.ב. 0.1						
תל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —					
נכסים ובנין 1.0	2570	1990				+1688
גב-ים 0.1	3745	368				+205
גב-ים 0.5	2537	582				+436
הכשרת הישוב 1.0	36000	240	-300	-8		-78.0
ישפרו 0.1	2100	2282				-1734
ישראלום 1.0	5490	50.0	-60	-1.1		-126
ישרס 10.0	7000	502	+200	+2.9		+559
כרן מיזמות 1.0	8140	92.8				-40.0
כלל נדלן 0.1	335	24086	-18	-.86		-10929
לחסדי 1.0	1675 1ק		+85	+5.0		+1912
לחסדי 5.0	990 חב	1360	+90	+10.0		+2060
מבת.ב. 1.0	1650 חב	1015	+150	+10.0		+724
מאורי בניה 0.1	4778	353	+8	+2.3		+11921
מאורי בניה אוש 1	258 חב	7426	+31	+14.2		+7886
מחדל נכסן 1.0	1781 1ק		+85	+5.0		+640
מישכן 5.0	472 חב	4599	+24	+9.8		+3853
מנרב 5.0	457	2608				+1445
מר-לן 1.0	351 חב	1667	+30	+10.0		+1554
מר-לן אש 1	3000	60.0				-60.0
לרישסין 1.0	3804 1ק		+181	+5.0		+317
לרישסין 5.0	1230 חב	5455	+102	+9.0		+4311
לישסין 1.0	998 חב	3944	+90	+10.0		+4388
לישסין 5.0	430	7812	+18	+4.4		+6700
נאות אביב 0.5	18750					-66.0
נכסי אחרים 1.0	5000	398	-35	-.7		-128
סחר והחזקות 1.0	8050	276				+174
סחר והחזקות 5.0	5800	143	-50	-.9		-117
סולגזנה מכר א	— הפסקת מסחר —					
סמיר 1.0	1900	274				-129
סמיר 5.0	1190	239	-60	-4.8		-211
עפר וסלע 1.0	980 חב	984	+59	+8.2		+746
קיסריה 0.1	1500	746	-90	-3.2		-565
קיסריה 0.5	708	3042				+950
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר —					
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר —					
רוטברן 1.0	1700	624				+427
רוטברן 5.0	1105	40.0	+15	+1.4		+136
רסקו מכרכ	3985 חב	809	+520	+15.0		+820
רסקו רש	3749	619				-183

חקלאות

מסעי הדר 0.1	3200	533				+86.0
מסעי הדר 0.5	1282	1345				-54.0
שהדרין 0.1	11550	159	-550	-4.6		-432
נכסי הדרים 1.0	1048 חב	4326	-117	-10.0		-5627
פרי אדר 0.5	5438	245	-70	-1.3		-62.0
שב-הר 5.0	7280	352	-70	-1.0		-286

תעשייה

מזון ומבקר

אמפוס 1.0	1213 *	475	+58	+5.0		+475
* ביצוע חלקי 63.00%						
אסלנסקי 1.0	— הפסקת מסחר —					
מלדשרסט 1.0	1545	240	+55	+3.7		+905
מלדשרסט 5.0	606	391	+10	+1.7		+394
מלדשרסט אוש 1	470 חב	451	-60	-11.3		-360
דוקן מבר ש	2870	1206	+65	+2.3		+1441
דוקן מבר מ	2860	808	+60	+2.1		+743
תנלכל 1.0	918	393				-136
תנלכל 5.0	480	963				-539
פריה 1.0	3757 מז		-198	-5.0		-13716
פרי-הה 5.0	2850 מז		-150	-5.0		-5165
מסמר כידה 1.0	10850	114				+11.0
מסמר כידה 5.0	7040 חב	32.0	+640	+10.8		+57.0
יצהר 1.0	1505	2087				-181
יצהר א 5.0	797	3565	+2	+.3		+2034
מן 1.0	10450		-450	-4.1		-10.0
מן 5.0	5560	16.0				-10.0
מנמרסט 1.0	5190	358				+301
עלית 0.1	— הפסקת מסחר —					
עסים ב 0.5	32271 חב	138	+2934	+10.0		+127
עלמה אגוז 1.0	1820	264				-209
שמן מכרכ ש	4645 חב	239	+422	+10.0		+841

מקסטיל ועלבשה

ארגי 1.0	525	6123	+25	+5.0		+751
אופים 1.0	1625	807				+52.0
אופנת ברוך 1.0	1850	689	+10	+6		+139
אופנת ברוך 5.0	920	1472				+879
אופן 1.0	— הפסקת מסחר —					
אופן אופ 1	— הפסקת מסחר —					
ארגמן רק ש	6820	37.0				-39.0
דלתא-כלל 1.0	4220	750				+1096
דלתא-כלל א 3.0	3100	241				-237
מפרזות מאחד 1	— הפסקת מסחר —					
מפרזות מאחד 5	— הפסקת מסחר —					
מאוזנת אוש 1	— הפסקת מסחר —					
רסלנו 1.0	3240	1087	+120	+3.9		+1235
רסלנו 5.0	2578 חב	691	+234	+10.0		+1128
ודרינון 1.0	3605	235	-50	-1.4		-213
ויקות 1.0	4935 1ק		+235	+5.0		+296
ויקות 5.0	3000	497				-52.0
טיב-טוב 1.0	— הפסקת מסחר —					
טיב-טוב אוש 1	— הפסקת מסחר —					
יוסאר 1.0	— הפסקת מסחר —					
לחדיה 0.1	1815 חב	203	+165	+10.0		+249
לחדיה 0.4	680	2425				+988
ליגת 1.0	750 חב	2838	-50	-6.3		-1190
מים גליקו 1.0	645 חב	1658	+170	+35.8		+4782
מקם 0.1	18900 1ק		+900	+5.0		+113
מקם 0.5	6320	234	+220	+3.6		+351
עיט 1.0	11830	235				-16.0
עיט 5.0	5600	187	-270	-4.6		-334
עקד 1.0	1750	98.0	-9	-.5		-98.7
פלגת א 0.1	8510	611	-190	-2.2		-636
פלגת ב 0.4	5730	1658				+1825
פלגון א 0.5	4000	194	-50	-1.2		-11.0
פרשר 1.0	1245	518	+40	+3.3		+168
גבור סביבה נקב	13150	75.0				+57.0
תעש רוטרן 1.0	2900	620				+902

מחבת ומוצריה

אקמגן 5.0	1465	220	+40	+1.8		+276
אדרן 10.0	13000	485				-206
אדרן 50.0	10650	52.0				-67.0
כבלים ש	12700	9.0	+599	+5.0		+10.0
חמוקי 1.0	9465	98.0	+455	+5.1		+135
חמוקי 5.0	5490	235	+120	+2.2		+461
קפסאות פח 1.0	988	7694				+5210
קפסאות פח 5.0	695	1962				-1194
מרום 1.0	542 חב	2025	+49	+9.9		+855
מרום אוש א	481 חב	364	+74	+18.2		+452
מחבת מרום 1.0	2140	229	-110	-4.9		-51.0
מחבת מרום אוש 1	1423 חב	834	+225	+18.8		+1015
כבלי צין 1.0	2190	1350	-16	-.7		-1672
כבלי צין 5.0	828 חב	3655	+75	+10.0		+12383
כבלי צין אופצ	890 חב	3791	+210	+30.9		+6763
קרמי 1.0	694 חב	2584	+40	+6.1		+3664
קרמי 5.0	380 חב	6768	+23	+6.4		+8011
נחשתן 0.1	14000	33.0	+560	+4.2		+20.0
נחשתן 0.5	4650	249				-133
עיד 3.0	1245	695	+59	+5.0		+463
מסי פלדה 1.0	4590	307	+200	+4.6		+386
קינג 1.0	1210 חב	1984	+110	+10.0		+3044
קינג 5.0	685 חב	6029	+39	+6.9		+9154
קליל 1.0	2780 חב	210	+234	+9.5		+655
קליל 5.0	1460 חב	689	+131	+9.9		+956
מלוחת 5.0	1960 חב	777	+104	+5.6		+1028
תעשיות לכים 1.0	1090	650	-50	-4.4		-691
תעשיות לכים 5.0	560	1205	+10	+1.8		+531

תחמל אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	390000	16.0	-8000	-2.0		-16.0
אלון 0.1	3747	125	-2	-.1		-22.0
אלון 0.25 ש	2678	943				-215
אלון 0.25 ב	2647	188	-10	-4		-136
אלטרה 0.1	12500	99.0	+300	+2.5		+99.0
אלטרה 0.5 א	6600	428	+100	+1.5		+304
אלתן 5.0	332151	22.0	-3549	-1.0		-8.0
כלל תעש אלקטרו	41000	173	+1500	+1.8		+164
מטקטרוניקס 0.1	2899	3220				+260
מטקטרוניקס 5.0	1607	1537		+4		+1364
מיכשורטכנ 1.0	1200	846				-22.0
מיכשורטכנ 5.0	1880	395		-1.2		-213
ציקלון 1.0	862 חב	1813		-9.5		-1403
ציקלון 5.0	— הפסקת מסחר —					
קנצלסין אולד 1.	3250	201		+9.9		+92.0
קנצלסין אולד 5.	1670	225	-70	-4.0		-248
תאנת 1.0	3827 חב	581	+348	+10.0		+866
תאנת 5.0	3455	2357				-1410
תאנת אוש 1	12000	42.0				-15.0
תראה 1.0	5000	283	-30	-.6		-34.0

מוצרי בניה

א.פ.ביל בנין 1	4888	674				+680
אלקר 5.0	6061	144				-47.0
אפרסטין 1.0	1315	1312	+14	+1.1		+1222
אפרסטין 5.0	1028	1000				-64.0
בסן תריד 1.0	9125 1ק		+435	+5.0		+495
בסן תריד 5.0	— הפסקת מסחר —					
בר-מן 1.0	2631 1ק		+125	+5.0		+74.0
בר-מן 5.0	723 *	858	+34	+4.9		+778
* ביצוע חלקי 61.50%						
הסקול 1.0	— הפסקת מסחר —					
הסקול 5.0	— הפסקת מסחר —					
סולגאסטנס 1.0	6700	26.3	+200	+3.1		+18.6
סולגאסטנס 5.0	1920	247				-69.0
מלבם 1.0	873	100	-1	-.1		-133
מלבם 5.0	418 מק	420	+20	+5.0		+976
מודל השק בנעים	2528	385				+434
מוראיה ולסון 1	— לא נסחר —					
מוראיה ולסון 5	— לא נסחר —					

ביסיה, נוסי ופלסטיק

אגן 5.0	16810	52.0				-8.0
אליאנס ב 200.0	979	930	+20	+2.1		+951
גל תעשיות 1.0	6350	391	-250	-3.8		-266
גל תעשיות 5.0	3445 חב	711	-200	-5.5		-538
רפסטר 1.0	3735 חב	305	+325	+9.5		+126
רשנים 0.1	10027	22.0				-5.0
רשנים 0.5	3750	565				+261
חיסה כמיקל 10.0	907	2273	-2	-.2		-1174
טבע ש	50650	206				+14.0
טבע אוש 4	46700	8.0				-6.0
ליפסקר 1.0	1012 חב	1984	+90	+9.8		+1922
ים המלח 0.1	13856	1607				+389
סוכרכים 10.0	374	18740	-10	-2.6		-13

מלונות דן ירכשו אסטוריה תמורת 9.7 מיליון דולר

מאת דרור שרביט

מלונות דן ירכשו את מלון אסטוריה בתל־אביב תמורת 9.7 מיליון דולר. הרכישה תהיה רק של הנכס ללא כל התחייבות. בנק הפועלים יממן חלק ניכר מהעסקה באמצעות הערבות הלוואה שנתן לבעלים הקודמים של המלון.

במלון אסטוריה 500 חדרים ולפיכך מחיר העיסקה מייצג שווי של כ־20 אלף דולר לחדר. מחיר זה נמוך יחסית לעסקות אחרות בענף המלונאות והוא נובע, כפי הנראה, מהמצב הלחוץ של המוכרים – „אסטוריה 1971". כאשר מלונות דן גייסו הון בבורסה, לפני ארבע שנים, הוערך כל חדר בשווי של כ־50 אלף דולר.

תשקיף ההנפקה של מלונות דן לגיוס כ־5 מיליון דולר, באמצעות הנפקת אג"חות חוב צמודות מדד בערך נכסי של כ־11.5 מיליון מדד בונוס כי נתחם הנכס עקרוני לרכישת המלון. 8 מיליון דולר מתמורת העסקה ישולמו במזומן. בעלי המניות של חברת „אסטוריה" הינם חברת „לנקר" (50 אחוז) ושני משקיעים מאה"ב ולטעם־ ישראלים) דאני טין (25 אחוז) ונ"ד אידן (25 אחוז).

גיום הון נוסף על ידי מלונות דן שימש לבורסה הזדמנות לתבע שינוי הנכס הניהול של בעלי השליטה במלון ולהגמיד את רוחבי הניהול לרחוח המתאם של הרשת. מתברר שבשנה שהסתיימה ב־28 לפברואר 85 משכו בעלי השליטה במלון כ־1.5 מיליון דולר, בהתאם להסכם ניהול הקודם, זאת בשעה שהרשת הנקי המתאם של הרשת הסתכם בכ־900 אלף דולר.

הסכם הניהול החדש מגביל את גובה דמי הניהול עד ל־7.5 אחוזים מהרוחח המתואם לפני מס בישראל. עם זאת לגבי השנה שהסתיימה בסוף פברואר 86. החיר לבעלים לפשוך דמי ניהול על בסיס של שות הוסטורי, ולא שות מתואם, זאת מאחר שטענו כי אין משמעות כלכלית להתאמת הפות מאחר שהרשת נמצאת בהתחדשות מתמדת וגורם הפות בה מבוטל.

האג"ח המונפקות. על ידי מלונות דן יהיו צמודות מדד בריבית לייבור ועוד 2.25 אחוזים. ריבית זו שקולה ביום ל־6.75 אחוזים.

„מבטחים" מצמצמת מספר העובדים ומאחדת סניפים

מאת חיים ביאור

„מבטחים" – הגדולה מבין שבע קרנות הפנסיה ההסתדרותיות – תצמצם ב־1986 את מספר עובדיה בשיעור של ששה אחוזים. אשתקד הקטינה הקרן את מצבת כוח האדם ב־14 אחוז.

„מבטחים" מעסיקה כיום 1,000 עובדים – כשני שלישים מכלל כוח האדם המועסק בכל קרנות הפנסיה של ההסתדרות. מנכ"ל הקרן, עמוס עזר, מסר ל„דבר" שמספר העובדים יקוצץ על ידי פרישה טבעית ואי קבלת עובדים חדשים במקומם וכן על ידי עידוד פרישה מוקדמת מרצון. במקביל יצומצם היקף העסקתם של פנסיונרים. הוא ציין שרוב העובדים המוצאים שהעסקו בשדרי הקרן כבר פרשו.

„מבטחים" החלה במיזוג של חלק מ־45 סניפיה ברחבי הארץ, בעיקר סניפים שסגולתם פרשו לגמלאות. כך, לדוגמא, מחוז הסניפים בחיפה ועכו ואילו סניף פרדס חנה מחוז עם סניפי חדרה וחכרון יעקב. בקרוב ימוזג סניף נס־ציונה עם הסניף ברחובות או ראשון לציון.

ערן מודאג מהעובדה שמספר גמלאי „מבטחים" גדל בקצב מהיר פי שניים מהגידול במספר המבוטחים שטרם פרשו לפנסיה. הקרויים „פעילים". בעוד שבשנת 1984 עדיין היה גידול שווה במספר הגמלאים ובמספר המבוטחים הפעילים שבקרן, הרי אשתקד הופר האיזון ומספר הגמלאים החברים בקרן גדל בשיעור של 10 אחוזים, בעוד שמספר הפעילים עלה רק בחמישה אחוזים. להערכתו, ב־1986 תימשך מגמה זו: מספר החברים הגמלאים יגדל פי שניים מקצב הגידול של המבוטחים הפעילים. בסך הכל חברים ב„מבטחים" 400 אלף מבוטחים פעילים ו־43 אלף גמלאים.

מנכ"ל „מבטחים" ציין כי לטווח הארוך לעין אין לחשוש מהגידול המהיר יותר במספר המבוטחים הגמלאים לעומת הגידול במספר הפעילים, שפירושו גידול בהיקף ההתחייבויות שהקרן גוטלת על עצמה. הוא הטעים שהקרן איתנה מבחינה פיננסית ואקטוארית.

ב־1984 הצטרפו ל„מבטחים" 4,000 עובדי האוניברסיטה העברית ועתה מנהלת הקרן מו"מ מתקדם על צירופם של עובדי חברת החשמל ועובדי „בזק". הקרן תשקיע מאמץ בצירופם של עובדים מהתעשיות עתירות הידע, שרובם. אינם מאורגנים בהסתדרות. בענף זה הצליחה „מבטחים" לחדור רק ל„אלסינט".

חשש באוצר:
צפויות חריגות תקציב במאות מיליוני דולר
בכירים באוצר: יש צורך בהחלטות על קיצוצים נוספים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

חריגות בסך מאות מיליוני דולרים צפויות בתקציב המדינה בשנה הקרובה, כך מעריכים גורמים בכירים במשרד האוצר. החריגות הן תוצאה של החלטות ממשלה שאינן מתבצעות, תוספת הצעות שכבר הוחלט עליה וכאלה שעוד צפויות וכן תשלומי שכר גבוהים מהצפוי. כל אלה יחייבו לדעת גורמים בכירים באוצר לקבל החלטות חדשות על קיצוצים בתקציב המדינה.

מסמך שהוכן במשרד האוצר מלמד כי שורה ארוכה של החלטות ממשלה בהיקף כולל של 300 מיליון דולר איננו מובאות כלל לאישור הכנסת זאת מודש ימים בלבד לפני תחילת שנת התקציב 1986/87. מדובר בהחלטות ממשלה בסמכות הקיצוצים בתקציב המשך ביטול קיצבת ילד ראשון של הביטוח הלאומי בסך 30 מיליון דולר בשנה, קיצוץ קיצבאות זיקנה וסיעוד קיצבאות אלה 65 מיליון דולר, אגרת חינוך – 24 מיליון, ביטול רבע נקודת זיכוי לבודדים חונות ללא ילדים – 40 מיליון, הגדלת המס המקביל – 4 מיליון, הגדלת התשלומים לקופת חולים – 15 מיליון דולר, קיצוץ בשעות הוראה בבתי הספר – 42 מיליון, מיסוי דמי ליזה – 5 מיליון דולר ועוד.

במסמך נאמר כי „ללא טיפול מחדרו והחלטות אלה צפויות חריגות תקציביות בשנת התקציב 1986 שיגרמו לחצים מיותרים במערכת המשקית התקציבית". בנוסף לכך כבר הצטברו החלטות חדשות, שיגדילו את הוצאות הממשלה מעבר למה שנקבע בהצעת התקציב. שהנשה לכנסת: 30 מיליון דולר לביטחון ו־20 מיליון דולר לשכר השוטרים. על שלוחן הממשלה גם מונחת הצעה של משרד העבודה והרווחה להגדיל את ההטבות לבעלי הכנסות נמוכות ולקשישים בסך 150 מיליון דולר בשנה.

תריגות צפויות גם בתחום השכר, מעריכים באוצר. במשכורת הקרובה יתבצע הדרדוג בשכר העובדים בשירות הציבורי והתווספו שתי דרגות עליונות לסולם השכר. כתוצאה מכך ישולמו בשירות הציבורי תוספות שכר שינועו בין 2 אחוזים עד 30 אחוז בדרגה העליונה. הסגל האקדמי במוסדות להשכלה גבוהה יקבל במשכורת הקרובה תוספות שינועו בין 15 אחוז ל־30 אחוז. דיונים מתקיימים גם לגבי תוספות שכר למורים ולאחיות.

כל אלה גורמים באוצר לחשש מפני פריצת מערכת השכר לקראת חידוש הסכמי העבודה – פריצה שתבוא לידי ביטוי גם בהגדלת הוצאות הממשלה וכן לגידול הביקושים המקומיים. בעקבות זאת מעריכים באוצר כי תוך חודשים ספורים יהיה צורך לקבל החלטות חדשות לקיצוץ תקציב המדינה – וזאת עוד לפני שסביאים בחשבון את סכומי הסיוע למפעלים בפתוקה.

נסיון להגיע להסכמה על ערבויות של סוכני נסיעות

מאת דוד מושיוב

תביעתו של משרד התיירות להסדיר את נושא מתן הערבויות של סוכני הנסיעות, כדי להבטיח את כספם של התיירים והנכנסים (היוצאים) נמצאת בדרך בעיה של הכנסת. בדיון שהתקיים בשבוע שעבר סוכם, כי משרד התיירות וסוכני הנסיעות יגיעו לנוסחה מוסכמת ועם נוסחה זו יחזרו לוועדת הכלכלה של הכנסת.

בינתיים יש חלוקי דיעות בין הצדדים. משרד התיירות תובע, כי כל סוכנות נסיעות תפקיד ערבות בנקאית בהתאם לכללת דירוג מסוימת החל מ־50,000 דולר. הערבות יכולה להגיע עד חצי מיליון דולר לגבי סוכנות נסיעות שיש לה מספר סניפים הפועלים במקומות שונים בארץ והפועלת כסיטואית תיירות.

המצב הנוכחי הוא, שמשרד התיירות דורש לקבל ערבות כזאת לצורך רישיון לסוכנות נסיעות. סכום הערבות כיום הוא 300,000 דולר למשרד ראשי ו־150,000 דולר לסניף. המציאות היא, כי הערבות נדרשת רק בסמך שלוש השנים הראשונות לפעילות הסוכנות.

בשנת 1985 הפסיק לפעול 30 משרדים של סוכנויות נסיעות לרבות סניפים של סוכנויות נסיעות (כולל 14 משרדי קופלו). מתוכם נסגרו בגלל התמוטטות פיננסית חברות גדולות כגון: קופל, נופש פלוס, ומעוף צדר וחברות קטנות יותר כגון גלקסי טרול האיאים.

בישראל פועלים כיום 437 משרדים של סוכנות נסיעות בעלות רשיון ממשרד התיירות, כולל 88 סניפים מורשים. ובידי משרד התיירות ערבויות בנקאיות רק לגבי 51 משרדים, כולל סניפים.

איגוד סוכני תיירות, המאגד צירים ומשווקים של חבילות תיור בסביל תיירים הבאים מחו"ל לישראל, שבאמצעותם מגיע הרוב הכבירי של התיירות לישראל – מתנגד להצעת משרד התיירות מסמה טעמים:

חבילות התיור בהווה גורם השירות ראשי בתחום הנסיעות, בית הארוח, או אכסניה עד 80 אחוז ולעתים יותר. לפיכך נדרש שנשא הערבויות יסוכם בין הגורמים העסקיים הפועלים בענף.

התאחדות סוכני הנסיעות מציעה כי היא תקים קרן ערבות או ביטוח הדדי בה ישתתפו כל סוכנויות הנסיעות. קרן זו בהיקף של 1.5 עד 3.5 מיליון דולר אמורה לכסות נזקים שיגרמו, אם יגרמו לנוסעים תיירים.

התאחדות סוכני הנסיעות טוענת, כי כיום הם מציעים לכל נוסע מישראל לחו"ל לרכוש פוליסת ביטוח במחיר 7.5 דולר. פוליסה כזו מגינה על כל ההוצאות של הנוסע עד סכום של 6,000 דולר. סוכני הנסיעות מציעים לנוסעים לרכוש פוליסה זו, אולם הם אינם יכולים לחייב את הנוסע הרוכש אצלם טיסה או חבילת תיור לרכוש פוליסה זו והיא תלויה ברצונו הטוב של הנוסע.

כך או כך הצדדים הנוגעים בדבר מבטיחים להגיע לנוסחה מוסכמת כדי למנוע מסר התיירות להטיל את הערבויות בחודת צו מחייב.

מקבצי הון / שמואל רוזנבלום

הבורסה חוגגת

הבורסה לני"ע מתעוררת לחיים, הגיע הזמן שהשכיב־מרע יראה סימני חיים, כמעט התייאשנו. מחחרי המסחר הגיעו לשיאים של 5–6 מיליון דולר ליום, ישנה התעניינות מעבר לשוקנים המושבעים הרגילים, יש שוקני חיזוק בולטים, שהטוב מביניהם קרוי בורחי התפ"סים. הבנקים משלמים ריבית תפ"ס־פק"מ בסר"ג של 10% לשנה לערך ואולי מעט יותר. לפיכך שיטת האלטרנטיבה הידועה מועלת לביזון הבורסה. בהעדר השקעות מעניינות אחרות. צריך לזכור מספר כללים: א. כל מה שעולה גם יורד. ב. לכל עליה יש גבול. ג. העסק נזיל על גבול העצבנות וכל שינוי יכול לקבוע כיוון זה או אחר.

כיוון שבינתיים התגיבה בעיצומה וכיוון שעד ההצדדה הבאה בוגע להחלת מס רווחי הון על הבורסה עשויות לחלוף מספר יממות מאו נגתח מספר אפיקי ני"ע מרוברים, תוך הדגשה ברורה והר־משמעית שאין בניתוח שלנו משום המלצה כלשהי ואפילו לא הדרכה, סתם שיחת התוודעות קלילה ותו לא.

הבנק הבינלאומי – מאון יתפרסם בקרוב, גם אם הנולת הבנק תמחיש אחדות דיבידנד מזמן גבוה אזי למרות הכל ישנו סיכוי מעבר לסביר שהמאון יהיה נאה ויצביע על רווחיות גבוהה. הבנק יחלק דיבידנד מזומן נאה למדי שעשוי לנוע סביב 100%–200% לערך.

ים המלח – מניה טובה כהרגלה מימים ימימה, מצויה בשפע בקרנות הנאמנות השונות.

דלק – מעורבים בה שלושת הבנקים הגדולים, המחזורים במניה ניכרים, ני"ע ששלושת הגדולים משחקים בו לא כ"כ אהוב שכן האינטרסים משתנים בקצב מהיר מדי.

סקטור הביטוח – לא מעניין בשלב הנוכחי.

סקטור התעשיה – מספר מניות בסקטור זה עדיין מצויות ברמה נמוכה למדי לאור המכפיל והשווי הכלכלי האמיתי הטמון בהן. מניות מסויימות בענף המתכת ובענף החשמל והאלקטרוניקה מעורדות עניין, בעיקר דוקא החברות הקטנות יחסית.

סקטור ההשקעה – דיסקונט השקעות, אי.די.בי. פיתוח ונוספות מעניינות למדי, בוודאי לעומת קרנות נאמנות המתמחות במניות וכל שכן לעומת פיקדונות נושאי ריבית שקלית.

מניות בנקאיות – בתשואה של 15% מעניינות מאוד. צריך לקחת בחשבון שמדובר במעט למעלה מאחוז ריבית חודשי – דבר העומד מרגע כנגד הארנפלאצה החזרה. משחק תשואה אפשריים בהחלט, אם כי צריך להזהר בימים שקרנות הנאמנות „עובדות" בבנקאיות שכן אז הכל כמעט יכול להתרחש.

אגרות חוב – האינפלציה נבלמה לפחות זמנית, האם האג"ח ימשיכו לרדת סביר להניח שיגיעו לתשואות מעניינות ואזי גם נחזה ברוכשים הגדולים מחפשי מציאות.

מט"ב חון – בשלב הנוכחי לא נראה צורך בפיחות. גם אם יתבצע פיחות הוא לא צריך להיות בשיעור משמעותי השוחה להסיס לעבוד סכומים גדולים להתבצרות. הדולר יורד בשוקים העולמיים וגם זה תורם לאי הצורך בפיחות.

אסור להסתחרר מאידך מהאופציה של אגמנטים שעלתה 113% לערך או מני"ע דומים. הכל יכול כאמור להתהפך ומהר, יחד עם זאת החודשים הקרובים עשויים להיות תודשי בורסה פורים למדי, וזהו אחר מוסמנים הבולטים לאמון ולהצלחה של התוכנית הכלכלית.

סיפורים קטנטנים

א. אברהם גינוי – שוחרר בערבות ממעצר. ריו בכך על מנת להעלות את מניות גינוי ב־70% לערך בשבוע אחד קצרצר. סימן לשוק נואה ולפעילות עידנית, מעט ספקולטיבית. לכל אלה שמתפלאים על העליות החדות בגינוי מתראי להזכיר שבסדר העליות המניות „נשחטו" בלמעלה מ־95% מערכן.

ב. משולם לוינשטיין – עזבו לחלק 1000% מניות הטבה. לוקחים נייר ומחלקים אותו לאלף חתיכות חוץ משער אופסי זול לא מקבלים מאומה. מספיק כבראה על מנת לצבור עליות שערים של למעלה מ־110% בשבועיים בלבד.

ג. רסקו – רק לפני זמן קצרצר עמדה הנהרה בפני קשיים ניכרים עד שנייטי קדש וה"ה נאמן ותג'ר נפרדו ע"י חלוקת רסקו ורשרס. מספיק כבראה בסיבה הגיונית לעליות שערים אדירות בשבוע שחלף. אולי בעצם רסקו מציאה שאנו לא יודעו על קיומה.

ד. מקמימה – מעטים שמו לב לחברה המעולה הזו. דעו לכם שזוהי אחת ממניות העתיד בבורסה שלנו. ניהול נבון, מאזנים יפים ועתיד חדר לא כ"כ בזמן הרחוק. שימו לב.

בילו – תזכורת נוספת

הכרוניקה העיתונאית כשרה באחרונה אחדות מכירת ביח"ר לשוקולד ירושלמי בשם בילו. הסך ששילם הקונה תמורת ביח"ר היה 100,000 $ בלבד.

בא לי לבכות כשאני נזכר בשמואל רכנר חבורת המוצ'אצ'וס שלו, שרחרו כמוכי אמוק במרחבי השוק הישראלי ורכשו מכל הבא ליד בכל מחיר דמיוני אפשרי (ארדם, אהליהם). הסיפור על רכנר ישן, יש לו זקן כמעט כלאליהו ונביא. ביח"ר בילו לשוקולד הוכיח לי את רכנר שוב.

כל עסק שזה, נשם או הצא למכירה השריף רכנר עמר באיזור מוכן לשליפה. החבורה נקראה בעולם העסקים „מאגרים", שם מרשים מלא אשליות. השיטה היתה כדלקמן – קונים עסק ולא משנה המחיר, משלמים כמה שפחות במזומן וכמה שיותר במניות של מאגרים, ולא משנה כמה למה ומהיכן, מביגים תשקיף וב"ה הציבור ירכוש. שיטה מקובלת באותם ימים. הציבור סלח ושכח את הלוקש שאכל במאגר ניכר. מאז הלוקש הזה הוא קיבל מאגרים נוספים ברמות סיסמיקה, דנות, אסלנטיק ונוספות.

רכנר בינתיים פרש בדרך זו או אחרת מעולם העסקים הישראלי חסר המעוף ונשאר כחידה מחרה בעיני, שכן היה אדם מוכשר ביותר.

בסלם שרכש רכנר היו ברות מרובות למכביר, היו גם מעט דברים שמהראוי להתגאות בהם, היו גם מספר פועלים פשוטים שייחו לתעסוקה הולמת ומסודרת וטיפחו חלומות בכיוון שהפך במהרה לחלום באסמפא מחלש.

אותם השיגו הפיטורים והקיצוצים ושכרם נשאר דל על גבול הבושה כפועלי ביח"ר בפילו, שלדעת „מאגרים" היה אמור להתחרות לא פחות ולא יותר מאשר בחברת „עלית". אולי עכשיו, מרי פיטוס יתוחל בילו לייצר סתם שוקולד פשוט ואכיל ויתן תעסוקה הולמת לעמלי־ידיים, במקום הר מניות, שחלקו שווה לנייר וחלקו האחר – לצרוך חלומות בנוסח המערב הפרוע.

כנופית המוצ'אצ'וס כשביתה זמנית. היא כללה את ח"כ שפירא, מרי גולדמן, ריגר פישמן וקשוחים נוספים. אלוהים סלח! הפועלים הפשוטים – ספק.

★ הכותב הינו יועץ השקעות.

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מלווה קצר מועד

ביום 5.3.86 תונפקנה סדרות מילווה קצר מועד לפי הפירוט הבא:–

מספר הסדרה	כמות מוצעת בשיליני שקלים חדשים שווי נקוב	מוקדם הפדיון	ימים לפדיון
0416 א'	10	2.4.86	28
0516 ב'	40	1.5.86	57
0556 ג'	50	28.5.86	84

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון לניירות ערך יהיה יום ג' 4.3.1986 (ערך יום ד' 5.3.1986).

ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שיקבע על יח.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב ותפדנה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%), בתאריך הנקוב לעיל.

התנאים המחייבים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד (סדרות מסוג א, ב' ג') התשמ"ד 1984 — קובץ תקנות מספר 4615.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

ירידת המשיכה של פקדונות שקליים – מגורמי גיאות המניות
כלכלני אחד הבנקים מציינים הסיבות לעליות בשוק המניות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הגורם המכריע בהפנייה כספים לשוק המניות הינו ירידת האטרקטיביות של אפיקי ההשקעה הסולידיים, מוערך בסקירת אחד הבנקים הגדולים על הסיבות שגרמו לגיאות מחודשת בשוק המניות בשבועות האחרונים.

כלכלני הבנק מציינים כי שוק המניות מאופיין לאחרונה במחזור עסקות גדולים, פעילות ערה בכל מגוון המניות, מצד משקיעים מוסדיים ומצד הציבור, ובתשואות גבוהות ביותר תוך פרק זמן קצרים – מאפיינים של תקופות גאות קודמות בשוק.

מהאספקט הכלכלי מונים כלכלני הבנק כמה סיבות לגיאות הנוכחית: המשק נמצא ברמת אינפלציה הנמוכה ביותר זה זמן רב, עם ציפיה להמשך המגמה: החלשות הדולר בעולם וירידת מחירי הנפט עשויות להספיע לטובה על יתרות המט"ח של ישראל, עובדה המעודדת את המשך מדיניות הקפאת השקל מול הדולר: ירידת הריבית הקרדיטורית שהביאה להקטנת האטרקטיביות של ההשקעה בפקדונות שקליים – אם כי עדיין ניתן להשיג באפיק זה תשואה ראלית:

דיונים בתוכניות הצמיחה ומתן אפשרות לפעלי תעשיה לגייס כספים באמצעות הנפקת אג"ח

קיזוזן של חברות שמחיר מניותיהן בבורסה נמוך משוויין הכלכלי.

כלכלני הבנק מציינים עם זאת שכשוק המניות אין הבחנה ברורה בין חברות בעלות בסיס כלכלי, שמניותיהן נמצאות ברמת שערים סבירה לבין חברות שלא נראה כי מצבן ישתפר – אלה גם אלה נהנות מעליות שערים בשל מגמת השוק לעשיית רווחים על בסיס קצר, שאינה נשענת רק על מגמות לטווח ארוך. תופעה זו גורמת למצב של חוסר פרופורציות בתיקי ההשקעות וכלכלני הבנק מייעצים למשקיעים לבחון את תיק ההשקעות שלהם ולטמור על יחס סביר בין אפיקי ההשקעה השונים.

משרד החינוך והתרבות
מערכת החינוך הטכנולוגי — החינוך הימי

מודיעה על משרת פנויה

לניהול בית־הספר הימי

„מבואות־ים", במכמורת

מכשירים הדרושים: רבי־חובל אי קצין מכונות ראשי, או קצין בכיר לשעבר בחיל־הים שמיחד על כלי שיט, או אין הראיה והחינוך בעל תואר שני שעסק בניהול ביה"ס עליסודי. נסיון באחד או יותר מהתפקידים רב"ל ורב־חובל. קצין מכונות ראשי, קצין בכיר בחיל־הים. ניהול בי"ס עליסודי של עשר שנים לפחות. זכו נסיון רב בתחומי הטיפוח, הוראה והדרכה. ידיעת השפה העברית על בוריה, וידיעה טובה של שפה זרה ויספת.

כושר הנעה בכתב ובע"פ. כושר ניהול. כושר לנהל מו"מ ולקיים יחסי אנוש תקינים.

על המועמדים לגרף לבקש: תיהם העתקי תעו"ד דות המופיעות בשיר־תם למשרת מבחינת השכלה ונסיון, וכן תולדות חיים, ולהעביר אל: מערכת החינוך הטכנולוגי — החינוך הימי משרד החינוך והתרבות, ירושלים 91911.

המועד האחרון לחגשת הבקשות היא יום ששי, ל' באדר ב' תשמ"ו (14 במרץ 1986).

הערה: המיבקר יוצרק לבי דיריב עובדי הוראה.

מתפנה
מנהל תיפעול מפעל
[illegible]
ניהול בפעל מחבת אלקטרוניה
אכסניה לסיעות הכרמה
מרצקת מא יפתח תל־אביב 1331 תל־אביב
הכפר ת"ד 16589.

לבית ספר תיכון
חתישבותי בדרום
דרושים
א) מרכז ענף גן ירק
לעבודה מידית
(חובה מגורים במקום),
ב) מורה לתנ"ך
לחטיבה עליונה
לעבודה מידית.
לשנת הלימודים תשמ"ז:
א) מורה למתמטיקה
ב) מורה לפיסיקה
ג) מורה לביולוגיה
בדבר פרטים. נא לפנות להנהלה
ביה"ס בטלפון 057-423847

עיריית תל־אביב
מינהל ההנדסה
דרוש/ה
סגן ית מנהל אגף התנועה
תאור התפקיד:
אחראי על ניהול יחיכון מערכות הרמזורים ובקרה, ויאום פרוייקטים, הסביותיים — אחראי על אחזקת חיזקית הנועה ואחריות. לגין מירכת רבקרה, רמזורים, תמרורים וכו'.
הכישורים הדרושים:
מרים אזרחי בעל ידע ונסיון של 9 שנים לפחות בתיכנון מערכות רמזורים, הנועה והרבורר. כושר ניהול צוותי עובדים. כושר ניהול משא ומתן.
לפרטים נא לפנות למוכירות האגף
טל. 437270

ידיעות אחרונות — הלוח הנפוץ ביותר — דבר
דלת נכנסים
דלת יוצאים
דירות למכירה
דירות להשכרה
עסקים
משרדים
מכונות
מלאכה
מצויים למכירה
רכב
רצים לקנות
דרושים
עתיקות
חיות בית
פרסום
הלוואות
חנות
ריהוט ודיור
הכרזות

هكذا من الاصل

מתיישבי זרעית נוטשים הבוקר את המושב – שביתת המושבים מתרחבת

מאת שמעון ויים,
כתב „דבר" בצפון

כינום של ראשי ישובי קו העימות בצפון לדיון בבעיית הישובים ובבעיית הבטחון השוטף ייערך מחר במועצה האזורית מבואות חרמון – על כך החליטו אתמול ראשי פורום ישוב קו העימות.

יו"ר הפורום יוסי גולדברג, יו"ר מועצת מטולה, אמר, כי אירועי הימים האחרונים בגבול הצפון ובגבול לבנון מחייבים את ישובי הצפון וראשיהם לקבוע דפוסי התארגנות חדשים. בסוף השבוע נפגש הפורום עם אלוף פיקוד הצפון אורי אור ושמע ממנו דיווח עדכני על המתרחש ברום־לבנון ועל אירועי הימים האחרונים באזור. אחדים מראשי הישובים הביעו ראגה נוכח האפשרות כי המחבלים הארגני השמאל בלבנון יגסו להגביר את פעולות הטרור שלהם נגד ישובי הצפון.

בינתיים מחריפה שביתת המחאה של מושבי הדר בגליל המערבי. מתיישבי זרעית החליטו אמש באסיפה בוערת לסגור הבוקר את המושב ולעבור עם משפחותיהם להתגורר אצל קרובים במרכז הארץ, עד שייענו דרישותיהם. אתמול הצטרפו לשביתת אנשי זרעית גם אנשי המושבים נטועה, שהולה, אלקוש ואבן־מנחם.

20 מושבי הדר בגליל נתונים במצוקה כלכלית קשה. ארבעת המושבים שהצטרפו אתמול לשביתה חודשים פתרון לחובותיהם והשלמת כחיד התצרת מאפריל 1984. אחד מחברי ועד נטועה, דני לנדיאל, מאר, כי חברי המושב קיבלו בסנתים האחרונות תמורת הביצים ספיווקו מחיר שנע ב־10 עד 50 אחוז פחות ממה שנקבע.

דרישה נוספת שלהם היא לשחרר מתיווכם של ארגוני הקניות ולהעביר אליהם במישרין את הכספים המגיעים.

במצב־שכת ביקר שר החקלאות אריק נחמקין במושב זרעית ונפגש עם תושבי המושב. הסר אמר לתושבים, כי הא מבין את קשיהם, אך אין באפשרותו לעזור להם משום שאינו יכול לקחת מכסות ביצים מאחרים אחרים ולהעבירם ל.ליל בלי אישור הממשלה.

אתמול חזרו אנשי זרעית להתבצר במושבם. הם נעלו את השערים, החזירו את כלי־הנשק האישיים למחסן המושב והאפילו את המושב.

אנשי זרעית שלחו אתמול מכרקים נוספים לראש הממשלה וכתם דרשו, כי יעביר להם את לוח הזמנים של עבודת הוועדה שמינה לטפל בעניינם.

תסיסה בין עובדי מכון „וולקני" לחקר החקלאות – על רקע הפרישות וההזנחה

מאת ארנון מגן, כתב „דבר"

מורת רוח רבה שוררת לאחרונה במכון „וולקני" לחקר החקלאות בבית־דגן על רקע הרגשה, כי המכון מתנהל כספינה ללא קברניט. מנהל המכון, פרופ' גד לובנשטיין, שהוא בתוקף תפקידו זה גם הממונה הראשי של משרד החקלאות, עומד לפרוש בעוד חודשים, וטרם נמצא לו מחליף. כן פרש לאחרונה הממונה"ל לאמרכלות במכון, גבי מגל, וסגן הממונ"ל למחקר, פרופ' שמעון לביא, סיים את תפקידו ויצא לשנת שבתון.

ועדה מטעם המכון הציעה, בתום תשעה חודשי דיונים, כי במקום פרופ' לובנשטיין יבוא פרופ' יואש ועדיה, העובד עתה בחברה פרטית בארה"ב. פרופ' ועדיה, שכבר מילא תפקיד זה בעבר, הסכים לחזור אליו, וגם שר החקלאות אריק נחמקין סמך את ידו על הצעה, אלא שברגע האחרון חזר בו פרופ' ועדיה מהסכמתו, לאחר שקיבל הצעת עבודה חדשה בארה"ב. עתה מחפשים מועמד אחר, וספק אם יספיקו למצאו עד פרישתו של פרופ' לובנשטיין.

במכון וולקני נשמעות גם טענות קשות על אופן ניהול המכון כידי פרופ' לובנשטיין, בעיקר בשנה האחרונה לכהונתו. שבה הרבה לנסוע לחו"ל לצורך מחקריו. הוא נעדר שבועות תמימים מן הארץ, בין השאר כאשר הרוחות במכון רגשו נוכח הקיצוצים בכוח־אדם ובתקציב. אנשים מבכירי המדע טוענים, כי חלק מנסיעות אלו היו בלתי־חיוניות, ומכל מקום, הוא היה צריך להימצא מהן נוכח המצב הקשה השורר במכון.

עוד אומרים במכון, כי דווקא על רקע המשבר שבו נתונה היום החקלאות בארץ, יש חשיבות כפולה ומכופלת לעבודתו התקינה של מוסד למחקר חקלאי, שיוכל לפתוח אופציות חדשות לחקלאים בארץ במקום אלה שנסגרו נוכח התחרות הקשה בחו"ל, יריבות המחירים בשוק העולמי וכיו"ב.

ממשרד החקלאות נמסר, כי היתה זו שגיאה מצד הוועדה להציע מועמד אחר בלבד, ולא להכין מועמדים אפשריים אחרים. עם זאת הם אומרים, כי הם סמוכים ובטוחים, שתוך פרק־הזמן הקצר שנותר עד פרישתו של פרופ' לובנשטיין יימצא לו מחליף ראוי לשמו.

אם נקבל סיוע נוכל לקלוט עוד 500 עובדים – אומרים התעשיינים בבית־שאן

מאת יצחק מרידור,
כתב „דבר"

בעלי מפעלים בבית־שאן, שנפגשו אתמול עם רעדת המנכ"לים המטפלת במוקדי אבטלה חמורים, אמרו לחברי הוועדה, שהתשתית התעשייתית הקיימת כיום בעיירה מסוגלת לקלוט בטווח הקצר והבינוני כ־500 עובדים נוספים, בתנאי שהממשלה תקצה קרקעות לאחזרי התעשיה, תיתן תנאים מרגשים לתוצרת של מפעלים שונים ותזרים אליהם הזמנות ופיצוי מאסיבי מכספי הקרן לביטוח נגד אבטלה.

ועדת המנכ"לים בראשותו של מנכ"ל משרד העבודה צבי צילקר הגיעה אתמול לבית־שאן אחרי כמה דחיות. ראש המועצה המקומית שלמה בן לולו, השוהה בסיור לימודים בארה"ב, לא נכח במקום, וממלא־מקומו, יצחק וייצמן, הציג בפני הוועדה נתוני שירות התעסוקה, שעל־פיהם נרשמו בבית־שאן בחודש פברואר 603 חדרשי עבודה ובהם 400 מקבלי דמי אבטלה.

מזכיר מועצת הפועלים פיני קבלו הציג בפני ועדת המנכ"לים תוכנית להבראת התעשייה בבית־שאן. הוא חלק על הנתונים של שירות התעסוקה, וטען, שהאבטלה בעיירה גבוהה בהרבה, מאחר שהרישומים אינם כוללים אקרמאים, סטודנטים וחיילים משוחררים שנאשו מלסקת העבודה. הוא הדגיש, כי גם לפי הנתונים הממשלתיים עובדים 90 אחוז מכלל הזוילים המשוחררים ילידי בית־שאן את העיירה לצמיתות.

מ"כ ראש הטעצה הדגיש, שאחת הבעיות שבית־שאן מתלבטת בה היא העדר רזרבה קרקעית לפתוח אזורי תעשייה. חברי הוועדה נפגשו עם מנהלי מפעלי תעשייה שונים, והם אמרו, שיש בכוחם לקלוט עובדים נוספים רבים והציגו את תנאים הדרושים לשם כך.

נמסר, שוועדת המנכ"לים תתכנס ביום ד' לדיון במצאים שנאספו בבית־שאן.

יתרות מטבע־חוץ ירדו בחודש פברואר ב־72 מיליון דולאר – בגלל פרעון חובות

מאת מרדכי המלמלי
של „דבר" בירושלים

יתרות מטבע־הנוץ של ישראל ירדו בחודש פברואר ב־72 מיליון דולאר והן מסתכמות ב־3.78 מיליארד דולאר.

הירידה ביתרות נובעת מפרעון חובות המכשלה. בכך נכשלה הירידה ביתרות המטבע, לאחר רמת הטיא שאליהן הגיעו בעקבות הסיוע האמריקאי.

בחודש פברואר שפגה המכשלה 221.7 מיליון ש"ח לאחר שהוריטה 200 ש"ח בחודש ינואר. הספיגה נובעת בעיקר מגידול בהכנסות המכשלה, בעוד שהתצאותיה גדלו ב־2.5 אחוזים. הכנסות המדינה בפברואר 1986 הסתכמו ב־132. מיליון ש"ח, עלייה ריאלית של כ־10 אחוזים בהשוואה לחודש המקביל אשתקד.

הכנסות המדינה בתקופה אפריל – פברואר 1986 הסתכמו ב־10,669 מיליון ש"ח, כ־6 אחוזים מעל לרמה בחודשים המקבילים אשתקד.

הכנסות המדינה ממסי יבוא לסוגיהם וממס־ערך־מוסף דומות בקידוב לאלו של החודש הקודם, עובדה המבטאת „ציבות בציפיות הצרכנים והיבואנים – נמסר מהאוצר.

הכנסות אגף מס־הכנסה הסתכמו בפברואר ב־615 מיליון ש"ח, עלייה ריאלית של 6.6 אחוזים בהשוואה לחודש המקביל אשתקד. בכל התקופה אפריל – פברואר 1986 גבוהות ההכנסה ב־8.3 אחוזים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

נתוני האגף מבטאים המשך מגמה של רמה גבוהה יחסית של הכנסות מן הסקטור העסקי, ורמה נמוכה של הכנסות מן השכירים.

דוכן השירות למטיילים שהוקם בנחל עמוד – הוצת

מאת שמעון ויים, כתב „דבר" בצפון

אלמונים הציתו אתמול בלילה את דוכן השרות למטיילים שרשות שמורות הטבע הקימה באחרונה בנחל עמוד שבגליל ושנועד להיפתח לקראת הפסח.

דוכן המידע הזה עודד מחלוקת בין רשות שמורות הטבע לבין החברה להגנת הטבע, שאנשיה טענו כי הוא יפריע לנוף של הנאדי.

יצירת הענק של נחום גוטמן ליובל תל־אביב נוסרה והושחתה וכמעט הובראה

מנכ"ל מרכז הירידים נחום רז (משמאל) והרסטוראטור דורון לוריא ליד אחד מקטעי היצירה

מאת נתן רדר, כתב „דבר"

„יצירת הענק של נחום גוטמן, שצוירה בשנת 1959 על 21 לוחות עץ גדולים בשביל תערוכת היובל של תל־אביב והוצגה ב„ירד המזרחי" בעיר – כמעט הובראה לחיל בסיום התערוכה. המבריחים תבנני להסות את לוחות הענק הגדולים כארגזים ליצוא תעשיות לחיל, וכך להוציא את הציורים מהארץ.

מנכ"ל מרכז הירידים נחום רז גילה אתמול, שארבעה מ־21 לוחות הענק נוסרו, בהוראה מגבוה, נעשו מהם ציורים קטנים, והם ניתנו כמתנות למכובדים ולאנשי ציבור תל־אביבים. הפגיעה בציורות אלו היתה בניגוד להחלטה של מועצה עירונית, שקבעה כי 21 הלוחות יאוחסנו, בסיום תערוכת יובל תל־אביב בבית־שנקר בתל־אביב. שאר 17 הלוחות המרכיבים את היצירה התגלגלו לבסוף אל מחסני „מרכז הירידים" והיו מונחים שם עד שנחום רז מצא אותם, לפני כמה חודשים.

היצירה של נחום גוטמן צוירה בשנת 1959 לכבוד יובל תל־אביב. רצף הציורים מתאר את תולדות העיר העברית הראשונה משנת 1905 ועד שנת 1918. שבה התייסדו רבים מתושבי העיר לעורים העברים. בארבעת הציורים החסרים מתוארים: זוג מסיל בחולות תל־אביב, הקונצרט הראשון בעיר, ד"ר חיסין על חמור, אבי העיר מאיר דיזנגוף, עדבי מחזיק אלה ביד וסופר. ציורים אלה נוסרו, כאמור, על־פי הוראת גורמים בכירים במרכז הירידים בתוך הלוחות הגדולים.

לאחר שהיצירה התגלתה על־ידי נחום רז היא הועברה לרסטוראטור של מוזיאון תל־אביב, דורון לוריא, והוא סיפר אתמול: "הלוחות הגיעו עם פגיעות של וגדלים כגון חורים של מסמרים. אנשים ציירו על הלוחות ככל העולה על רוחם. היו כאלה שהוסיפו שפמים לדמויות שהופיעו על גבי הלוחות. היה צורך לשקם את הלוחות ולהסיר פגיעות יזומות ופגיעות של הסבע, כיוון שהציורים עמדו בחוץ".

מאז התגלתה היצירה החוזרת לרעייתו של נחום גוטמן כמה קרעים שנוסרו מתוכה ובהם: הגגן הראשון של תל־אביב שמואל „הגר" והתחנה הסמרית. מנכ"ל מרכז הירידים ביקש מאנשים היודעים פרטים על שאר הציורים החסרים לפנות אליו על־מנת שניתן יהיה לשקם את היצירה בשלמותה.

בסיום השיקום, בעוד כחצי שנה, תוצג היצירה, שערכה נאמד ב־2 מיליון דולר, במרכז הירידים של תל־אביב.

מסקנת המומחים: הסירה העתיקה מן המאה הראשונה לפני הספירה

מאת כפיר „דבר" לעניני חינוך

הבדיקות הראשונות של הסירה העתיקה שנתגלתה בכנרת מעלות, כי מדובר ככל הנראה בסירת דיג או מסען מהמאה הראשונה לפני הספירה. העדכה זו מסתמכת בעיקר על הכלים שנמצאו בסירה.

ממצאי הבדיקות הראשוניות נמסרו אתמול על־ידי אגף העתיקות במשרד החינוך והתרבות למנכ"ל המשרד אליעזר שמואלי, שביקר בקיבוץ גינוסר.

בראש צוות המומחים שערך את הבדיקה הראשונית עמד פרופ' ריצ'ארד ספפי מומחה לאניות עתיקות מטקסאס, שבא לארץ על־פי הזמנת אגף העתיקות במימון ממשלת ארה"ב.

בדו"ח שנמסר לשמואלי נאמר בין היתר, כי נראה שהסירה עשויה מעצי לבנון, ואולי אף ארז הלבנון. תקופת הטיפול והשימור של הסירה תימשך חמש־שבע שנים. משרד החינוך בקש ממכון וייצמן לערוך בדיקות מדעיות לבדיקת הגיל וסוג העץ שממנו בנויה הסירה.

בימים הקרובים ייבנה בחוף גינוסר מבנה מיוחד במכון שבו תחוזק הסירה ותשומר.

מנכ"ל משרד החינוך אמר, כי לפי חוק העתיקות שייך כל ממצא ארכיאולוגי למדינה. הוא שלל את הזיכוח המתנהל בימים אלה בין רשויות שונות בדבר הבעלות על הסירה, והבהיר, כי אגף העתיקות במשרד החינוך הוא הגוף היחיד המופקד על הטיפול בסירה.

חדש, חדיש ומחודש
תל־אביב – רעננה אקספרס
קו חדש בדרך – קו מהיר ומרענה למרכז תל־אביב (מסוף כרמלית)
דרך צפון תל־אביב – ובחזרה
קו תל־אביב – רעננה אקספרס שובר גם דרך
מרכז הרצליה ורמת השרון

47

קו 47 החל מיום א' 2.3.86

"דן" בתנועה מתמדת

באמצעות שימוש השרות שעורך קאפרסיב דן לציבור הנוסעים בקשו דן – חלו מספר שינויים ושינויים בקטעים מיוחדים וכן התוספת קטעים נוספים להנאת ולחוגלת הנוסעים.
קאפרסיב דן שובר עם היד על הדופק. שינוי הקטעים והשינויים עורן עשוה בתואם הנסיעה ומתאמים לצרכי האוכלוסיה, לדרישותיה ולצרכיה המיוחדים.
"דן" נסיעה טובה באמת.

רשימת תחנות מת"א
תחנת מוצא מנשיה כרמל
1 מנשיה כרמל
2 מגדל שלום
3 אלנבי 71
4 קולנוע מקסים
5 כיכר מסריק
6 עידיה – אבן גבירול 86
7 שקם – אבן גבירול 122
8 פנקס – אבן גבירול 152
9 משרד הרישוי – מול לונה פארק
10 מעון אביב – בני אפרים 206
11 הכפר הירוק – דרך הרצליה
12 מרכז – סוקולוב 78
13 בר־שטיין כהן – 9 סוקולוב
14 נוה אמירים
15 סוקולוב 32
16 נוה עמל – שד' ירושלים פ כצנלסון
17 שכונת שביב – שד' ירושלים
18 בית לוינשטיין
19 אחוזה מול 238
20 אחוזה 199
21 אחוזה 175
22 יד לבנים
23 בנק דיסקונט
24 בורוכוב 16
25 בורוכוב 56
26 בורוכוב 98
27 ויצמן
28 מרכזי העיריה
29 איזור התעשיה

רשימת תחנות מרענה
תחנת מוצא איזור התעשיה – רעננה
1. איזור התעשיה
2 מרכזי העיריה
3 בורוכוב – פינת המלמ"ח
4 ההסתדרות 4
5 בר איקן 55
6 אחוזה 130
7 המשביר – רעננה
8 אחוזה 178
9 אחוזה פינת משה דיין
10 בית לוינשטיין
11 שכונת שביב – הרצליה
12 נוה עמל
13 בר גוריון 6 – הרצליה
14 נוה אמירים
15 סוקולוב 91 – רמת השרון
16 סוקולוב 67
17 הכפר הירוק
18 מעון אביב – בני אפרים 215
19 משרד הרישוי – מול לונה פארק
20 פנקס אבן גבירול 147
21 שקם – אבן גבירול 111
22 עידיה – אבן גבירול מול 90
23 כיכר מסריק – מסריק 17
24 זמנהוף – המקר ביורג 91
25 קולנוע מקסים
26 רשי – המקר ביורג 29
27 הס – אלנבי 37
28 שפרה חיים – אלנבי 3
29 מנשיה כרמל

תקופות היום		תדירות בדקות		
בין השעות		מתל־אביב		מרעננה
06.00	07.00	30	40	20 25
07.00	09.00	20	25	15 20
09.00	14.00	0	25	20 25
14.00	18.00	15	20	15 20
18.00	19.00	15	20	20 25
19.00	23.00	25	40	30 40

תחנה אחרונה מתל־אביב – 06.15
נסע שרות מתל־אביב – 24.00
התחלת שרות מרעננה – 05.30
נסע שרות מרעננה – 23.15

"דן" נסיעה טובה

לבית עין־גדי – ביתנו
בעד סופשבוע נפלא שערכתם לנו
בחג ה־30
מירב התודות
באהבה ובגאוה
ההורים

בהלאת שלושים לפטירתו של יקירנו
חיים צורני ז"ל
ב"ר סלומון ז"ל
נעלה לקברו ונקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום ד' כ"ד אדר א' 5.3.86 בשעה 1.00 בצהרים בבית העלמין הדרום גבול חולון בת"ים
נפגשים ליד השער החדש
ידידיו, בני עירו ומכריו

יקירנו השופט
ד"ר אלעזר זליקסון
הלך לעולמו
אבלים: אשתו סופיה זליקסון
והמשפחה
דיהלוויה תצא היום יום שני כ"ב אדר א' תשמ"ו 3.3.86 בשעה 1.30 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בקרית שאול.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

בהלאת שלושים לפטירתה של חברתנו
מרים אפשטיין ז"ל
נצלה לקברה ונתייחד עם זכרה
ביום רביעי כ"ד באדר א' תשמ"ו
5.3.86 בשעה 15.00.
יוצאים מהנגל
המשפחה
וקבוץ אפיקים

בהלאת שנה לפטירתו של חברנו
מנחם אורן ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום חמישי כ"ה באדר א' תשמ"ו 6.3.86 בשעה 16.00.
בשעה 17.00 נקיים אזכרה בחדר האוכל.
המשפחה
ובית השיטה

המועצה המקומית
כפר תבור ותושביה
נשותתפים בצערה של משפחת רוטבלט
על מות ראש המשפחה
אהרון רוטבלט ז"ל
יקיר כפר תבור ומזכיר הועד הראשון
שנפטר בשיבה טובה
מיכה גולדמן, ראש המועצה

דבר היום

טרור בשכם

נכון כי גם בארצות המערב הדמוקרטיות, מרגיר יכול ליפול קורבן לכדורי מתנקש – והרצח בסוף השבוע שעבר בשטוקהולם הוא רק הדוגמה האחרונה לכך. שונה הדבר במדינת תל־אביב, שבכמה מארצותיו רצח מדינאים ואישי ציבור הוא שיטה פוליטית. שיטה זו איננה זרה גם לפלשתינאים, וגם בשטחים נפלו לה קורבן, בעיקר בעלי דעות מתונות, כמו האימאם וחנדר בעזה, ראשי אגודות כפרים ברמאללה – ועתה גם זאפר אל־מצרי ראש עיריית שכם. זוהי שיטה הדת־אסון המאפשרת למעשה לקבוצות קטנות בעלות השפעה שולית בציבור לכוון התפתחויות, ובדרך של טרור והפחדה לקרוס את הקו הקיצוני שלהן.

זאפר אל־מצרי, בתפקידו כראש עיריית שכם, לא שידת את הדשויות הישראליות. הוא שידת את הדשבים, אך הספיק לעשות זאת רק זמן מעט, פחות משלושה חודשים. בפרק זמן קצר זה החזיר לעבודתם עובדי עירייה, חיבר אזורים נוספים בשכם לרשת החשמל, ויזם פרויקטים של פיתוח וניקיון בעיר. מסתבר כי הקיצונים דוגלים בכלל המפורסם שלפיו „ככל שרע יותר טוב יותר". על כן הם מתנגדים להטבת מצבו של הציבור, כדי שיקל עליהם לנצל מצוקות.

ייתכן כי מעז יצא מתוק, והעזוע המחודש של חוגים רבים וכנוונים בשכם תיצור קונסנזוס נגד אלימות, שתהיה לו גם השפעה אכיתית. אך ישנה גם אפשרות אחרת, הפוכה, ולמרבה הצער היא נראית ריאלית יותר – והיא שהרצח יפחיד וירתיע כלשהו את הציבור הערבי תחת השלטון הישראלי, ויאלץ גם חוגים שאינם נוטים לכך לפי השקפתם להתיישר לפי הקו הקיצוני.

ייתכן כי הכדור שכוון לזאפר אל־מצרי לא כוון אליו בשל היותו ראש עיר תחת שלטון ישראלי, אלא בשל היותו מקורב לירדן. העמקת הקרע בין המלך חוסיין לבין אש"ף יכולה להיות הסיבה האמיתית לרצח זה, או להתפרש כך. בין כה ובין כה, הוא עלול לכשר גל חדש של מעשי אלימות בשטחים. מצב זה מדיר לא רק הרעכות נכונה, אלא בראש וראשונה מאמץ מרוכז למצוא את רוצחו של זאפר אל־מצרי, על מנת שכל אלה אשר רשמו לפניהם את הרצח, ידאו ויידעו שהוא לא יעוקה.

דם ודמעות בשטוקהולם

מאת טדי פרויס

ביקשתי פגישה עם ראש האופוזיציה, פאלמה. לא בעיה, אמר ידיד, והבטיח להסדיר. עוד אני מטיל ספק בדבר והנה איש מכורבל במעיל עבה נכנס למסעדה וניגש לטלפון הציבורי שבפינה. כשסיים פנה אליו חברי ואחר־כך קרא לי להצטרף אליו: הכר את אולף פאלמה, אמר

אילו התבקשו מדעני מדינה, חוקרי־טרור ומגידי־עתידות למיניהם, לחבר רשימה של מועמדים לרצח פוליטי, היה ראש ממשלת שוודיה נמצא באחד המקומות האחרונים, אם לא האחרון. כי מי ירצה לפגוע בראש ממשלת שוודיה, מדינה עם תרבות פוליטית גבוהה, כמעט סטרילית, שמתח ועצבנות מוכרים בה רק מעט. להיפך, השוודים קובלים על עודף הפלגמה בדמם ועל העדר להם, התלהבות ו„משגעות" בארצם. זו ארץ ללא אויבים. ראשיה מקבלים על הכל או לפחות נסכלים, מבית ומבחוץ. אילו תרחה בכוכבים היה מגלה כי אישיבור שוודי ירצח, היו מנחשים שהקרבן הצפוי הוא נציב מס הכנסה, אך ראש ממשלה, מה פתאום?

אבל זה קרה. מאומה לא ישתנה בנייטראליזם החיובי, במדיניות הסעד הנאורה, בנדיבות שאין כדוגמתה בהענקת מקלט לנרדפים פוליטיים ובסיוע לארצות מתפתחות, אבל משהו יישבר בנפשם של השוודים סובי־הלב, ההגונים והסובלניים. היו פיגועי טרור על אדמת שוודיה, אך אלה כיוונו נגד מטרות זרות, יוגוסלאביות וגרמניות למשל. לכן, אף שהשוודים גינו מעשי־טרור בארצם ובעולם, הם התייחסו להתנקשויות פוליטיות כבמו שמתייחסים לסיפורים על מכשפות שנועדו להפחיד ילדים, יותר מאשר לתקריות, שיום אחד עלולות לקרות.

ספק אם יש מדינה שקל לפגוש את ראשיה כבמו את אלה של שוודיה. בראשית נובמבר 1981 ישבתי במסעדה בלב שטוקהולם עם חבר למקצוע, בעל קשרים טובים, ושאלתי אם אפשר להסדיר לי פגישה עם פאלמה, או ראש האופוזיציה. ידידי אמר שזו לא תהיה בעיה: הוא יסדיר את הפגישה. עוד אני מטיל ספק בדבר והנה איש מכורבל במעיל עבה נכנס למסעדה, ניגש לטלפון הציבורי שבפינה ומנהל ממנו שיחה ממושכת. כשסיים קם חברי ממקומו, ניגש אליו וקרא לי להצטרף אליה: הכר את אולוף פלמה, אמר. שאלתי אם אפשר להיפגש עמו לשיחה והוא השיב „אפשר לסדר" (זה לא סודר. „ישראלים הם בלתי־רצויים אצלנו", הסביר לי אחר־כך אחד מעוזריו). אחר־כך נכנס למסעדה גם שר־החוץ השוודי, אף הוא ללא שומרים. אמונת השוודים בטוב שבאדם נכצאה מוגזמת. צרור הדיות שטורה בשכת לעבר פאלמה, כיציאה מבית־קולנוע, הוא הזכרה לכך.

לאותה מסעדה הגיע פאלמה, וכמוהו שר החוץ. בהפגנה המונית שנערכה שעה קדם לכן נגד חדירת הצוללת הסוביטית למימי הבסיס הצבאי של כרסס ארקרוזנה. כולם המתינו דברי זעם על ברה"מ, לרבות מנהיג המפלגה הקומוניסטית השוודית, אך פאלמה, יותר מהמוקיע את הסוביטים דיבר על האמריקאים, שמכריחים את הרוסים למעשים שלא ייעשו. רק מעשים הופתעו. זה שנים ניצל פאלמה כל הזדמנות כדי להרביץ באמריקאים. מאז המעורבות שלהם בווייטנאם נקט עמדה אנטי־אמריקאית, למגינת ליבם של בעלי העסקים השוודים ואף לא מעטים במפלגתו. אולם לרבים, ובמיוחד לנוער, קסם השר (או שר־החוץ), המקפץ בהפגנה פרו־ווייטנאמית וצועד שלוב־זרוע עם נציג הוויטקונג. אחר־כך אף הישוה את ההפצצות האמריקאיות עם מעשי הנאצים. ארה"ב הגיבה בהחזרת שגרירה בשטוקהולם.

במעשי שובבות התחרה בו רק ראש ממשלת קנדה בזמנו, פייר אליוט טרודו. אולם שלא כעמיתו הקנדי, פאלמה לא היה „פליי־בוי". בתוך משפחה מיוחסת מהמעמד הבינוני הגבוה, נכנס לפעילות במשמרת הצעירה של המפלגה הסוציאליסטית. הוא האמין בכנות בקשר הקפיטאליסטי לעושק העמלים ולנצולם. ראש הממשלה שאנה ארלנדר קידם אותו אליו ובראשית שנות ה־60 מינה אותו לשר התחבורה בממשלתו. שר תחבורה מקובל באירופה כאוייב העם: הוא מטיל הגבלות על מהירות, על חניה ומעל לכל – אוסר על נהגים לשתות. בארץ כמו שוודיה, שמרבים בה לשתות (אף שכחוד המשקאות החריפים מרקיע שחקים), זה כמו לאסור צפיה בכדורגל בשבת על אוהדי בית"ר ירושלים. בכל־זאת קצר פאלמה הצלחה מוחירה: לבד מהריכנה נותרה שוודיה הארץ היחידה שנטעו בה בצד שמאל. עליו הוטל לתכנן את המעבר לנסיעה בצד ימין. הוא ביצע זאת בדיוק, ביעילות ובקומפטנטיות האופייניים לבני ארצו. המעבר לימין הכביש היה לגבי מה שהיה הספסון הגדול בהאמבורג לגבי הלמוט שמידט: שניהם תגלו כמארגנים מוכשרים והדרך לפסגה נפתחה לפניהם. ב־1969, עם התפטרותו של ארלנדר הוחיק, נבחר פאלמה לראש המפלגה ואף לראש הממשלה.

בתחומי הפנים המשיך במדיניות הרוחה. ואף הרחיב את ממדיה, לדעת רבים יותר מדי. פעולתו האחרונה היתה לקדם את שותפות העובדים בבעלות על החברות המעסיקות אותם. אולם הוא לא הסתנוור מהשגים חברתיים בלבד. הוא נאבק למען החוסן הכלכלי של המדינה. על משבר הדלק של 1973 התגבר („התגבר") על־ידי התעלמות מקיומו. שוודיה לא צימצמה את הייצור למען ריסון האינפלאציה. המשק המשיך ב־צדה, ואם לא נמצא שוק לסכרת הבוצרים, הם אוחסנו. המבטלה הסתתפה בנימוק החזקת המלאים. ידיבו מימין (ותם רבים) טענו, כי הוא רק דחה את המסבר והוריש אותו לידיבו בהפלגות האחרוחות, שניצחו בבחירות ב־1976, אחרי שהסוציאליסטים היו בשלטון יותר מ־40 שנה (ראש מערכת הבחירות של „חירות" עזר ויצמן: „נפנפנו את הסמאלנים בשוודיה, נגפנף אותם גם אצלנו"). יש מן האמת בטענה זו, אולם המשבר הרחוי בא לידי ביטוי בעת שארצות אירופה האחרות כבר החלו להיחלץ מכמו ושוודיה, שלא בהנהגת פאלמה, השכילה לנצל את האקלים הנוח יחסית כדי למכור יותר בחו"ל. בזכות שורת פיחותים, שפנעו אכנם בסכר הריאלי, הורחב היצוא השוודי ונמנעה אבטלה חמורה.

הסוציאליסטים חזרו לשלטון ב־1982 ופאלמה נבחר שוב לראש ממשלה. הוא מינה לשר האוצר סוציאליסט „ימני", שלאולוף פלדה, ביצע פיחות עמוק ושחק את השכר הריאלי. האינורים התמרמרו, אך הכלכלה הוצלה ומבריאה ושוודיה ברוך להיות שוב הארץ בעלת התוצר־לנפש הגדול ביותר בעולם.

בבדיניות־החוץ המשיך פאלמה, וכך יעשה כל ראש ממשלה בשוודיה, ברוך של קודביו בהבדל אחד: לפאלמה היו שאיפות לתקן את העולם. בהשראת שאיפות אלה הביא את שוודיה למעורבות יותר פעילה בזירה הבין־לאומית. לאחרונה אף דיברו עליו כמועמד לכהונת מזכיר האו"ם. הוא נחלץ למשימות בין־לאומיות למען העולם השלישי ואף ביקש לתווך במלחמת עיראק־איראן.

פאלמה נחל גם כשלונות. בגלל בדיניות־החוץ הפעילה שהנהיג הגיע, כמו שוודיה, שמרבים בה לשתות (אף שכחוד המשקאות החריפים מרקיע שחקים), זה כמו לאסור צפיה בכדורגל בשבת על אוהדי בית"ר ירושלים. בכל־זאת קצר פאלמה הצלחה מוחירה: לבד מהריכנה נותרה שוודיה הארץ היחידה שנטעו בה בצד שמאל. עליו הוטל לתכנן את המעבר לנסיעה בצד ימין. הוא ביצע זאת בדיוק, ביעילות ובקומפטנטיות האופייניים לבני ארצו. המעבר לימין הכביש היה לגבי מה שהיה הספסון הגדול בהאמבורג לגבי הלמוט שמידט: שניהם תגלו כמארגנים מוכשרים והדרך לפסגה נפתחה לפניהם. ב־1969, עם התפטרותו של ארלנדר הוחיק, נבחר פאלמה לראש המפלגה ואף לראש הממשלה.

בתחומי הפנים המשיך במדיניות הרוחה. ואף הרחיב את ממדיה, לדעת רבים יותר מדי. פעולתו האחרונה היתה לקדם את שותפות העובדים בבעלות על החברות המעסיקות אותם. אולם הוא לא הסתנוור מהשגים חברתיים בלבד. הוא נאבק למען הפלגת הכלכלי של המדינה. על משבר הדלק של 1973 התגבר („התגבר") על־ידי התעלמות מקיומו. שוודיה לא צימצמה את הייצור למען ריסון האינפלאציה. המשק המשיך ב־צדה, ואם לא נמצא שוק לסכרת הבוצרים, הם אוחסנו. המבטלה הסתתפה בנימוק החזקת המלאים. ידיבו מימין (ותם רבים) טענו, כי הוא רק דחה את המסבר והוריש אותו לידיבו בהפלגות האחרוחות, שניצחו בבחירות ב־1976, אחרי שהסוציאליסטים היו בשלטון יותר מ־40 שנה (ראש מערכת הבחירות של „חירות" עזר ויצמן: „נפנפנו את הסמאלנים בשוודיה, נגפנף אותם גם אצלנו"). יש מן האמת בטענה זו, אולם המשבר הרחוי בא לידי ביטוי בעת שארצות אירופה האחרות כבר החלו להיחלץ מכמו ושוודיה, שלא בהנהגת פאלמה, השכילה לנצל את האקלים הנוח יחסית כדי למכור יותר בחו"ל. בזכות שורת פיחותים, שפנעו אכנם בסכר הריאלי, הורחב היצוא השוודי ונמנעה אבטלה חמורה.

הסוציאליסטים חזרו לשלטון ב־1982 ופאלמה נבחר שוב לראש ממשלה. הוא מינה לשר האוצר סוציאליסט „ימני", שלאולוף פלדה, ביצע פיחות עמוק ושחק את השכר הריאלי. האינורים התמרמרו, אך הכלכלה הוצלה ומבריאה ושוודיה ברוך להיות שוב הארץ בעלת התוצר־לנפש הגדול ביותר בעולם.

בבדיניות־החוץ המשיך פאלמה, וכך יעשה כל ראש ממשלה בשוודיה, ברוך של קודביו בהבדל אחד: לפאלמה היו שאיפות לתקן את העולם. בהשראת שאיפות אלה הביא את שוודיה למעורבות יותר פעילה בזירה הבין־לאומית. לאחרונה אף דיברו עליו כמועמד לכהונת מזכיר האו"ם. הוא נחלץ למשימות בין־לאומיות למען העולם השלישי ואף ביקש לתווך במלחמת עיראק־איראן.

פאלמה נחל גם כשלונות. בגלל בדיניות־החוץ הפעילה שהנהיג הגיע, בהכרת, להתנגשות עם ישראל. מי שמבקש להגביה פרופיל בזירה העולמית, הייב להתקרב אל הערבים, שיש להם עשרים ידיים באו"ם – וזה עוד לפני חרם הנפט וגידול משקלו של אופ"ק. דה־גול היה המנהיג המערבי הראשון שגילה זאת ואחריו באו אחרים, לרבות סוציאליסטים. ברונו קרייסקי מאוסטריה, גום ויסלאם מאוסטרליה ובמידה מסוייגת הלמוט שמידט מגרמניה החלו להתקרב לערבים כדי לחזק את מעמדם הבין־לאומי.

מאחר שהם עלו לשלטון פחות או יותר בימי משבר הנפט, לבשה ההתקרבות לערבים והתרחקות מישראל משמעות מיוחדת. כך גם היה אצל פאלמה. בראשית צעדיו נודע כתומך נלהב בישראל, אך מלחמת 1973 עשתה לו מה שעשתה לתומכים אחרים בישראל. ידידותו עם קרייסקי דרחה את הניכור. בשיחות שניהלו (בשוודית, קרייסקי דובר ספה זו מאז יבי גלותו בשוודיה, במלחמת העולם) סיפקה קרייסקי את הרעל האנטישמי שלו באוזני מעריצו הצעיר כפי שעשה באזני עוד מרינאים, ואף־כי לא היה אפשר לחשוד בפאלמה בנטיות אנטישמיות, לבני ישראל היו לדברי קרייסקי תוצאות. ההצבעות בפורומים בין־לאומיים נעשו ערבות יותר, והיחסים ההדדיים קרירים יותר. ואף הקשרים עם מפלגת העבודה הצטנו מאוד. פאלמה תבע את פינוי השטחים שנכבשו ב־1967 ובהרדגה אימץ את יהר התביעות של הפלשתינאים, לרבות הגדרה עצמית וצורה מסויימת של מדינה בשבילם. בכך היה קולני יותר מרוב הסוציאליסטים, במיוחד אחר חילופי השלטון בישראל, להוציא את קרייסקי.

שבעון פרס סבור כי לאחרונה גילה פאלמה יותר הבנה לצרכיה של ישראל. אין ספק כי היעלמו של בגין, ואחר־כך החזרת ראשות המשלה למפלגת העבודה, הועילה לישראל בשטוקהולם כמו בכל בירות

(המשך בעמ' 8)

תסמונת פיני גרוב

מאת חיים ביאור

שמואל אדלשטיין, יו"ר הוועד הגדול ב„סולל בונה", מפוכח והעובדים יתנו את חלקם לתוכנית ההבראה, מצליף לכמה כיוונים – שר השיכון וחברות העובדים וביתר זהירות גם בהנהלת החברה

„אינני רוצה לטות כביבור, כמו פיני גרוב מאתא". שמואל אדלשטיין, בן 62, ראש הוועד הגדול ביותר ב„סולל בונה", אוהב את ההשוואה הזאת עם פיני גרוב, שהפסיד במערכה להצלת „אתא".

בינתיים ההשוואה נראית חזיון רחוק, אך אם יתעכב ביצוע תוכנית ההבראה בקונצרן, הכוללת פרישת חובות, מכירת נכסים ופיטורי אלפים – יחזור כאן התרחיש של „אתא" והמספנות.

גייסותיו של אדלשטיין מונים 3,500 עובדי בניין, המכונים „ציבים". יתר 10,500 עובדי „סולל בונה" משתייכים לעשרה ועדים קטנים יותר, המייצגים מפעילי ציוד מכני, עובדי מפעלי „חירות", פועלי מתכת, פקידים, מהנדסים, מנהלי עבודה, עובדי תרושת חימר. גם לנהגים יש ועד נפרד.

לנוכח מצבו הקרטי של הקונצרן, אדלשטיין מתון להפליא בהתבטאויותיו, שלא לדבר על תוכניותיו האפרסיביות. הוא בוחר את מלותיו בקפידה, כפוליטיקאי מנוסה, שולט היטב בהלך־הרוחות בקרב העובדים, שביניהם אלה אינם זקוקים לתבן כדי להצית להבה גדולה, ועם זאת מקובל על ההנהלה. חדרו שוכן רק פסיעות אחדות מלשכת המנכ"ל, שבאחרונה התחלפו בה מנהלים. במהלך הסיחה עמו, מזמן אדלשטיין לחדרו של ראש אגף כוח־אדם בקונצרן, משה טיומקין, כדי לשמוע דברי שבח מהאחרון על עוד הצהרה שקולה שמסר לתכנית רדיו, בשם העובדים.

אדלשטיין נהג בהנהלה בכפפות משי. אולי זו טאקטיקה, הימים הקרובים יגידו. הוא קושר את ההידרדרות של „סולל בונה" לא בניהול כושל, אלא בשלושה גורמים חיצוניים. הראשון – ענף הבנייה ספג מכה לאחר מלחמת ששת הימים, כאשר לאחרי הבנייה החלו לזרום פועלים ערבים מהשטחים שמעבר לקו הירוק. תופעה זו, הוא אומר, עיכבה את ההתפתחויות הטכנולוגיות בענף בכלל וב„סולל בונה" בפרט. הגורם השני – שוק העבודה הפרוע, המציע פועלי בניין בלתי מאורגנים בשכר יחוד עד כדי ניתוק. „סולל בונה" אינו מסוגל להעסיק עובדים אלה, מאחר ועליו לספק תעסוקה לעובדיו הקבועים ברחבי הארץ. התוצאה, לדברי אדלשטיין: הקונצרן מפסיד במכרזים. לפני חודשיים, הפסיד „סולל בונה" במכרז לבניית בית־ספר „אורט" בכרמיאל, כי דרש שמונה מיליון דולר בשביל ביצוע הפרוייקט. קבלן פרטי, המעסיק פועלים שהשיג ב„שוק העבדים", זכה במכרז. הוא הסתפק בשבעה מיליון דולר.

הגורם השלישי – התוכניות הכלכליות שהופעלו בשנים האחרונות והצימצומים בתקציבי המשרדים, שפגעו בראש וראשונה בסעיפי הבניה. „סולל בונה", כקבלן חזי, נפגע יותר מיתר חברות הבניה, כי הממשלה היא ספק העבודה הגדול ביותר שלו.

קל מאוד להטיל על ההנהלה את אשמת המצוקה הפיננסית של הקונצרן, מסעים אדלשטיין, אם כי איש, בתוקף תפקידו, אינו נקי מאחריות. את האצבע המאשימה הוא מעדיף להפנות לעבר הממשלה, שלדבריו הניחה לענף מפואר להגיע אל פי התהום. שר הבינוי והשיכון, דוד לוי, מטפל בכל, חוץ מבינוי ושיכון, טוען ראש ועד הציבים.

גם על חברת העובדים וההסתדרות אינו חס. אלה לא השכילו להעניק ל„סולל בונה" את הסיוע המרבי. כבר שנים דנים באיחוד של „שיכון עובדים" עם „סולל בונה", אך בגלל יריבויות אישיות העניין אינו מתבצע, אומר אדלשטיין. עכשיו „שיכון עובדים" בונה דירות בנתניה, בשותפות עם חברת „שקד", ובאשדוד הוא בונה עם „אשטרום" – במקום לבצע את הפרוייקטים עם „סולל בונה".

אדלשטיין מתרעם על חברת העובדים, שחרף קשייה של „סולל בונה" לא הורתה למפעליה ולמוסדותיה – „כור", „תנובה" ובנק הפועלים – למטר את כל עבודות הבניה שלהם בראש ובראשונה ל„סולל בונה".

על שאלה האם יסכים לפיטורי 2,500 עובדים, במסגרת תוכנית ההבראה שהוצגה לפני הועדים, הוא משיב דיפלומטית: אתנגד לפיטורי עובדים בצורה של שליחת מכתבים הביתה, כפי שניסתה ההנהלה לעשות לפני חודשים אחדים ל־50 פועלים בקריית־שמונה. אני מבדיל בין הודעות פיטורים חד־צדדיות לבין צימצומים במסגרת הסדר בין ההנהלה לבין הועדים, תוך שמירה על זכויות העובד שנאלץ לפרוש.

אם כן, אדלשטיין מסכים, עקרונית, לפיטורי עובדים בקונצרן הוריכוח עמו מצטמצם בתחומי השיטה. הוא גם אינו בטוח שהיקף המפוטרים חייב להיות דווקא 2,500 – מספר שקבע המנכ"ל שילו, בלי תיאום עם ועדי העובדים.

את תוכנית ההבראה עצמה, מכאיבה ככל שתהיה, אדלשטיין אינו דוחה על הסף. את עמדתו הסופית יגבש לאחר הפגישה, המתקיימת היום בצהריים בין ראשי עשרת הועדים לבין מזכ"ל ההסתדרות וד"ר האגף לאיגוד מקצועי. אבל ברור לי, הוא מוסיף, שהעובדים יהיו חייבים לתת חלקם להבראה.

בסוגיה אחת, העיכוב החוזר ונשנה בתשלום המשכורות לעובדי הקונצרן, דבריו של אדלשטיין הם חד־משמעיים: הוא הודיע להנהלה שאי־תשלום המשכורות ב־9 בחודש יפסיק אוטומטית את הידברות בינה לבין הועדים על ביצוע תוכנית ההבראה. המשכורות ב„סולל בונה" ממילא אינן גבוהות, לכן לא נתפשר בעניין מועד התשלום, מדגיש אדלשטיין.

עד כמה שדבר תלוי בד"ר ועד הציבים – „ציבים" הוא מושג גדול ב„סולל בונה" – עובדי הקונצרן הגדול לא ייצאו להפגנות ולשביתות בעקבות תוכנית ההבראה. השאלה היא עד כמה יהיה הדבר תלוי בו באמת.

יו"ר אדלשטיין. „סולל בונה" זה לא „אתא"

יוקרה אינה עוברת בירושה

מאת שלמה שפיר

חיזוק האוריינטציה האו"מית והזדהות עם העולם השלישי הביאו את אולף פאלמה להסתייג, יותר ויותר, ממדינת ישראל. פאלמה שתמך באש"ף, בהחזרת שטחים ובמימוש זכות ההגדרה העצמית לפלשתינאים נקלע לעימות עם ישראל.

הרחק פולקה ברנאדוט, המתווך השנוי בשליחות או"ם, נרצח ב־1948 בירושלים. ב־1961 קיפח את חייו בואיר מזכ"ל או"ם השוודי, דאג האמרשילד, בתאונת מטוס, בנסיבות השגויות במחלוקת עד היום. אולם על אדמת שוודיה לא היה רצח פוליטי של אישיות מרכזית זה מאתיים שנה. היה זה המלך גוסטאב השלישי, הדפדמסטר חסיד „האבסולוטיזם הנאור" שנרצח ב־1792 בידי אצילים צעירים אופוזיציוניים – פרשה ששימשה השראה לאופרה „נשף המסכות" של ג'וזפה ורדי. עתה נפל קרבן לכדור מרצחים אולף פאלמה, ראש ממשלתה הסוציאל־דמוקראטי של שוודיה, הבולם בבני עמו בזירה הבין־לאומית מאז מלחמת־העולם השנייה.

כדוגמת מפלגות סוציאל־דמוקראטיות אחרות באירופה, התברכה המפלגה השוודית בתקופות־כהונה ארוכות של מנהיגיה. בשנות השלושים ועד 1946 עמד בראשה פר אלווין האנסון, ממחוללי מדינת הסעד וראש ממשלה במשך 14 שנה. יוחשו, טאנה ארלנדר, כיהן באותו תפקיד עד שפינה את מקומו ב־1969 לאולף פאלמה. האינטלקטואל הצעיר, בן הבורגנות הגבוהה, שהיה תחילה מנהל לשכתו של ארלנדר ואחר־כך שר התחבורה ושר המינוך בממשלתו ושמעולם לא איבד את המגע הדוקן עם הפועלים, סימל עלייתו של דור חדש בצמרת הסוציאליסטית השוודית, שלא הסתפק בהישגים גדולים של מדינת הסעד וחיפש אתגרים חדשים מבית ומחוץ. ואכן, בתקופת מנהיגותו – הן כראש־ממשלה עד סתו 1976 ואחר־כך שוב מאוקטובר 1982 והן כראש האופוזיציה בשש שנות שלטונן של ממשלות לא־סוציאליסטיות – נחלצה המפלגה, יחד עם האיגודים המקצועיים, לשורה של זכות חדשות לקידום הדמוקראטיה הכלכלית. ב־1976, עוד לפני „המהפך" של המפלגות „הבורגניות", אושר חוק־מסגרת לשיתוף העובדים בהרעות במקומות העבודה. לאחר שהסוציאל־דמוקראטים חזרו לשלטון ב־1982, הם לא נרתעו מפני לחצים ואיומים של המעבידים, והעבירו את החוק בדבר הקמת קרנות השכירים. שיכיותו לעובדים בהדרגה, באמצעות האיגודים המקצועיים, חלק ממניות המפעלים שבהם הם מועסקים. התגייסות האופוזיציה נגד החוק הזה בבחירות הכלליות האחרונות, בספטמבר אשתקד, היתה לשווא. ממשלת המיעוט הסוציאל־דמוקראטית, הנהנית בפארלמנט מתמיכה כמעט אוטומטית של הס"יה הקומוניסטית, הפסידה כמה מאנדטים, אך עם זאת נבלמה התחזוקת השמרנים הימנים. הליברלים שבמרכז חזרו להיות גורם חשוב במערך המפלגתי של שוודיה.

גם בשוודיה, כבמדינות תעשייתיות מפותחות אחרות, גדל בשני העשורים האחרונים מספר עובדי „הצווארון הלבן", הפקידים והשירותים, על חשבון עובדי „הצווארון הכחול". דבר זה חייב התאמה באסטראטגיה של המפלגה הסוציאל־דמוקראטית, שהיתה בעבר בראש ובראשונה מפלגה של עובדים תעשייתיים ושאבה את כוחה מהאיגודים המקצועיים של עובדי „הצווארון הכחול". בתקופת כהונתו של אולף פאלמה נתגלעו לא אחת חילוקי־דעות בין מרכיבים שונים של המפלגה באביב אשתקד פרץ סכסוך עבודה חבור עם עובדי המדינה, שראו עצמם מקופחים בתביעות השכר שלהם לעומת העובדים והפקידים של המשק הפרטי. האיגודים המקצועיים, בראשות מנהיגם החדש סטיג מאלם, יוחשו של נוגאר נילסון, חזרו וחלקו על מדיניותו של שר האוצר פאלדס, המבקש להוריד עוד יותר את רמת האינפלאציה הנוכחית, של 5.5 אחוזים בשנה, על־ידי הקפאת שכר לשלוש שנים. אולם תוך ניגודי האינטרסים בין הקבוצות השונות הסכיל פאלמה לשמור על אחדותה ולכוחה של המפלגה ואף לחזק את השפעתה בקרב איגודי „הצווארון הלבן".

ועוד: מאז שובו של פאלמה לשלטון ב־1982 הצליחה ממשלתו לבלום את הידרדרות הכלכלה השוודית, תחילה על־ידי פיחות דראסטי של הקרונה (ב־16 אחוז) לאזן את מאזן התשלומים, לצמצם את הגרעון התקציבי, להגדיל את הייצור, היצוא וההשקעות. האבטלה בשוודיה נאמדת כיום בפחות משלושה אחוזים.

מדינת הסעד השוודית הוצגה כמופת למדינות אחרות גם בשנות ה־50 וה־60. מאות־אלפי מהגרים מפינלנד, מדרום אירופה ומארצות העולם השלישי נמשכו אליה מטעמים כלכליים וגם כארץ מקלט. כ־750,000 מבין 8.3 מיליון תושבי שוודיה כיום הם מהגרים, ועוד כ־300,000 אנשים שנולדו בשוודיה יש להם לפחות הורה אחד מהגר; כבר כיום בכעבר כל ילד רביעי הראה את אור העולם בשוודיה הוא בן למשפחת מהגרים או לזוג מעורב.

גם התעדה האו"מית פעמה בקרב השוודים זה שנים רבות, כפי שהעידה בעורבותם בפעולות שונות לשמירת השלום. אולם הזדות לאיטיותו ולפועלו של פאלמה התגברה מעורבות בין־לאומית זאת. בתוך שנים ספורות היה פאלמה, יחד עם עם עמיתיו וילי ברנאנדט וד"ר ברונו קרייסקי, לאחד מראשי האינטרנציונל הסוציאליסטי שצידדו בפתיחת הארגון לפני תנועות שחרור אנטי־קולוניאליות. יחד עם וילי ברנאנדט פעל בוועדה שחיפשה דרכים ואמצעים לצמצום הפער בין המדינות המתפתחות והמפותחות, אם־כי ללא הצלחה יתרה. כך הפך את שטוקהולם לאחד ממרכזי הפעילות למען פרדקזנסק ובשנים האחרונות אף התנסה בנסיונות תיווך במלחמת המפרץ העקובה מדם בין איראן לעיראק. מאמצים אלה נקטעו עכשיו.

אחד הגילויים של המעורבות הבין־לאומית של פאלמה ושל סוציאליסטים שוודים אחרים, צעירים וכני דור ההמשך, היה ההתמודדות הקרטית עם מעורבותה של ארה"ב בדרום־אמריקה, שגרמה קרע ממושך בינו לבין הדמוקרטים האמריקאים. גם בשנים האחרונות הרבה לבקר את מדיניות ארה"ב במרכז אמריקה יותר מאשר את מעורבות הסוביטים באפגניסטן ומשלתו הוסיפה להוטיש סיוע לווייטנאם ולקובה הקומוניסטיות. אולם תוך הריפוק שנהג פאלמה כלפי השכנה הסוביטית גם לאחר חשיפת החדירה החוזרת ונשנית של הצוללות הרוסיות למים הטריטוריאליים של שוודיה, ולברות התפיסה ברעיונות להפיכת צפון־אירופה לאזור ללא נשק גרעיני ויצירת חיץ מפורז בנשק זה בין ברית־נאט"ו וארשה לא נתגלו הבדלים משמעותיים בין פאלמה ליריביו בהמהנה הלא־סוציאליסטי בעניין הצורך להוסיף ולהבטיח מאמצים לחיזוק הגנתה של שוודיה, כערובה להמשך מעמדה הנייטראלי, שבזכותו נחלצה ממלחמות יותר מ־170 שנה.

אין תימה שחיזוק האוריינטציה האו"מית הפעילה והזדהות של פאלמה עם העולם השלישי ותנועות השחרור הלאומיות הביאו להסתייגותו הגוברת הולכת ממדינת ישראל אחרי מלחמת ששת הימים ומלחמת יום הכיפורים. האדה שרחשו סוציאליסטים שוודים צעירים לישראל בעלת הצביון הסוציאליסטי החלוצי בשנות ה־50 ובראשית שנות ה־60 היתה לאהבה נכזבת. פאלמה שתמך באש"ף, בהחזרת השטחים ובמימוש זכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים במדינה משלהם, נקלע לעימות עם ישראל עוד בימי ממשלות גולדה מאיר ויצחק רבין. מטבע הדברים, ביקורתו עוד הדריפה בתקופת שלטון הליכוד והגיעה לשיאה בימי מלחמת לבנון. פאלמה, כראש האופוזיציה בפארלמנט, נשאו אז נאום חריף ביותר נגד ישראל. במיוחד הוקיע את הרג הילדים [illegible] בעזוה – אנטי – פשעי הנאצים. את הממשלה והלאומנים הסוציאליסטית תקף על יחסה המתון מדי כלפי ירושלים. כאשר חזר [illegible] הסוציאליסטים הצפונים לכבוד יאסר ערפאת בשטוקהולם, מדי לחזק את מעמדו.

על־אף הקרירות המודגשת ביחסים עם ירושלים נותרו לתנועת העבודה הישראלית עדיין ידידים במפלגה הסוציאל־דמוקראטית ובאיגודים המקצועיים בשוודיה. ההסתדרות אירחה, ב־1984, את סטיג מאלם, ושר הקליטה יעקב צור ירים בקרוב ביקור־נוסלין בשוודיה, לאחר שאשתקד עשתה כאן השרה השוודית אניסה גראדין. באחד הדיונים האחרונים בפארלמנט השוודי בעניני חוץ התייחס פאלמה לסכנה האורבת גם לאזרחי מדינות שמחוץ לשכנות במזרח התיכון, בגלל התגברות האלימות באותו איזור. באותו הקשר גינה כל פעולות טרור ופעולות תגמול שמבצעים מדינות, יחידים וארגונים.

קיומה של הממשלה הסוציאל־דמוקראטית השוודית מובטח עד לבחירות הכלליות בספטמבר 1988, וקרוב לוודאי שראש הממשלה [illegible] ראש הממשלה, יעשה כל אשר לאל ידו כדי להמשיך יחד עם עמיתיו במדיניות הפנים והחוץ הנוכחית. אולם יוקרתו ומעמד, כפי שהיו לפאלמה בזירה הבין־לאומית, אינם עוברים בירושה. גם אם אין להשוות את המצב בשוודיה ובאוסטריה, בגלל המעורבות הבין־לאומית המסורתית החזקה יותר של הסוציאליסטים השוודים, ייתכן שחילופי־הגברי יביאו, לפחות זמנית, להנמכת הפרופיל השוודי בחזית זו, על ארגוניה ומוסדותיה הסונים, כשם שהחילופים בין קרייסקי לסינובץ חוללו שינוי במעורבות האוסטרית.

אולף פאלמה. רצח בין מסבניות הלבן

עוד חצי דבר

הסין־דרום הישראלי

מאת יצחק בן־נר

ביקר כוב, שר החקלאות, אריק נחמקין.

נו, תגיד: איך היה? סמע, בכל זאת, שר ישראלי בביקור רשמי, אפילו הסאי, בפקין, זה לא מעשה של יום־יום. אר, באמת. קוב. מה אתה אומר שלא רובים ולא יערן? הרי ביני לביני אנחנו יודעים מה האמת. אז תן מלה, שנדה מבסרים קצת, בימים הקרים האלה. לא מגיע לנו איזה פורצ'ן קוקי כסין, אחרי כל התוכנית הכלכלית הזאת? נו, אז תגיד, איך הסינים־האלה? באמת יש הרבה כל־כך, כמו שכתבים? אתה מכיר את הסיפור הזה על הנהלילי שנסע לביקור בהודו וכשחזר, שאלו אותו בערב במחלבה, איך היה – והוא אמר: תשמע, בוודאי בריזוק כמו בנהלל. אתה פותח בבוקר את החלון – ורואה בהוץ המון הודים מסתובבים...

טוב, אז איך היה? קיבלו אותך יפה, הסינים? לקחו אותך למסעדה סינית? חתמו איתך על עסקות? מה ניצא לסך? הודים, חבוב, אנדרולמ? נלמד אותם להכפיל ולשלש את יבול האורז שלהם? נבכור להם פניביות לאופניים? מה?

שום דבר הוא לא אומר. הנחמ

מכתבים למערכת דבר

מובנו של הטרור

אלה המייחסים לעצמם רבקות מירבית בטוהר האיסלאם – קראפי, חומייני, "האחים המוסלמים" או השיעים הפנאטיים – מעולם לא זנחו את עקרון הג'יהאד או „מלחמת הקודש" נגד הכופרים. זאת הסיבה שהללו תוככים בפומבי במעשי טרור המבוצעים נגד „אויבי" האיסלאם. זהו רצונו של אללה ועל כך הוא יגמול במנעמי העולם הבא לכל מי שיתרחו מות גיבורים על קדושת האיסלאם.

מדוע אין מצביעים על מרכיב בסיסי זה של האיסלאם בכל הגינויים הציבוריים המושמעים כלפי מעשי הרצח המבוצעים על ידי ארגוני הטרור לסוגיהם? מדוע אין מצביעים על שורשיהם של מעשי הזוועה הללו? הנאציזם היה מבוסס על דוקטרינה זרונית ופילוסופיה זרונית ולפיכך היה זרוני גם במעשיו. הנאציזם לא אופיין רק על ידי תאי גזים ורציחות המוניות, אלא גם על ידי שיטה מפורטת של חשיבה שהצדיקה את המעשים הללו והגדירה את המעשה הזרוני כמעשה אציל. המעשים המתועבים בוצעו מתוך רבקות בדוקטרינה ובפילוסופיה הנאצית שעל פיה כן הראוי היה לנקות את דמו של הגזע הגרמני העליון מכל המרכיבים ה„הנחותים".

מדוע, איפוא, מרחיבים כיום כה מעטים עוז להצביע על הזרוני שבדוקטרינה ובפילוסופיה המוסלמית ולהצביע עליה כסיבה הבסיסית של חלק ניכר מן הבעיות במהוה"ת, וכגורם לכך שהשלום טרם הושג באזורנו?

לא נגד הטרור בלבד אנו נאבקים במזה"ת – אלא נגד הפילוסופיה הזרונית לפיה קיים משהו כמו „מלחמת קודש", ג'יהאד, נגד כל „אויבי" האיסלאם. עם זאת עלינו להתמודד. אם גינוי פומבי וחשיפת העיקרון הזרוני שבאיסלאם יוליכו לכך שהאמיצים שבבני דת מוחמד יגורדו מחדש את הפילוסופיה שלהם ויתתקו עצמם מן הזרוניות שבג'יהאד – איזה צעד מרשים קו"מה יהיה זה מבחינת הסיכויים לשלום ולסובלנות, שלהם כה זקוק אזורנו.

ולעומת זאת, כל עוד אין אנו מתייחסים לנושא הזה, לא יועילו הנסיונות לטפל בספיחיה: מעשי הטרור ומשימות ההתאבדות יוסיפו להתרחש עד אשר נקרא לילד בשמו: מערכת חשיבה זרונית מעצם מהותה, הזקוקה להתייחסות מצידם של אלה שהם בעלי האומץ הנוסרי להתמודד עמה. ללא התמודדות כזו וללא השינוי המתבקש בערכים, הדיבר לגבוע ממנה, כל שייעשה יהיה, לכל היותר, בחזקת מלאכת הסלאה זמנית שלא תאריך ימים ולא תמנע שפיכות דמים ומעשי שבח נוספים.

יאן וילם ואן דר הובן
חבר השגרירות הבריטית הבינלאמית בירושלים

מי היה צריך את זה?

מי היה צריך להראות את הצורר הנאצי, בטלוא תפארתו, הדר, עצמתו, בתכנית הטלוויזיה כליל 4 בפברואר? תופעה מזוויעה זו מזכירה את הבריחה העממית, לפיה החלים פרופ' ידוע „לרפא" את אביו מ...שברות. באישון לילה, ליל סגריר וקר, 20–40 מעלות מתחת לאפס, מוציאו ממסכבו החם ומוליכו לראות את חברו השיכור בכל ניחוחו: עידום ועריה, זב דם, ריר ולימה. לפתע רוכן האב על ידידו ובעיניים קמות ומשתאות מריח את הצחנה המבחילה וברטס, שואל בגמגום: „ידידי, היכן השגת, סינופס' משובחת כזו, יבח שמך?" ואני שואל את האחראים לטלוויזיה היכן ולמה השינו צחנה זו, סרט דוקומנטרי כשהיהודי מוצג, עידום ועריה, טומה, מעוות, מלוכלך ומכוער?

בשביל מי זה טובז הרי עדות המזרח לא ראו את הזעות אירופה בתפארתה. הרי 100% של הנוער והמתבגרים לא ראו יהודי גאה, טיפוס אירופי כפי שהיה באירופה, לא ראו את המלומדים, בהם רופאים, סופרים, פילוסופים, משוררים (ולא נזכיר אלפי רבנים גאונים) וכמוהם רבבות אנשי עמך, איכרים, אוהבי אדם ואדמה.

הטלוויזיה הישראלית לא הראתה לנו כל זאת, משום שנקרבנו לא קם עדיין אדם שחשב לתעד את כל הטוב והיפה בעמנו. האומנם משום כך חייבים להזין את לבנו ומחנו בתעמולת השטן? האומנם בטוחים אתם כי המלל השטחי שליווה את הסרט, ביטל את ההשפעה השטנית?

אריה טהורי
בתים

הטיפול בחסידי אומות העולם

ב„דבר" פורסמו רשימות אחדות על מצוקתם של חסידי אומות העולם החיים בישראל. טוב שהנושא הועלה במרכז התעניינות של גופים, מוסדות ואנשים פרטיים.

בהיותי קרובה לנושא ברצוני לציין, כי למרות מה שהוצג בתכנית „בלמטק" ישנם יהודים רבים בארץ ובעולם אשר במשך שנים לא הוניחו ולא שכחו את „חסידי אומות העולם" אשר סיכנו את חייהם למען הצלת יהודים ויש רבים אחרים אשר סייעו, סיפלו ועזרו לחסידי אומות העולם בכל אתר ואתר ובישראל בכלל זה.

לפני 16 שנה עליתי ארצה עם בתי בת ה־13 ללא מקצוע אשר ניתן ליישמו באופן מיידי בהיותי משפטנית עולה חדשה ללא רשיון לעריכת דין בישראל. ביחד עמי עלתה ארצה גם אביאלה קטישטנק אז בת 86, אשר הצילה אותי ויהודים רבים אחרים בזמן השואה בפולין. הנ"ל הובאה על ידי באלונקה במצב בריאות קשה ובעלותי ארצה התחייבתי כי אעזוב את פולין רק ביחד עמה. ועד מותה בגיל 96 בשנת 1978 לא הסכבו, אני ובתי זמן, אמצעים ויחס אשר הענקנו למצילתנו חסידת אומות העולם הנ"ל, אשר גרה איתנו כל התקופה.

נכון אמר, בנימין אנוליק מבית לוחמי הגטאות בדברי ברכתו באסיפת היסוד של „חסידי אומות העולם" בפולין, אשר התקיימה בווארשה לפני כחודשים „אין כל דרים של זהב ויהלומים בעולם כדי להשיב להם כגמולם כי לא ניתן כלל להעריך את אשר עשו בשום אמצעים".

בשנים האחרונות עשיתי מאמצים לאיתור מסייעים ליהודים בזמן השואה ועשיתי מאמצים להעניק להם את התואר של „חסידי אומות העולם" וזאת אף לאנשים שלא הכרתי קודם לכן.

ידוע לי ואני מכירה רבים העוזרים וסייעים ברוכים שונות ל„חסידי אומות העולם" הנמצאים בכל רחבי העולם, כולל רכישת דיור, רכב וכיו"ב.

זו הפעם הראשונה שאני מעלה הנושא לציבור היות וישנם רבים המטפלים ו/או טיפלו דרך קבע באופן אישי בחסידי אומות העולם שלא באמצעות מוסדות ציבוריים. יש על כן להמשיך ולטפל בנושא באופן מוסדי בנוסף על הטיפול הפרטי־אישי.

חנה גרלביץ
חולון

יובל לחולון

השם חולון מקורו בתנ"ך ונזכר בין שמות הערים שניתנו לשבטי ישראל (יהושע ט"ו 51) ומציין את נוף הסביבה שכולה חולות נודדים ושוממים, ובמדבר סממה זה שלא דרכה כף רגלו של אדם זה מאות בשנים הוקמה עיר ואם בישראל שזה עתה ימלאו לה 50 שנה. ממתי מעט נהפכה העיר בהנהלתו המצלחת של פנחס אילון ראש העיר זה 8 קדנציות לעיר מפותחת ומשגשגת הנחשבת כשלישית בגודלה וביופיה בארץ.

חולון גם מקיימת ברית תאומות עם הערים סירן שבצרפת ועם וודינג בברלין במערב גרמניה המתבטאת בקשרי ידידות הדוקים לחילופי תרבות: משלחות נוער, תזמורות, לחקות מחול ועוד.

למרות היותה מוקפת קיני רוצחים מכל עבריה התגברה על כל הקשיים ושיפרה לאין הכר תנאי המקום. כדי לתת גושפנקה של שלטון מתקדם ומתוקן למקום הוכרה ביום 14.11.1950 לעירית חולון.

מאז שהתחלתי ב־1948 לעבוד במועצה המקומית חולון ששכנה בבית בן קומה אחת ומספר חדרים בלבד זל שנוי ניכר מאד, עם גידול האוכלוסיה מכל השכבות והעדות וריבוי הנרכים והשרותים עברה העיריה לבנין משלה בן שלוש קומות ולידו בנין נוסף גדול וכפואר כן 7 – 9 קומות ועוד יהה נבויה.

ראוי לציין, כי מאז היוסדה של חולון ולמרות מאורעות הדמים שפרצו ביום 19.4.1936 לא הופסקה מלאכת הבנין והיצירה והיא מנוהלת על ידי נבחרי ההסתדרות ובהצלחה רבה מאד. אכן יכולה הסתדרות להתברך בהישגיה המפוארים של נבחריה שהפכה מדבר שממה לעיר יפה, נקיה ומשגשגת שהיא לברכה למדינה ולתפארת ההסתדרות הכללית. נקווה שפנחס אילון, ראש העיריה יוכרזו עוד שנים רבות מנסיונו לפיתוחה ושגשוגה של חולון.

דוד וסרהולץ
חולון

להציל את הקיים

כל הכבוד לראש־הממשלה והשר לתכנון הכלכלה הלאומית על הכרזותיהם בימים אלה מעל במות ציבוריות על הצורך בצמיחה כלכלית מחודשת. ההצלחה המרשימה של האחוז הנמוך באינפלציה, אין בה די, היא משרתת אולי מבחינה פסיכולוגית.

כל חקלאי יודע שעץ בריא בצמיח ענפים בריאים המתפתחים בכל הכיוונים. כך גם המשק הלאומי. מאין תהיה הצמיחה כאשר אנו ערים למפולת של מפעלים ותיקים. אנו ערים לתופעה שלא ידענו הרבה שנים על מינויים של מנכ"לים בכמשק הפרטי או הציבורי, בשל פשיטות־רגל וכדומה. חברות קבלניות לא עומדות בהתחייבויותיהן כלפי הלקוחות שלהם כמו חברת „קלריץ" ואחרות, גל של פיטורים מאיים לצוף למחנה המובטלים עוד רבים רבים. אלפים של עובדים שעבדו את גיל ה־40 או ה־50, כמו עובדי „אתא" לשעבר, נוטשים את כור־מחצבתם ביודעם שיהיה להם קשה למצוא עבודה מתאימה בעתיד, כדי לסיים את חייהם בכבוד. האם יתקבלו באותם מקומות צמיחה חדשים כביכול אם יזקמו?

דומני, שלא צמיחה תציל עכשיו את המדינה מבחינה כלכלית, אלא המשאבים, הם מצויים בקופת המדינה, יש בהם לחזק את המפעלים הכושלים. לחדש את ציודם, לעשות ברק בית מבחינה מנהלית, למנות מנהלים מוכשרים ולהעלות את פריון העבודה.

אין לתמוה על כך, שזכויות הגימלאים תלויות על בלימה שהרי אין לאל ידם להפעיל לחץ של ממש, לא על ההסתדרות ולא על השלטונות. ובארצנו, כידוע, מתחשבים אך ורק בקבוצות לחץ, אשר יש בכוחן לשבש את המהלך התקין של החיים במדינה.

קיומם וכבודם של הגימלאים מעודדים רחמים משום שהם תלויים ברחמי הגורמים הקובעים בישראל, ולכך ישנן השלכות מרחיקות־לכת על יחס הביטול אלינו מצד החברה בכללה ועל יחסם של ילדינו בפרט. חכמת החיים ונסיוננו העשיר בכל התחומים הם כקליפת השום בעיני החברה. אם אמנם חפצי חיים אנו, ישנה דרך אחת, יחידה לפנינו: להתעורר, לקום ולהתגייס למלחמה על זכויותינו ועל כבודנו האנושי. ומאבק יעיל נוכל לנהל וגם לנצח בו כשנצליח לשלוח לכנסת הבאה קבוצת נבחרים בעלי שיעור־קומה, רמה אינטלקטואלית גבוהה, בעלי כישורים ונסיון עשיר, שתפעל לחקיקת חוקים מתאימים לטובתנו. או אז יהיה סיכוי סביר ועדובה ממשית לכך, שזכויותינו וכבודנו אכן יכובדו ותרמיתנו ומצבנו ישתנו לטובה לאין הכר בעיני החברה כולה, כולל ילדינו ונכדינו.

אם רק נרצה לא אבדה תקוותנו.

יהודה בן־צבי
רמת־גן

מאבק חסר פשרות

יתרה מזה, הרבה מפעלים שרויים במצוקה של אשראי או חייבים כסף לבנקים. על בנק ישראל להודיע את אחוז הריבית, על הבנקים להכריז על מורטוריום של חובות של הסקטורים, אם הפרטיים או הציבוריים, לזמן ארוך ללא הצמדה של ריבית עד להתאוששות של העסקים בכל מגזר ומגזר.

מסבע הדברים תהליכי־צמיחה הם ממושכים עד שרואים את הפרי על העץ. בינתיים יש לנצל את הקיים בכוח האדם המצוי בכל מפעל, את הנסיון שהצטבר, את הבריינים והציוד שאין צורך אולי לקנות מחדש. כל אלה זקוקים לזריקה כדי לחזקם ולחדשם.

חיים חצורי
איילת השחר

מודיעין

טלויזיה

5.30 „עליזה בארץ הפלאות" – סדרה בהנפשה מוגשת בדובב עברי. שם הפרק „ים של דמעות".
6.00 „דייוויד" – סרט תעודה, בהפקת הטלוויזיה הקנדית: סיפורו של דייוויד מקפרליין, נער בן 17, שנולד עם תסמונת דאון. הייתה לו אמא רגילה ועוסק הרבה בספורט. הסרט משודר למבצע „גב לילד המפגר" של אק"ם.
6.30 קיצור חדשות (ערבית).
6.32 סקירת תבניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „תהילה" – שם הפרק „שלא במסרה לפנוע".
8.50 נקודת חן.
9.00 מבט לחדשות.
10.50 „בולמן" – סדרת סרטי מתח אנגלית שם הפרק „סערה...ביידוה". מיסטר מתנכל למפעל חדש המספק שירותי הסעדה לבתים. חוגג הצעה בעלי המפעל, סובל משורה־של־פגיעות והפחדות והוא שוכר את בולמן ואת לוסי כדי לגלות את המתנכלים להם.
11.40 חדשות.

טלויזיה לימודית

08.15 אחדות (מהה"ב: עליה וקיץ בה.
08.40 כלי מדחוק: צירה 1.
09.00 אנגלית ה.
09.20 חשבון מפות ו': סיכני התחלקות.
10.05 ארץ מולדת: מפלים ולחצים.
10.30 רגע עם חדלה: גרוסמאיר.
11.00 ערבית מדוברת: עלמת (א) לטוסקה.
11.15 אנגלית ו.
11.30 מדעי הטבע, ד"ר: האריה הארבותי.
12.00 תלבה, שגים אחזה: בעיא, חלק 2.
12.25 אנגלית ד.
12.45 בדפתיה: העשרה.
1.00 אנגלית ה.
2.00 רגע עם חדלה: כאשר אנחנו יחד.
2.25 הדי בעבר: סרט על התפרצויות נעשות למיניהן ועל השפעות המאחורות שלהן על בני הסמח שטוב בעקבותן.
2.45 קרם באנגלית בהחדת למבוגרים.
3.00 קסם קסם: סבעים.
3.25 בלי מדחוק: בינים שוא.
3.50 מאה בינדים מפרסמים: קבוחנו של הרזון מאוהנו אל נרקו.
4.00 גזון דיאמנתו: סרט עפ"י סיפור של ליאון גארפילד שאידעיו מתרחשים בתקופה הרקסוראנית.
5.00 ערב חדש. מנחה רמי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.30 שחרית בוסיקלית – י. סטמיק: טריו בבי בעול מגזר לתזמורת כלי־קשת אופ. 1 מס. 5 והקפרסה מבדן / ת. פידיו: רבצי קונצ'רטו מס. 2 בדה מינור לחליל ותזמורת אופ. 31 (א. אדריאן / ת.ו. הסאב. של מינגס / ת. שסאולבאיה: מנדלסון: חמישית כלי־קשת בסי בעול מגזר, אופ. 87 ורביעיית נוגאנרנר / + פ. צוקרמן, רדלה שביה: פוקשיים קונצ'רטו מס. 1 בדה מינור ותזמורת, אופ. 10 מ. בנרלוב / ת.ו. הסיפס. הלונרנית / פ. רסל: דבוקי סיכפוניה מס. 3 בבי בעול מגזר, אופ' 10 (חתו. הסיפס. הלונרנית / א. קרסנו.
09.30 קונצרט בוקר – ויוסי: קונצ'רטו מס. 22 בלה מינור לכנר ותזמורת ו. מנחין / ת.ו. פסטיבל בנחין / בנחין ו'אן קסנייה לבה: סונטה לקלרנית ונבל אופ. 12 בס. 3 ו. קלקר / א. ויסנבדיג: מסנה „תמונת הנגריות" – סודיטה מס. 2 לתזמורת ונה. רדיו לוקסבורג / פ. קאה: ליסט: קונצ'רטו מס. 1 בבי בעול מגזר לפסנתר ותזמורת (א. מרגל / ת.ו. הפיל. הלונרנית / ב. הייטינק: ברהמס: שטת כלי־קשת בעול מגזר, אופ. 36 ורביעית קלרנלנד / + פ. צוקרמן / + ב. ברינאוזן: מנדלסון: סיכפוניה מס. 4 בלה מגזר, „האיטלקית", אופ. 90 ודתו. הסאב. האנגלית / ר. לטאוד.
12.05 מאוצר הסרטים – הקלטה מקונצרט במסגרת פסטיבל ישראל־ירושלים 1985 – באך: סודיטה מס. 2 בבי מינור מס. בלבר, חליל / ת.ו. הקאב. הקמבנית / ס. רוגלי־דיקלסנ באך: קנטטה מס. 169 „ליבי רק לה". מ. האנקה, קונטרה טנור / ג. ויסמל־עזב / מקר. הקנמרדי מקלן / ת.ו. הקאב. הקמבנית / ס. רוגלי־דיקלסנ.
13.00 קונצרט צהרים – באך. בראשית ימיה של תל־אביב.
12.05 „תדע בשעה טובה".
14.06 תכניות לילדים – „קוקי חבקוקי" מאת כוהה הרשקוביץ: „כדור הסלג", תסכית על־פי הספר „הלב" מאת יעל רבון: „מסע הפלאים של גילם הלנרטון הקטן עם אוזני הבר" מאת סלמה לגרלף: „קופסת הבדולח" מאת רות רדנרכן.
15.00 בארץ הלבה – הדון.
16.05 רדיו ודבה – „דמעות" מאת ויצ'רד פרבר ובביטוי.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – השואה הינכם נפשיים והבדוחים בחיר והבחרה בימינו.
19.05 עיתנים בפרשת הסבנע. „ריקה".
22.05 קשר לילי.

רשת ב'

10.05 עניני תנבורה ותיירות.
15.05 עניני מדע וטכנולוגיה.
18.06 שעה חופשית לעניני חינוך.
18.45 הזם בספורט.
19.35 דין ודברים – עניני חוק ומשפט.
20.05 מבצר הזכרות.
22.05 „פינת הבר".
23.05 בגוף ראשון – עם יוסף ר־יוסף (ש.ש.).
00.10 סידים עברים.

רשת ג'

19.05 אתם זוכרים את השירים?
21.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

06.30 אוניברסיטה משודרת – מבוא אלמנטרי לפילוסופיה הסכבע של אריסטו, הבחנות אז הצמדה שבעצם הטבעי. מרצה פרופ' יהודה לבוא.
06.55 פרנ, חצה ללב.
17.30 משה עלמי.
17.50 זמן ספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.35 מוסר הערב.
20.05 „בשלנר.
23.05 כל העולם בבמה.

בתי קולנוע

תל־אביב

אמיר: סונרה הארומה
4.30 ,7.15 ,9.30
אדלר: הספינה שכה
4.30 ,7.00 ,9.30
אלנבי: מלכות קטלנית
5 ,7.30 ,9.30
בן־יהודה: שובבה בבל מחדר
4.30 ,7.15 ,9.30
בוחרוף: בחד בי 4.30 7 9.30
גת: פעמים במשך הזרים 4.30 ,7.15 ,9.30
דקל: לילות לבנים 7.15 ,9.30
דיזנגוף: בידרי 7.15 ,9.30
חצות – סיבת סקס
הוד: משאלת מוות III
4.30 ,7.15 ,9.30
בית ליסין: מי מפחד מהשכן מבטל 9.50
חן 1: שנת הדרקון 4.15 ,7 ,9.40
חן 2: גלגלי תחילה 5 ,7.20 ,9.45
חן 3: סיפורה של מארי 5 ,7.20 ,9.45
חן 4: ביה"ס לאסירים מתחילים 10.30 ,1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.40
חן 5: רוחן על בטוח 10.30 ,1.30 ,4.45 ,7 ,9.40
לישה: הכבוד של פריצ' 7 ,9.30
לב 1: מטרה 5 ,7.30 ,9.30
לב 2: בוני וקליייד 2 ,5 ,7.30 ,9.40
מוזיאון תל־אביב: סרוזרים 7.15 ,9.30
מוגרבי: סילברדו 4.30 ,7.15 ,9.30
מקסים: שטבנרו 4.30 ,7.00 ,9.30
סינמה 1: בחזרה לעתיד 4.30 ,7.15 ,9.30
סינמה 2: עד סוף הלילה 4.30 ,7.15 ,9.30
סמוריה: להב כשוגו 7.15 ,9.30
סאג: מסע עסקים של אבא 4.15 ,7 ,9.30
פריז: תבורת האבנים 4 ,7.30 ,9.30 ,2 ,12
אוכמים לוהטים 11.45
צוחתא: נגע + כמו חלום 8.00
צפון: ראן 6.15 ,9.30
תמרו – רמת־אביב: התפה הכסבי 6.45 ,9.30
שחף: המאוב 4.30 ,7.15 ,9.30
תבלת: הרמה ולא כלום 7.00 ,9.30 4.30
תל־אביב: רוקי 4 4.30 ,7.15 ,9.30

יפו

הדיה הישראלית:
ברכבת האש 9.50

ירושלים

אריאל: משאלת מוות III 9, 7, 4.30
אריה: סנור לרגל סיפוצים
ארנון: שוטר עם כבוד 4.30 ,7 ,9
בית אבריה:
עליה בארץ הפלאות 4.00
רוזאה וחילה 5.30
הסנרן I 8.15
קנמוסה 11.30
בגיני האמה
מסע עסקים של אבא 6.45 ,9
הבריה מלכות קטלנית 4.30 ,7 ,9
גיל אה: שנת הדרקון 4.30 6.30 ,9
סמרי: רוקי 4 – 9, 7, 4.30
סמרי: קאוס 6.30 ,9.15
עדה לילדת לבנים 4.15 ,6.45 ,9.15
יוסי: המאוב 4.30 ,7 ,9
מיסטר: ראן 6 ,9

חיפה

אריה: המאוב 4.30 ,7 ,9.15
אריה: לוב כשוגו 6.45 ,9

אמסיתיאטרון: מלכות קטלנית 4.30 ,7 ,9.15
ארמון: סונרה הארומה 4.30 ,6.45 ,9
שמנון: המשחה 4.30 7 ,9
חן: קטבנרו 4.30 ,6.45 ,9
מאי: הרבה ולא כלום 4.30 ,6.30 ,9
קרן־אור: קאוס 6 ,9
רמבו 1: שנת הדרקון 3.45 ,6.30 ,9.15
רמבו 2: לילות לבנים 3.45 ,6.30 ,9.15
רוה: רוקי 4 – 9 6.45 4.30
שבים: הר הכרמל: ראן 6 ,9.30
עממי: ציד הצבאים 6 ,9.15

קרית־ביאליק

סמרה: לילות לבנים 6.45 ,9.15
מביוק: שנת הדרקון 7.00 ,9.30

קרית־חיים

בית הקמה: אני אוהב אותך כרגע 7.15 ,9.15
היוכל: חזון הרמים 7 ,9.15

קרית־ים

ניצן: חזרה לעתיד 7.15 ,9.30

קרית־מוצקין

אוהדה: שושנת קהיר הסגולה 7.15 ,9.15

אשדוד

אסתר: חזרה לעתיד 7.15 9.30
אשדודה: בידרי 7.15 ,9.30

אשקלון

אסתר: שושנת קהיר הסגולה 4.30 ,7.15 ,9.30
מאה: רוקי 4 7.15 ,9.30
רוחל: שנת הדרקון 7 ,9.30

באר־שבע

חן: חזרה לעתיד 7.15 ,9.15

בת־ים

אריאל:
עקמוטה: רוקי 4 – 7.15 ,9.30

גדרות

גדרה

הרצליה

מלון הילטון:
מקום בלב 9.30 ,7.15
היכה: המאוב – 4.30 ,7.15 ,9.30

חולון

אריאל: תפילה לשוות 7.15 ,9.30
מגדל: חזון על בטוח 7.15 ,9.30
מגניב: קרית שרת:
בשם כל בני ביתי 7 ,9
הכלב השוה בילדונים 2.30
פבריה: משאלת מוות III 7.15 ,9.3
ריטה: הכבוד של פריצ' 7 ,9.30

סבריה

אביב: רוקי 4 7.15 ,9.30

טבעון

יוסל אה: כבוד הכלך שלבה 9.15,

כפר־סבא

עמל: הנוגים 7, 5 / בשר צר באוד 9.15
חן: רוקי 4 7 ,9.15

לוד

אורלי: רוקי 4 9.30 ,7.15
פה ויה: פופשבע סמוקי 7.15 ,9.30

נהריה

הדר: הכיבוז הגדול 7.15 ,9.30
חן: בית הדוחות 7 ,9.15

נתניה

סמריה: פלבנגו קיד 5, 7 ,9.15
אסתר: רוקי 4 – 7 ,9.15
שרון: קטבנרו 5 ,7 ,9.15

פתח־תקוה

שלום: משאלת מוות III 7.15 ,9.30

קרית־שמונה

שניר: מבוכות המלך שלמה 7.15 ,9.30

קרית־מלאכי

אמיר: תפילה לשוות 7.15 ,9.30

ראשון־לציון

נעמה: חזרה לעתיד – 7.15 ,9.15
ראשון: חזרה לעתיד 7.15 ,9.15

רחובות

בית הקמה:
תוגים של דרכה – 7.15 ,9.15
הדר: שנת הדרקון 7 ,9.30
חן: תלבדה והחסכלת 7.15 ,9.30

רמת־גן וגבעתיים

אגאדיר: שנת הדרקון 6.50 ,9.30
אירמה: סונרה הארומה 5 ,7.15 ,9.30
לילה: הכבוד של פריצ' 7.15 ,9.30
הדר: רוקי 4 – 7.15 ,9.30
רמבו 1: פשוטה של מארי 5 ,7.30 ,9.40
רמבו 2: בידרי 5 ,7.20 ,9.40
רמבו 3: הרבה ולא כלום 7.10 ,9.40
רמבו 4: לוב כשוגו 5, 7.20 ,9.45
שבים: רכבת תחתית 7.15 ,9.30

רעננה

אריה: הסוכר כנגב מכור 8.30

רמלה

אריה: רוקי 4 7.15 ,9.30

רמת־השרון

סרב –
הנה בארדים
רסר ג'יבס 9.30

"דבר" של היום הוא דבר חדש.

דם ודמעות בשטוקהולם

(המשך מעמ' 7)

העולם, אך מפנה של ממש במדיניותה של שוודיה באיחור לא הורגש היורש, אינגוור קארלסון, ימשיך במדיניות קודמו אך מתור להניח, שיהיו שינויים לטובה, בדומה למה שהתרחש באוסטריה: פרד זינובאץ לא חולל מהפך במדיניות האוסטרית, אך הוא מתרכז בבעיות פנים ואין לו צורך נפשי להתבלט בזירה העולמית, ועל־כן הוא פארסנר נחה יותר לישראל משהיה קרייסקי. לקארלסון, עד כמה שידוע, אין פרסנויות ותבקות עולם ולכן יגמיך ודאי את הפרופיל השוודי. לארצות העולם השלישי ולמדינות הגייטראליסטיות (פינלנד, אוסטריה ושוויצריה) יהיה העדוז של פאלמה אבידה, אך ישראל אולי תוגש יתר חמימות בשטוקהולם.

הבנק הבינלאומי

משרד התעשיה והמסחר
הממונה על התקינה

לידיעת צבור התעשיינים

ביום כ"ג בשבט התשמ"ו (2.2.86) התפרסם תקון לצו התקנים (אסור ייצור מצרכים) התשמ"ו—1986 (ק"ת 97 48) הצו קובע:

1. לא ייצר אדם מצרך מן המצרכים המפורטים בטור א' שהמיפרט שלו נקבע כתקן רשמי, אלא אם קיבל היתר ממכון התקנים לסמנו בתו־תקן והוא סימנו בהתאם להיתר זה.
2. תחילתו של צו זה הוא כמפורט בטור ג' לגבי כל אחד מהמיצרכים.
3. רשימת המצרכים, התקנים ותאריכי תוקף הצו הם אלה —

המצרך	התקן הרשמי	ימים מיום פרסום צו זה
כיריים ביתיים לבישול גז	432	180
מכשירים מיטלטלים הצורכים גז פחממני מצובה	968	180
תנורים מיטלטלים המוסקים בקרוסין	337	180
מכסירי חשמל לחימום מזלים, לבישול ולטיגון בשימוש ביתי	251	270
מנועים אס־זכרוניים כלוביים (מנועי חשמל)	298	180
תיבות חיבורים מחומר פלסטי לכבל „גבי או P.V.C.:		
דרישות טיב	145	120
גופי חימום חליפים למכשירי חשמל ביתיים	383	270
מחממים חהמליים מיטלטלים לחימום בטבילה	901	270
מכשיר איזול לכיבוי אש שלא למילוי חזור	1153	180

התעשיינים שמייצרים מוצרים כמפורט, מתבקשים לפנות בהקדם למכון התקנים על מנת לקבוע סדרי ביצוע הוראות צו זה.

משרד התיירות
צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים
(הוראת שעה) (יציבות מחירים בבתי מלון)
(תיקון, התשמ"ו — 1986)

בתוקף סמכותינו לפי סעיף 7א' לחוק יציבות מחירים במצרכים ושירותים (הוראת שעה), התשמ"ו—1985', אנו מצוים לאמור: תיקון סעיף 1. בסעיף 1 לצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (יציבות מחירים בבתי מלון), התשמ"ו—1985', בהגדרות „החרי ברתי" ו„הרשימה" במקום „לשנת 1985/6" יבוא „לשנת 1986/7", ובהגדרת „השער חקובעי" במקום „1231 שקלים" יבוא „1.35 שקל חדש".

תחילה 2. תחילתו של צו זה ביום כ"ב באדר א' תשמ"ו (3 במרץ 1986)

ט"ו באדר א' תשמ"ו
24 בפברואר 1986

יצחק מודעי
שר האוצר

אברהם שריר
שר התירות

בעריכת תרזה איזנברג

מפגרים בסימן התקדמות

בשבוע מתקדם ניכר ביכולתו לתת ביטוי אל המפגר רחל בתוכו כאל אדם שלם, היכול לחשוב בחברה, לא לפחד ממנו, „אלים" מנשה לעזור לא רק למפגר – אלא גם לחברה

מאת בלהה דבורי

בשנת 1968 התקיים בגרמניה הקונגרס הרביעי הבינלאומי של אק"ם בו נתקבלה הצהרת זכויות המפגר. הצהרה זו הינה השלישית להצהרות זכויות האדם ובאה להגדיר את זכויות המפגר כשווה־ערך לזכויות האדם כאשר הוא אדם. היה זה בבחינת צעד גדול ונוסף בשרשרת הצעדים לניפוץ התדמית השלילית שליוותה את המפגר בעיני הציבור – ואולי גם בעיני עצמו. אק"ב קיבלה על עצמה באמצעות צו בית דין, לראוג לרווחת המפגר ולעקוב אחר מצבו בכל שלב מחייו. יצחק גניגר, יו"ר אק"ם, העושה ללא לאות זה 34 שנים בשרה החיצוני המיוחד גורם, כי החשוב מכל הוא, מעורבות האדם המפגר בחיי הקהילה.

בשנת 1970 פתח יצחק גניגר בחיפה את המרכז החברתי הראשון בעולם למפגר. במרכז זה התנהלו חיים חברתיים הפרעלים בו היו קשורים לצרכי המפגר.

יצחק גניגר: „כיום קיימים גם באנגליה מועדונים למפגרים. מועדונים אלה מספקים שירותים קהילתיים למפגרים אשר פוקדים אותם בשעות הפנאי, לפעילות של חוגים, הרצאות בנושאים שונים ריצידה. מפריעה לי מאוד התדמית על המפגר שמצטיירת בעיני הציבור כאדם המנותק מן ההתרחשויות סביבו ושאינו מסוגל להגיב במידה הנכונה למציאות. קיימות דרגות שונות של פיגור. יש מפגרים המתפקדים בחיי היומיום לא פחות טוב מאשר אדם רגיל. יש בעלי יוכלת, מוזיקות, ושמחת חיים, ובודאי אינם בלתי רגישים. מפגר סיפר לי פעם כי נתקל ביחס עוין של שוטר כלפיו משום שנרמה היה לאותו שוטר כי המפגר הינו אדם המשולל רגשות". יצחק גניגר סבור כי על המפגר לקחת חלק בהחלטות לגבי גורלו ומשפחה גישה זו.

באוקטובר 1985 התקיים בהמבורג כנס בינלאומי אירופאי ראשון אשר אורגן על ידי הליגה הבינלאומית של ארגונים למען המפגר. להמתעת אנשי המקצוע שנכחו בכנס, בחרו המפגרים לייצג את עצמם, ושלחו נציגיהם לכנס: יצחק גניגר ראה בכרכה כל יחסה מסוג זה, ונורם כי אין לשלול מעם המפגרים סמכויות, אם הם מגלים רצון להשתתף בהכרעות לגבי גורלם. אני שואלת את יצחק לדעתו אודות הורים המסרבים לקשור את חייהם לילד מפגר אשר נולד להם, ואינם לוקחים אותו הביתה מחשש להרס המסגרת המשפחתית הנורמלית".

יצחק: „הורים כאלה מקבלים הכוונה לקויה. לצערי, חלק לא מבוטל מהוהאדם המקצוע העוסק בתחומי הרפואה אינו בעל הכשרה מספקת בנושא הכולל אספקים חברתיים ומשפחתיים, רעות קרמות ומלחמות על שילוב בחברה והכרה. קורה, שצוות כזה, שאין לו הכשרה נכונה בתחום המדובר, מרגיש רחף לומר להורים של הינק מפגר: אל תתקשרו אליו רגשית. ככך נעשה קירות רב להורים. לילד המפגר ולחברה כולה. אני סבור כי גישה כזו הינה אנטי־מקצועית".

יצחק גניגר מספר על אודות הורים חיפאיים שנולד להם ילד מפגר עם תסמונת דאון. ההורים המוזעזעים, שלא היה להם בוסג כיצד „מעכלים" עובדה נוראה זו ולא הצליחו לחחליט אם לקחת את תינוקם מבית החולים, פנו אל אק"ם וביקשו לראות כיצד נראה ילד „כזה" בגיל עשר. יצחק גניגר הפגיש את הזוג עם ילד בן עשר בעל תסמונת דאון, וטוחח עם הילד בנוכחותם. לאחר מפגש זה מיהרו השניים לקחת את תינוקם הביתה. אותו תינוק הוא תלמיד בית־ספר כיום, ופורח להפליא בבית הם ואחיו. יצחק גניגר סבור כי הבורח הינה המכשלה העיקרית בדרכנו אל הנאורות ביחס למפגר. שלב הראבתן לגבי ילד מפגר יכול להימשך חודשים רבים אך מן הראוי לדעת שכיום ק"ים הסרדות הדרושים לכל שלב התפתחותי בחיי המפגר, יש צוותים מקצועיים מיומנים ומשפחת המפגר אינה בודדה במערכה. יש תומכים מכל הכיוונים ובכל שלב, החל במסגרות בגיל הרך ועד לגיל זיקנה נמצא המפגר במסגרות תומכות. יו"ר אק"ם מצביע בסיפוק רב על העובדה שהמפגרים מעורבים אמנם בחיי הקהילה עם שתפיסת הציבור ביחס אליהם נעשית פחות סטיגמה. הוא מסמר אחזות מהדרך הבחרתי בעוזון מפגרים אשר פוטר מעבודתו. המפגרים התארגנו, ניסחו עצומה שהוגשה להנהלה: הם רוצים להחזיר את הבדרך. לאחר נקיטת פעולה שכזו, קשה לומר על ציבור המפגרים: מה הם מבינים!

המפגרים נישאים בחלקם, יולדים ילדים, קונים דירה, מקבלים אחריות. הגישה הקדומה לגבי המפגר, התפיסה שעלינו „להקל" מעליהם את נטל החיים על ידי כך שנבודדם ונגטרל אותם מן הצורך ליטול אחריות מפנה את מקומה לתפיסות חדשות. בתקופה קצרה חסית חלו שינויים בתפיסת העולם בארץ בנושא זה. שוב אין המפגר אדם הלוקה ביסודו. הוא אדם בעל רמת תפקוד נבוכה מן הרגיל ותו לא. אלא ששיבר הלך הדוח בחברה כרוך במאבק גדול. לחברה שלנו, לדעתו, עדיין קשה עם הדבר, הדבה יותר מאשר בארצות סקנדינביה, למשל, המקבלות תופעה כזו כחלק מובן של הקיום האנושי, ללא כל הסתייגות. יצחק מקווה כי החברה הישראלית תיפתח יותר ויותר לקליטת המפגר כחלק אינטגראלי ממנה, שכן חלק נכבד מסיקום המפגר תלוי ביחס הסביבה אליו.

יצחק גניגר: לדאוג לרווחת המפגר בכל שלבי חייו

לשרותכם

העולם משתנה, וגם אנחנו משתנים – ולא תמיד אנחנו מוכנים לשינויים אלה. אנחנו נתקלים בבעייה מסויימת חושבים שאין לנו מוצא ממנה. לעתים זה קורה לנו בתקופות שבהן אנחנו חושבים כי אין בנו הכוחות להתמודד: במקרה של מוות במשפחה, במקרה של גירושין במשפחה, ביציאה לגימלאות, בגיל המעבר (גם אצל גברים), בעת משבר בחוג שאנו חיים בו.

והנה, לעתים מבט מזווית אחרת ומהיבט אחר, העמדת השאלה בצורה אחרת, יכולים להוציא אותנו מהמעגל הסגור שחשבנו כי אין ממנו מוצא.

לפיכך בכוונתנו לפתח מדור חדש לשרותכם, מדור שאפשר יהיה להפנות אליו שאלות בעיות בנושאים שעניינו לעיל. הפסיכולוגית ד"ר אריקה לנדאו הסכימה לעיין בהן ולהשיב עליהן, מתוך נסיונה העשיר בטיפול נפשי באנשים שבנשבר, ומתוך נסיונה בטיפוח הכישורים בילדים.

את השאלות יש לשלוח למערכת „דבר", תל־אביב ת.ד. 199, ולסמן על המעטפה „לפסיכולוגית". סימון זה יבטיח כי המעטפות יועברו אליה במישרין ואיש זולתה לא יקרא אותן. בעת הפרסום אפשר יהיה להשמיט את שם הפונה, אם יבקש זאת.

בזכות הבוץ ובגנות הטיה

מאת אהרן גבע

מה, אסף, עוד סיפור? כבר סיפרתי לך שניים. עוד אחד ודי, ודי? אז בואי גם את, בעין. אינני אוהב לספר פעמיים. מה אתם רוצים לשמוע? איך חייתם כאשר הייתם קטנים, לפני שנת־?

כאשר הייתם קטנים, רבתם. גם היום אתם רבים, אבל אז רבתם עוד יותר. עשיתם הרבה רעש ומדי פעם היה אבא אורי צועק שיהיה קצת שקט: אבל לא היה שקט, ואנחנו לא דאגנו, כי ידענו שילדים מרעישים הם ילדים בריאים. מתי דאגנו? כאשר היה פתאום שקט. אז קמה אמא ורצה מהר, מהר לחדר שלכם. ומה ראתה? אסף קרע עמוד מהאנציקלופדיה, ומעין תלשה את שערות הבובה החדשה שרית. אבל מתי הייתם הכי הכי שקטים? כאשר התלכלכתם ושחקתם בבוץ.

כאשר לאסף היו ידיים שחורות ומהפה של מעין נסף ריר עם שוקולד, הייתם מאושרים. אמא היתה פחות מאושרת. איך אתם נראים? – קראה וגערה אתכם אל הבית. עד עכשיו הייתם שקטים ומאושרים, עכשיו, כאשר רחצו אתכם וניקו אתכם התחלתם לבכות ולצרוח. כאילו ידעתם מה שאמר פעם אחד ששמו היה ולדימיר ואב: שקט הוא רפש.

אבל היה אחד שהיה עוד יותר חכם מוולדימיר ואב, ושמו היה ברל. הוא דיבר בזכות הבוץ ובגנות הטיה. ובאמת: מתי אנשים מאושרים? כאשר הם תקועים בבוץ. כל זמן שהעם בבוץ כולם רצים, ועוברים, ומתאמצים, וחושבים איך לצאת מן הבוץ. רק קצת יוצאים, ושוב מתמילים לריב. כן, כן. יקרים יודעים מדוע הם אוהבים בוץ. אבא ואמא כבר שכחו. חכו, חכו. כאשר יהיו זקנים, שוב יזכרו. אז יסעו לים המלח ויעשו אמבטיות של בוץ. הם ישבו עד לצואר בבוץ ויקראו: „אוי, זה טוב".

-עד שבאתי כאב לי הגב. ועכשיו כבר לא כואב".

ועל הסידה בכנרת שמעתם? בכנרת מצאו סידה. סידה ישנה, ישנה: סידה בת אלפיים שנה. כל המים היתה בכנרת, ואנשים לא ידעו. עד שהיה לנו מזל, והיתה בצורת. הבים בכנרת ירדו, ועוד ירדו, ועוד ירדו, ולפתע ראו את הסידה. אוי, סידה עתיקה: איך נשארה שלמה? הביטו בסידה, פתחו ספרים, הזמינו אנשים חכמים מאמריקה, ואז מצאו: הבוץ הציל את הסידה: שוב הבוץ: אתם ראיתם?

ראו את הסידה, ולא ידעו: של מי הסידה? עד שמצאו ליד הסידה מטבעות של כסף. אז ידעו: זו סידה של יהודים: מדע של יהודים? כי עד היום הזה נוסעים יהודים לים הכנרת, צולים סטייקים, שותים קולה, משוחקים פוקר, וחוזקים את הכסף.

ועוד הם מביטים במטבעות, והנה צצה סידה שניה: ואחריה סידה שלישית. שלש סידות תקועות בבוץ של הכנרת. מדע שלש סידות? חשבו, חשבו עד שמצאו: בטבריה חיים שלשה אנשים: גברי, פולי ושייקה. הגשש החיוור. הסידות הן שלהם. לאחדים היתה רעה אחרת. הם אמרו: פעם היה אחד ושמו יש. ישו אמר שהוא יודע לעשות נסים וללכת על פני המים בים בנרת. רבים לא האמינו. אז מה עשה: המציץ שלשה צוותי טלוויזיה ולכל אחד נתן סידה. הוא הלך על פני המים, והם צלמו. הם – זה האנ.בי.סי., הבי.בי.סי. והאר.סי.ר.י. הוא המציץ גם את הטלוויזיה הישראלית, אבל זו לא באה. מדע לא באה: אולי היתה שביתה של סבנאים, ואולי הרבנים אסרו. נסים, אמרו הרבנים, יודעים לעשות רק וצו"קלים. וישו אינו מוסמך. אבלו זה נקרא עבודה זרה.

אתם שואלים אם באמת התהלך על פני המים? איך אני יודע? הטלוויזיה הישראלית לא צלמה. ואני מאמין רק לטלוויזיה הישראלית.

יום־יום אשה ו„יום האשה"

ב־8 במארס יתקיים בבית לסין בתל־אביב יום אירועים מיוחד לרגל „יום האשה הבין־לאומי". עורכות „נגה", המארגנות, מזמינות את הציבור כולו, לא רק נשים.

יום האשה הבין־לאומי, החל ב־8 במארס, הוא יומה של כל אשה. הוא אינו מציין רק פונקציה אחת מסוימת, חשובה ככל שתהיה – ההורות, אלא מתייחס לאשה כאדם, עם מגוון של תכונות, שאיפות, מאווים ופעילויות.

מקורו של יום האשה באירוע שהיה ב־8 במארס 1909 בשיקאגו, ארה"ב. התקיימה שם אז ההפגנה הראשונה של נשים שובתות. תאריך זה הוצע על ידי ארגון הנשים הסוציאליסטיות והתנועה למתן זכות בחירה לנשים בארה"ב לסמל את צאתן של נשים לעצמאות. הוועידה הבין־לאומית של נשים סוציאליסטיות שהתקיימה בקופנהאגן באוגוסט 1910 קיבלה את ההצעה וה־8 במארס נבחר לציין את יום האשה הבין־לאומי.

בשנה שעברה צוין יום זה בארץ לראשונה ולכבודו ארגנו עורכות המגזין לנשים „נגה" מופע של זמרות, שחקניות ויוצרות, בבית לסין. גם השנה מזמינות עורכות „נגה" את הציבור לבוא ולחוג איתן בבית לסין את היום הזה. הוכנה תכנית מגוונת הכוללת הופעה לילדים, סרטים, שכבר־רפים סיפורי נשים ומופעים אחרים.

הגיבור של „סאבי"

מאת ורדה צימרמן

כבר ראינו נחשים על מסלול התצוגות ואופנועים ואפילו את פגיעה רחובלום המעבסת ונגרדת אחר כלב פודל ועיר. „גימיקים" למשיכת תשומת לב הקניינים והאורחים בתצוגות אופנה. „סאבי ליין" הגדיל לעשות והפך את הדוגמניות עצמן לרקדניות גו־גו המפתלות את גופן לקצב המוסיקה בנסיון להציג „שאר" אופנתי בפני בעלי התעניות והעתתאיות שבאולם. בבחינת מי שלא מתלהב מן הדגמים. שיחכך ידיים בהנאה למראה הדוגמנית־רקדנית.

אנחנו ניסינו להתרכז בדגמים עצמם: ולקרץ מציגה „סאבי ליין" קו ספורטיבי מאוד בחולצות גבריות משובצות ומודפסות: בחולצות טריקו גדולות וחולצות פולו: במכנסיים קצרים לגברים ולנשים: ומכנסי ג'ינס בקו ישר. חלקים, מפוספסים ומנוקדים: חצאיות ג'ינס לנשים בארוך מיני או ארוכות יותר אך בעלות שסעים עמוקים וכן מכנסי שלשה־רבעים עמוקים מאוד לרגל. פלטות הגוונים מחירה: בדרך כלל אפורים. תכולים. צהובים. וכד'. המחירים בין 32 ל־38 שקלים חדשים למכנסיים וחולצות.

חנה תדמור מנס ציונה

מכסיות ופוקרות אותם כנסים שמארגנת העמותה. הקשרים הדוקים בין האלמנות ורובן נפגעות גם במשך ימות השנה האחרים, כינן לבין עצמן.

בלובי של המלון הייתי עדה לפגישה נרגשת בין נודית בן ארי אכנותי ועד הרצאות וסרטים על אזור ים המלח, הופעת להקות אורחים והרצאות של קוסמטיקאית. זיכנו לכאן גם את ד"ר רחל מילשטיין, חוקרת רבת הארסלאם, אשר סיפרה על אודות עבודתה והדגימה ריקודי בטן שסחפו את הקהל, וכן את עו"ד עמיר, שהרצה על זכויות האשה בחוק הישראלי. רוב השאלות שהפנו אליו המקרו במצבה הוקיר של הדרוה בציבור.

המלון יזם גם סיור בודדך לפעלי ים המלח הסמה חפסית לטרחאות מרי יום כיפור.

חנה תדמור, אלמנת מלחמת שלום הגליל, מנס ציונה. אם לשלושה ילדים: „גם בקיץ האחרון השתתפנו בנופשון מסוג זה, עם הילדים. בעיני יש לפגישות אלה חשיבות רבה. אני אלמנה הרשה בחבורה, ופה אני פוגשת אלמנות מלחמת ההתשה וגם ותיקות כמו אלמנות מלחמת השחרור. יש אחווה בחבורת האלמנות. אפשר ללבן בעיות משום שהתמודדות שלנו דומות מאד". חלק ניכר מאלמנות חיל השריון נישאו בשנית, אך עדיין מלוחמות על שילוב בחברה והכרה. קורה, שצוות כזה, שאין לו הכשרה נכונה בתחום המדובר, מרגיש רחף לומר להורים של הינק מפגר: אל

מלכות ליותר מיום אחד

הן 200 אלמנות חיל השריון שנפשן בשבוע שעבר במלון „גני מוריה" שלחוף ים המלח. העמותה „רעות לשריונאים", שיומה את הנופשון, אינה מניחה לנשים אלה להרגיש בודדות במערכה

כתבה וצילמה בלהה דבורי

בסבוע סעבר פתח מלון „גני מוריה" (הפנינה של ים המלח) את שעריו לפני 200 אלמנות של חיל השריון. שהגיעו מכל רחבי הארץ להינפש בו לכמה ימים. יומה את הנופשון „רעות לשריונאים", עמותה אשר הוקמה לפני כחמש שנים ביוזמת קצינת הנפגעים של חיל השריון, החיל שסיים את המספר הכבד ביותר של האבדות בנפש במלחמות ישראל. אפרים שלח, מנהל המלון, חיל שריון בעצמו, קיבל בברכה את פנית אנשי העמותה אליו ותוך ימים ספורים נערך צוות עובדי המלון לאירוח 200 האלמנות. שלח לא חסך בתקציב האירוח, הדרוה נורדסקי מנהלת המכירות של מלון „גני מוריה" מינתה עצמה למארגנת אירועים חברתיים־תרבותיים להעשיר את שוהתן של הנשים בימים.

שושנה צמרמני, אלמנת מלחמת ששת הימים האם לשלושה, בספרת: „בשבילי זה כמו להיות מלכה לארבעה ימים: כל הפאר מסביב, תשומת הלב הרבה שמקריב לנו צוות עובדי המלון, נציגי החיל כמגיעים לכאן לבקר ואנשי העמותה היקרים, העוסים בהתרבות מלאכה כה חשובה – כל זה מחמם את הלב. כאן אני מרגישה שאינני מודדה בבערכה". ואכן, קשה לחוש כאן בדרדות, שכן 200 אלמנות השריונאים מכירות היטב אשה את רעותה.

עמותת השריונאים ודאגת לארגן נופשונים לנשים, פעמיים בשנה, בקיץ ובחורף: בקיימת קיטנות של ילדים עם אמהותיהן, מפגשים באירועים אישיים ומעל הכל, הדאגה לפרט. אם אין סידור הולם לעריכת סדר פסח, יתקיים השנה סדר כהלכתו במסגרת יחמת עמותת השריונאים.

כאן, בתוך הנוף האדיר של המדבר, הרחק מטרדות היומיום, החליפו אלמנות השריון חוויות בעניני ילדים, ארכפלציה ומה לא. כדי שכל אשה ואשה תמצא את מקומה במסגרת הפעילויות הרבות אשר נערכו במלון, בחרה דרוה בטשאים רבים: חחל מסידור פרחים ומשפחות המפגר אינה בודדה במערכה. יש תומכים מכל הכיוונים ובכל שלב, החל במסגרות בגיל הרך ועד לגיל זיקנה נמצא המפגר במסגרות תומכות. יו"ר אק"ם מצביע בסיפוק רב על העובדה שהמפגרים מעורבים אמנם בחיי הקהילה עם שתפיסת הציבור ביחס אליהם נעשית פחות סטיגמה. הוא מסמר אחזות מהדרך הבחרתי בעוזון מפגרים אשר פוטר מעבודתו. המפגרים התארגנו, ניסחו עצומה שהוגשה להנהלה: הם רוצים להחזיר את הבדרך. לאחר נקיטת פעולה שכזו, קשה לומר על ציבור המפגרים: מה הם מבינים!

המפגרים נישאים בחלקם, יולדים ילדים, קונים דירה, מקבלים אחריות. הגישה הקדומה לגבי המפגר, התפיסה שעלינו „להקל" מעליהם את נטל החיים על ידי כך שנבודדם ונגטרל אותם מן הצורך ליטול אחריות מפנה את מקומה לתפיסות חדשות. בתקופה קצרה חסית חלו שינויים בתפיסת העולם בארץ בנושא זה. שוב אין המפגר אדם הלוקה ביסודו. הוא אדם בעל רמת תפקוד נבוכה מן הרגיל ותו לא. אלא ששיבר הלך הדוח בחברה כרוך במאבק גדול. לחברה שלנו, לדעתו, עדיין קשה עם הדבר, הדבה יותר מאשר בארצות סקנדינביה, למשל, המקבלות תופעה כזו כחלק מובן של הקיום האנושי, ללא כל הסתייגות. יצחק מקווה כי החברה הישראלית תיפתח יותר ויותר לקליטת המפגר כחלק אינטגראלי ממנה, שכן חלק נכבד מסיקום המפגר תלוי ביחס הסביבה אליו.

שושנה צמרמני מראשי־העין

נודית בן־ארי, אלמנת מלחמת ששת הימים, עם חני, קצינת הנפגעים

ד"ר רחל מילשטיין בהופעה לפני קהל אוהד

סיבין נגד סוכרת

מאת ס. בך

אני לא בטוח שזה הספר הבדעי הראשון שמוקדש לשפני הנסיון שלו – אבל במקרה זה יש להניח, אלמלא שפני הנסיון האלה, קשה היה לסמוך על הכתוב. ומכיוון שאין זה „עוד ספר בישול", אחד מרבים, הנסיון שמאחריו הוא עיקר מעלותיו.

הן „עוד ספר בישול". כבר נזכר במדור צנוע זה כי ספרי הבישול הנפוצים, בעקבות אתר"ב, הם עושי הכסף הגדולים ביותר בתעשיית המו"לות בעולם המערבי המתקדם. יותר, אפילו, מספרי בישול. וספר זה, עם כל היותו „עוד ספר בישול", הוא יוצאדופן משום שהוא מבקש להביא בישול חדשנית לחולי סוכרת (ידיעות אנציקלופדיה לחולי סוכרת", מאת ד"ר ג'ים מאן וקבוצת מחקר של אוכספורד. תרגום מאנגלית מאני מרידבר. עריכה רפואית: שולמית שפיגל, דיאטנית קלינית במרפאת הסוכרת של בי"ח שיבא. הוצאת „מילמה").

החידוש של ד"ר מאן, שהוא מרצה לרפואה סוציאלית וקהילתית באוניברסיטת אוכספורד, ושל עמיתיו למחקר, רופאים ודיאטנים, מתקשר לספר שנסקר במדור זה לא מכבר, על דיאטת סיבים, ותומך בו מאד. דיאטה עתירת פחמימות מורכבות ועתירת סיבים באה להחליף את הדיאטות הישנות, המסורתיות, לחולי סוכרת והן דיאטות דלות הפחמימות. המחקר שערכו ד"ר מאן וחבורתו הוכיח להם שדיאטה עתירת סיבים הוריתה את כמות הסוכר בדם וגם רמתו של השומן בדם ירדה. לקורא סתם אלו הם סתם מלים – אך לחולה סוכרת, אני משער, זו מהפכה שלמה בהרגלי האכילה והבישול. האם זה גם טעים? ד"ר מאן קובע שהדיאטה התאמה לצרכי המשפחה כולה ולא רק חולה הסוכרת.

לפני 145 המתכונים השונים מסביר הכותב מה הן הסוכרות השונות, מה הם לחות המזון התואמים את הדיאטות, דברים על המזונות האסורים ועל תחלות באינסולין ועוד. המתכונים עצמם מתבססים על קמח מחיטה מלאה, אורז חום, חלב דל שומן, גבינות רזות, מרגריות משומן לא רוה, דגים וכשר דלי שומן, פירות וירקות טריים בקליפתם וממתיקים מלאכותיים. בין המתכונים רבים שאינם שיגרתיים – מרק שעועית וכרוב באסקי, למשל, או סלט של אורז חום, דג מעושן, עגבניות וחיתם, מתיבל ופפרן עם רוטב המורכב משמן תירס, חומץ, מיץ תפוזים, פכרוסלינון וחורדל, או קאסרול, קרוה הולנדית חמה עם שעועית, תפוחי אדמה, גזר, בצל, תפוחי עץ, חזה אוה או כשר בקר רזה וקמח מחיטה מלאה או פאי שעועית (ובכר ציינו בעבר כי קטניות עתירות סיבין הן ולכן מומלצות), או פאי דגים. יש גם תבשילי עופות וכשר ונזירי כבש ופוגות מקמח חיטה מלאה ומיני קינוח ואפילו מתכון לאפיית לחם חי. לכל מתכון מצורף אומדן קלוריות, פחמימות, סיבין, וחלבון ושומן.

הנה, לבשל, מתכון מעורר תאבון של פאילה (אריזה, שכל מי שטעם ממנה, בביקר בספרד, לא ישכח אותה. זוה הנוסח האוכספורדי הדראבט־דראסט המרשה:

פאילה מהירה

(6 מנות בכל מנה 300 קלוריות. 50 גרם 5) יחידות) פחמימות, 7 גרם סיבים, 19 גרם חלבון, 5 גרם שומן).

המצרכים

340 גרם אורז חום, ארוך גרגרים
קורט זעפרן
15 מ"ל (1 כף) שמן תירס
1 בצל גדול קצוץ
1 שן שום מעוכה
1/2 כוס מרק עוף
125 גרם חסילונים (אל תגידו בגת)
115 גרם פתיתי דג לבן (אפשרית תערובת סול, פילה וכו') ואם לא משתמשים בחסילונים, להגדיל כמות הדגים ל־240 גרם).
100 גרם עוף מבושל חתוך לקוביות
200 גרם אפונה
1 כף סאיג' או תיבול אחר לפי הטעם
מלח, פלפל
2 כפות פטרוסלינון קצוץ
1 פלפל אדום חתוך לרצועות

ההכנה

מבשלים את האורז ב־3 הזעפרן. (אורז חום רוחצים. מוסיפים עם קצת מלח למים רותחים. מרתיחים שוב. מקטינים להבה. מערבבים. מכסים היטב ומבשלים על אש קטנה עד שהגרגרים מתרככים. כ־40 ד'). ביניתים מחממים שמן, מטגנים בו קלות שום ובצל עד שהופכים לשקופים. מוסיפים מחצית כמות המרק, החסילונים, הדגים, העוף, האפונה והתבלינים. מבשלים על אש קטנה עד שהחסילונים, הדגים, העוף והאפונה מבושלים דיים וחלק מהנוזלים התאדה. מערבבים פנימה את האורז המבושל ובמידת הצורך מוסיפים קצת מרק. התבשיל צריך להיות קצת לח. לבסוף מוסיפים פטרוסלינון ומבשלים כמה דקות נוספות.

הוצאה, יש לקוות, תזכיר לכם במידה רבה את טעם ה„פאייה" המקורית מספרד.

هكذا من الاصل

צו יציבות מחירים במצרכים ושירותים (הוראת שעה)
(מחיר מירבי לרכב מיובא), התשמ"ו-1986

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (1) ו-(2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ה-1985 [1], אנו מצווים ומתירים לאמור:

הגדרות 1. בצו זה – "רכב" – כמשמעותו בפקודת התעבורה [2], "שייר" – פריט מהפריטים המפורטים בתוספת הראשונה שהותקן ברכב בידי יצרנו ואינו נכלל במחיר הרכב שבתוספת השניה; "מע"מ" – מס ערך מוסף כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975; "השער היציג" – השער שנקבע בנק ישראל למטבע החוץ שלפיו שולם היבואן בעד הפריט.

מחיר מירבי 2. המחיר המרבי של רכב מיובא, מרגע המפורט בסעיף א' לתוספת השניה, יהיה כנקוב לצידו בסעיף ב'.

היתר העלאת מחיר פריטים 3. (א) מותר להעלות מחירו של פריט מעל המחיר הקובע בשיעור ההפרש שבין השער היציג ליום י"ב תמוז התשמ"ה (1 ביולי 1985) (להלן – השער היסודי) לבין השער היציג ליום י"ט אדר א' התשמ"ו (28 בפברואר 1986) (להלן – השער החדש). (ב) לא עלה השער החדש לעומת השער היסודי, מותר להעלות את מחירו של הפריט בשיעור שלא יעלה על 12%.

מחירו של רכב עם פריטים 4. מחירו המרבי של רכב מיובא מרגע שפורט בתוספת השניה ביחד עם פריט, יהיה מחיר הרכב כאמור בסעיף 2 בתוספת מחיר הפריט לפי האמור בסעיף 3 ואולם לא תשולם תוספת למחיר של הרכב אם היה הפריט כלול בתיאור הרגע בסעיף א' בתוספת השניה.

תוספת ראשונה (סעיפים 1, 2 ו-4)

תוספת ראשונה (סעיפים 1, 2 ו-4)

צבע מתכתי, מגן מקדי, מגן אחורי אחמטי, תיבת הילוכים אוטומטית, תיבת הילוכים 5 הילוכים, מערכת סטריאופונית, רמקולים אחוריים, שמשות כחות, נעילה מרכזית של כל הדלתות, הרמה חשמלית של דלתות קדמיים, הרמה חשמלית של דלתות אחוריים, גלגלי סגסוס, גלגלי מגנזיום, רישוד עור, רישוד קטיפה, רישוד מ.ב. מקסטי, אבזרי בטיחות שתוכנה להחזיקם ברכב, כסא חשמלי, כסא חשמלי עם זיכרון, פתיחה חשמלית של גג הרכב, בלמים א.ב.ס., הגנה של תחתית הרכב, קפיצים מחוזקים, אוויר, משענת ראש אחורית, אחורי קריאה, ממטמה, הגה כח, מייצב אחורי (ספויילר), מייצב קדמי, מגיני שמש מראים, כסא הידראולי, קומפרסור קרור, מנב שמשות אחורי, דלתות חשמל (2), דלתות חשמל (4), גג ויטל, הגה מתקפל, ראי מאור, מגביר כח, תא שינה, תא ל-7 נוסעים, רישוד CA 135, רישוד CA 160, רישוד CA 250, רישוד CA 390, מיכל דלק 80 ליטר, מיכל דלק 130 ליטר, מיכל דלק 200 ליטר, מעביר כח לשולל, אנטנה חשמלית, מגביל מהירות, פתח איוורור גג, אלומינטור 70 אמפר, ציגור פליטה אנכי, תיבת הילוכים B/8, מושב נוסע מתלה רק, פרילקס, תוספת לרכב מסחרי מרגע מ.א.ק. 642, תכור נגרר, נועל דיפרנציאל.

תוספת שניה (סעיף 2)

מחיר א' דגם הרכב	מחיר ב' מחירמשרד ללא מע"מ
מרצדס ליאר בלוגרת – אושל	
1600/5 GL סיידן 4 דל' S15 אוטומט	27,417
1600/5 L סיידן 4 דל' S15 אוטו	29,649
2000/5 L סיידן 4 דל' S16 אוטו	37,015
2000/5 L סיידן בלוח אחור 4 דל' S15 4 הול	23,681
2000 SCORPIO GL מרצדס 120 בנזין 4 דל' S15 אוטו	24,936
מרצדס 120 דיזל 4 דל' S16 4 הול	26,732
מרצדס 120 בנזין קטבי 4 דל' S16 אוטו	31,652
מרצדס 120 דיזל קטבי 4 דל' S15 4 הול	31,700
מרצדס 190 בנזין 4 דל' S15 אוטו	23,951
מרצדס 190 בנזין קטבי 4 דל' S16 4 הול	27,511
709 CARGO 4 דל' S16 אוטו	30,235
911 CARGO 5 דל' S15 4 הול	28,870
1315 CARGO 5 דל' S15 אוטו	31,949
1617 CARGO 5 דל' S15 4 הול	23,695
1717 CARGO 5 דל' S15 אוטו	25,942
1924 CARGO 5 דל' S16 4 הול	30,337
CARGO 1924 +SLEEP CAB-IN 5 דל' S16 אוטו	32,681
5 דל' S16 3 הול	34,318
5 דל' S16 אוטו	36,986
5 דל' S15 4 הול	22,721
5 דל' S15 אוטו	24,968
מרצדס 3 דל' N15 אוטו	21,292
מרצדס 4 דל' S15 4 הול	18,886
מרצדס 4 דל' S15 אוטו	20,397
מרצדס 5 דל' S15 אוטו	28,921
מרצדס 5 דל' S15 4 הול	22,518
מרצדס 5 דל' S15 אוטו	24,960
מרצדס 5 דל' S15 4 הול	24,148
מרצדס 5 דל' N15 4 הול	20,207
מרצדס 5 דל' N15 אוטו	22,009
מרצדס 5 דל' S15 4 הול	21,435
מרצדס 5 דל' S15 אוטו	23,274
מרצדס 5 דל' S15 4 הול	24,622
מרצדס 5 דל' S15 אוטו	26,536
מרצדס 5 דל' S16 אוטו	31,560
מרצדס 5 דל' S15 4 הול	22,509
מרצדס 5 דל' S15 אוטו	24,781
מרצדס 5 דל' 1.3 5 הול 935A4	20,723
מרצדס 5 דל' 1.0 4 הול 93025	14,136
מרצדס 5 דל' 1.2 הול 93660	16,311
מרצדס 4 דל' 1.2 הול 94000	15,935
מרצדס 4 דל' 1.2 הול 94660	17,770
מרצדס 5 דל' 1.2 הול 95000	15,015
מרצדס 5 דל' 1.2 הול 95660	16,964
מרצדס 2 דל' 1.0 הול 91025	15,560
מרצדס 2 דל' 2.1 הול 91660	17,180
מרצדס 4 דל' 1.8 אוטו 176V5	43,930
מרצדס 4 דל' 2.0 אוטו 176B5	37,686
מרצדס 4 דל' 1.8 4 הול 160V5	29,085
מרצדס 4 דל' 1.8 אוטו 160V5	32,727
מרצדס 5 דל' 1.8 4 הול 460V5	31,670
מרצדס 5 דל' 1.8 אוטו 460V5	34,318
ג. מרכזים הנעשות – אלמנה רוסיה	
אלמנה 1.2 33	16,935
אלמנה 1.3 33	20,602
אלמנה 1.5 33	21,212
אלמנה 1.5 33 VERDE	23,990
אלמנה 1.5 33 Q6	22,894
סטיישן 1.5	22,105
סטיישן 1.5 Q.V	24,800
אלמנה 2.0 90 ING	33,692
אלמנה 1.8 90	30,985
סטיישן 1.6	33,863
סטיישן 2.0	33,692
אלמנה 2.0 G.T.V	46,171
אלמנה 1.8 75	29,986
אלמנה 2.0 75	46,886
ד. ישראלית לטנדרים	
פיאצה סטנדרט 937	13,681
פיאצה סטנדרט 1100	13,816
פיאצה 1100 CL	14,680
אסקורט סטנדרט 6+1 1300/5	14,137
אסקורט סטנדרט 5+1 1300/5	14,870
אסקורט 5+1 1300/5 LX	14,894
אסקורט 6+1 1300/5 LX	16,601
אסקורט סלון 1100/5	18,741
אסקורט סטנדרט 1300/5	19,885
אסקורט 1300.5 L	19,792
אסקורט סטיישן 1300/5 B	19,969
אסקורט 1600/5 L אוטו	20,873
אוריון 1600/4 CL 5+1	26,147
סיירה סלון 1300/5	18,946
סיירה 1300/5 L	19,710
סיירה 1300/5 GL	21,580
סיירה סלון 1600/5	24,829
סיירה 1600/5 L	25,444
סיירה 1600/5 GL	27,680
סיירה 1600/5 L סטיישן	26,375
סיירה סלון 1600/5	25,676
סיירה 1600/5 L	27,794
סיירה 1600/5 GL	30,109
סיירה 1600/5 L	28,744
סיירה 2000/5 L	32,899
סיירה בלוח אחור 2000/5	45,270
SCORPIO GL 2000	65,190
מרצדס 120 בנזין	28,813
מרצדס 120 דיזל	31,826
מרצדס 120 בנזין קטבי	31,871
מרצדס 120 דיזל קטבי	33,451
מרצדס 190 בנזין	42,143
מרצדס 190 בנזין קטבי	43,989
CARGO 709	29,740
CARGO 911	31,685
CARGO 1315	36,982
CARGO 1617	49,337
CARGO 1717	52,823
CARGO 1924	71,434
CARGO 1924 +SLEEP CAB-IN	73,746
בני משפחת קיסר בנים – רנו	
R5 SUPER TL/5 1108	14,518
R5 SUPER TL/5 1108	15,325
R5 LECAR/5 1237	15,147
R5 LECAR/5 1237	16,821
R9 SPRINTER/5S 1237	14,783
R9 SPRINTER/5S 1237	15,178
R11 SPORTING/5 1237	15,951
R4 F6 1108	16,813
R EXPRESS COMM. 1108	18,173
R EXPRESS COMBI 1108	19,329
R5 TL 1397	22,712
R9 AUTO 1397	25,176
R11 TL 1397	23,748
R11 TSE 1397	26,858
R11 AUTO 1397	27,838
R21 TS 1721	28,896
R21 GTS 1721	33,817
R21 TSE 1721	37,177
R21 TXE 1995	51,187
R25 GTSA 1995	55,738
R25 GTXA 2165	65,851
TRAFIC B T811 1647	25,265
TRAFIC B T8B1 1647	28,205
TRAFIC B T6B1 1647	30,529
TRAFIC D T815 2068	28,268
TRAFIC D T615 2068	29,850
TRAFIC D V915 2068 4X4	32,165
TRAFIC D TA15 2068	29,810
TRAFIC D TA25 2068	31,466
TRAFIC D T8B5 2068 COM-BI	30,855
TRAFIC D V5B5 2068 4X4 COMBI	35,487
TRAFIC D T6B5 2068 COM-BI	32,564
TRAFIC D PAG5 2068 PICK-UP	29,120
יפאנטאנו בנים – פוגאוט	
AUO7N פוגאוט פוגאוט דגל 1580	16,570
AUO4H פוגאוט פוגאוט 4x4 1000	15,965
LKO5N פוגאוט פוגאוט דגל 700	9,211
KJ06N פוגאוט פוגאוט דגל 1000	12,436
AN01N פוגאוט סטיישן דגל 1300	16,082
AN02N פוגאוט סטיישן דגל 1600	19,620
ANO8H פוגאוט סטיישן 4x4 1000	22,406
ANO8T פוגאוט סטיישן אוטו 1000	23,078
KD06N פוגאוט 4 דל' דגל 1000	11,220
AC01T פוגאוט 4 דל' אוטו 1300	16,762
AC01N פוגאוט 4 דל' דגל 1300	15,578
ACC2N פוגאוט 4 דל' קטנוע 1400	20,795
AC02T פוגאוט 4 דל' אוטו 1600	20,460
AC02N פוגאוט 4 דל' דגל 1600	19,851
AC08T פוגאוט 4 דל' אוטו 1000	22,589
AG1L פוגאוט 3 דל' 1300	15,522
AG2L פוגאוט 3 דל' 1600	21,824
AX6L TURBO פוגאוט 3 דל'	33,557
פולקסוואגן בנים – לצבאות ובתעשיה	
לצבאות פריטה 1300	22,479
לצבאות פריטה 1300 A	22,484
לצבאות פריטה 1600	26,695
לצבאות דלתות 1300/5	20,971
62,904 LANCIA TEMA 2000 AUT	
79,845 LANCIA TEMA 2000 AUT	
ביטוקי בקיר	12,000
ביטוקי Y10 FIRE	15,875
ביטוקי Y10 TURBO	22,812
לפולקסוואגן בנים – מגוון פיטרוקאן מלאי	
1124 sD 200 XL	16,988
1124 sD 200 GL	17,199
1124 sS sD 200 GR	18,919
GTI 1500 sS 205 נוסחה	32,497
1290 505 GL	20,764
1290 505 GR	22,915
1290 מסיישן 505 GL	22,685
1290 מסיישן 505 GR	25,160
1500 sS 505 GR	28,609
1500 sS PS 505 GT	31,806
1800 אוטו 505 BA	32,652
1800 אוטו PS 505 BA	33,548
1500 מסיישן sS 505 GR	30,895
1796 504 GR	28,925
1796 אוטו 504 RG	31,230
1796 אוטו 504 SR	32,702
1796 מטליאל sS 504 GR	33,634
1794 sS 505 GL	33,120
1796 אוטו 505 GL	34,332
1796 אוטו PS 505 GL	35,427
1796 אוטו PS 505 GR	37,820
1971 אוטו PS 505 GR	47,327
1796 מטליאל ברזל sS 505	33,557
1796 מטליאל sS 505 GL	36,359
1796 מטליאל sS 505 GL	34,656
1796 מטליאל sS PS 505 GL	37,455
1796 מטליאל אוטו 505 GL	39,846
1796 מטליאל אוטו PS 505 GL	40,915
1903 sS PS מדגם 505 GLD	14,814
2498 sS PS מדגם 505 GRB	19,113
2498 אוטו PS מדגם 505 GRD	19,836
504 PICKUP WITH ILIT	
1618	21,147
1796 504 PICKUP NO ILIT	23,108
1971 504 PICKUP 4X4	42,397
504 PICKUP D NO ILIT	
2304	26,490
2304 504 PICKUP D 4X4	45,864
J5 1971	28,219
J5 HIGH TOP 1971	29,698
J5 COMBI 1971	28,842
J5 SUPER COMBI 1971	29,924
J5 COMBI LUX 1971	31,675
J5 D sS 2500	32,210
J5 D COMBI sS 2500	32,833
J9 1971	33,829
J5 LIGHT TRUCK 1971	27,425
J5 LIGHT TRUCK DBL CAB 1971	28,862
J5 LIGHT TRUCK D 2500	32,681
CT5 COMMERCIAL	17,570
VISA 11 RE	16,442
BX 16 RS	28,154
BX 16 RS AUTO	30,556
BX 16 TRS	29,586
BX 16 TRS AUTO	31,988
רלי קאר רכב בנים – ב.מ.ו.	
316-2	31,466
320 I	33,946
אוטו' 316	34,987
אוטו' I 320	37,928
אוטו' I 320	76,850
4'316	32,680
אוטו' 4'316	36,119
אוטו' I 320	89,032
3'318	36,249
320 I – 4	50,114
אוטו' 2'318	37,634
אוטו' 4 – 320 I	50,114
4'318	38,444
אוטו' 4'318	38,829
518 I	38,325
אוטו' I 518	41,665
מרצדס מטנטיות לים ותיעשיה – פיאט	
127-SLOON	9,345
127-PANORAMA	9,824
127-FIORINO	12,867
RITMO SL SD 1116	16,692
UNO 70 SL sD sS 1300	16,474
UNO 60 SL sD sS 1116	15,930
UNO 45 BA sD sS 1000	13,969
UNO 45 BA sD sS 1000	14,407
UNO 60 BA sD sS 1116	15,051
UNO 60 SL sD sS 1116	15,118
UNO 45 S sD sS 1000	15,010
UNO 60 S sD sS 1116	15,557
UNO TURBO sD sS 1300	23,277
REGATA 70 S sD sS 1300	19,879
REGATA 86 S sD AU 1300	26,569
REGATA 70 C sD sS 1300	19,000
REGATA 70 sD sS 1300	18,875
REGATA 70 C sD AU 1299	19,947
REGATA 100 S sD sS 1600	27,065
REGATA 100 S sD 1600	27,312
2AG19 PONTIAC 6000 LE MX1/LE2	30,335
2AM19 CTLS SIERA BROG MXO/LN3	63,463
2AM27 CTLS SIERA BROG MXO/LN3	64,689
2AJ35 CTLS SIERA CRSR MXO/LN3	68,547
3GM69 CTLS SALON BROG MX1/LN3	63,769
3GM67 CTLS SALON BROG MX1/LN3	64,760
2BY69 DLTA ROYAL BROG MXO/LV2	80,890
2BY37 DLTA ROYAL COPE MXO/LV2	80,835
2BP35 DLTA CSTM CRSR MXO/LV2	81,189
TG21905 VANDURA 100	48,363
TG21305 VANDURA 125	41,078
TG21306 RALIE STX 125	49,585
TS005 PICK-UP 4X2	32,721
TS10653 LONG PICK-UP 4X2	34,939
TT10005 PICK-UP 4X4	38,158
TT10653 LONG PICK-UP 4X4	40,257
מכשירי הנעה בנים – פרוטוק + ביטו	
פרוטוק GA	13,136
פרוטוק GA 5 דל'	13,510
פרוטוק GA 5 דל' אוטו	15,367
פרוטוק 1.3 דגל	14,803
אלמנה 5 דל' אוטו	12,830
אלמנה 4 דל' אוטו	12,581
ביטו ברנדו 1.3	17,171
ביטו מנוע 1.3	17,404
חנן נגרר	12,521
חנן גבוה	13,027
מנדר	11,731
מעבר אמצעיות ומטמטמרים – פיאט	
L 1.2 רוטה	12,083
GL 1.2 רוטה	12,613
GLX 1.2 רוטה	13,569
L 1.2 אריה	11,504
GL 1.2 אריה	11,575
GLX 1.2 אריה	12,914
GLX 1.5 אריה	16,259
L 1.2 מלה	13,436
GL 1.2 מלה	13,869
GLX 1.2 מלה	14,956
GL 1.5 מלה	18,384
GLX 1.5 מלה	18,908
צמחיין מטמרים – מולקסוגן + אודי	
1050 מלה 8670C1	15,919
1050 FOX מלה 867DC1	15,698
1300 מלה 867061	16,530
1300 מלה סי 2 דל 1910MO	20,081
1300 מלה סי 5 דל 1930MO	20,917
1931MO	21,294
1600 אוטו CL 5 דל 191123	28,819
1600 אוטו CL 5 דל 193123	28,490
G.T.I. מלה 193334	39,346
1300 בנזה סי 1670MO	21,142
1300 C.L בנזה אוטו 1671MO	22,212
1600 C.L בנזה 167123	30,228
4+E לבנזה דיזל 167092	13,844
אלמנה 31 מטמרי משלוח 281061	29,111
אלמנה 35 מטמרי משלוח 291061	34,940
אלמנה 35 משלוח גג גבוה 291261	36,776
אלמנה 31 1.5 סי דיזל 281062	37,326
אלמנה 31 1.7 סי דיזל 291062	38,468
אלמנה 35 1.7 סי גבוה 291262	41,872
אלמנה 45 A דיזל גבוה 291562	29,908
אלמנה 45 גבוה מרכב 291552	31,787
293062	27,818
אלמנה 50 מטמ מרכב אריך 293062	27,782
אלמנה 50 שלוח מרכב אריך 293962	25,467
אלמנה שלוח אריך דיזל 293952	27,870
1300 מטמטמ 5 דל' סי 822RH1	23,321
מטמטמ 5 דל' סי.אל אוט 825S5	32,875
מטמטמ 5 דל' סי.אל אוט 825T45	36,164
1300 מטמטמ 4 דל' סי 827RH1	23,321
מטמטמ 4 דל' סי.אל אוט 827S45	32,875
מטמטמ 4 דל' סי.אל אוט 827T45	36,164
1300 מטמטמ דיאנט סי 831RH1	24,611
מטמטמ דיאנט סי.אל אוט 831S45	33,764
1600 מטמטמ 5 דל' 831T35	36,486
מטמטמ דיאנט סי.אל אוט 831T45	38,190
1300 אדי 80 8130K1	23,317
1300 אדי 80 סי.בי 8132K1	24,351
1600 אדי 80 סי.בי אוט 813235	32,522
1600 אדי 80 סי.בי אוט 813245	35,689
1800 אדי 80 סי.בי אוט 813265	36,840
אדי 80 "קוואטרו" 8130M5	44,639
אדי "קוואטרו" 855042	41,036
אדי "קוואטרו" אוט 850045	42,541
אדי 80 מנית 813092	15,124
אדי 80 מנית אוט 813093	15,464
אדי 100 1800 4450C1	37,275
אדי 100 סי. 1800 4452C2	41,015
אדי 100 CC 1800 אוט 4452C3	43,779
אדי 100 CD 1800 אוט 4456C3	49,037
אדי 100 CD 2.2 ליטר 443633	72,591
אדי 100 אוטומט סי.בי 4452C3	49,742
אדי 100 אוטומט סי.בי 4456C3	53,009
מנדר בלוי קדי 147021	19,066
מנדר בלוי קדי אוטומטי 147023	20,623
מטמרי משלוח 251061	24,962
מטמרי משלוח אוט' 251063	27,021
מטמרי + חלונות ומראות 253561	27,563
מטמרי + חלונות ומראות אוט 253563	30,287
קומבי 4x4 פיבוד 253565	43,539
דבל קבינה 4x4 247365	43,682
קרוולד סיגל 255561	31,417
קרוולד סיגל 255562	34,614
קרוולד סיגל אוט 255563	34,861
מנדר דאר קבינה 245061	24,875
קבינה כפולה 247361	27,962
דבל קבינה אוט 247363	30,500
מטמרי משלוח דיזל 251092	29,288
מטמרי קטנר דיזל 253592	31,000
[illegible] 247392	31,790
LT 45 H.T. D	29,908
LT 45 H.T. D TURBO	31,787
LT 50 SHORT TRUCK	26,522
LT 50 LONG TRUCK	27,782
LT 50 LONG SHASSIE	28,662
LT 50 LONG SHASSIE TURBO	27,871
NOA - DAIHATSU	
CHARADE CS-4	14,987
CHARADE CS-5	15,524
CHARADE CS-AUTO	16,096
CHARADE CS-TURBO	18,588
CHARMENNT 1300 LD-4	16,691
CHARMENNT 1300 LD-AUT	18,995
CHARMENNT 1300 LC-5	18,773
CHARMENNT 1300 LD-AUT	19,705
CHARMENNT 1600 LC-5	20,290
CHARMENNT 1600 LC-AUT	23,087
COURE 3 DOORS	12,398
COURE 5 DOORS	12,526
מרצדס פיבוד – איזוקי	
66.10 CHC/1600	36,688
79.14 CHC/1600	39,688
109.14 /2200	42,641
115.14 /2200	46,830
135.17 /2200	49,395
190.20 /2000	91,174
190.33 /2000	104,845
300.30 /4540	125,639
300.35 /4190	127,532
תיבות הילוכים – כמון	
6.98F 5T	36,991
8.136F 5T	42,110
9.136F 9T	44,055
9.136F 9T DBL CAB	50,746
אדיום אלקן – מטמרות רגע הנשק	
RW 715	121,520
MH 715	126,000
G 230.17.5	66,390
G 230.19	69,076
G 260.19	73,152
R 310 4X2 386 BHP	88,427
R 310 4X2 565 BHP	91,711
R 310 4X2 390 BHP	100,082
R 310 4X4 386 BHP	111,365
R 310 4X4 565 BHP	116,823
R 310 4X4 390 BHP	127,348
GBH 280	112,656
B 70 SHASSIE	30,370
B 70 W. BOX	31,663
B 70 VAN	35,846
JK 65	36,966
S 120.09	38,868
S 130.13	44,765
S 170.15	51,315
S 170.14.5	69,472

1. ס"ח התשמ"ו, ג עמ' 2.
2. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.
3. ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

כ"ו אדר ב' התשמ"ו

(ב אדר 1986)

יצחק מודעי
שר האוצר

חיים קורפו
שר התקשורת

האוהדים הרימו את הראש לאחר שנתיים של מהורים

8 נאדע ונתנים

חולון – מכבי חיפה 70:95

מאת משה בוך

יכולת ביצועית הספיקה אמש לקבוצת הנוקל חולון להביס בביתה את מכבי חיפה בתוצאה 70:95 (35:48) ולהעפיל למבוי השני בגמר־ליג, ביום ד׳ מול אליצור נתניה.

גם אמש לא הסיטו חולונים לשחק, הם סבלו מחוסר יציבות והרבו להחטיא ממצבי קליעה נוחים.

לחולם ניצבה כולם קבוצה חלשה מחמת יוזמות כמכבי חיפה.

לישראל אלישלך היו לצד דשות מרמות, גם הא ניחוש הישב את משחק קבוצתו, גם דשות מתות בהן הידבה להחטיא.

דייר מרמור סבל מחולשה בחצית הראשונה, רק במחצית השניה הצליח לגלות שפת מיחלתו.

מונרקסטר וקשר ביצעו את הבושל עליהם מתות לסלים תורות לחולשת שחקני הציר הזיעורים. לחלוקתן ובגין היו דשות מרמות בחצית השניה.

האורחים מעיד הכרמל שיחקו בשאפתנות רבה. בשורותיהם בלטו הרבו הצעיר עדי מרדון, ואדי וחובבת שקלע בריקנות עד לצאתו מהמשחק בגלל חמש עבירות אישיות.

אבל חולשתם של באסט וביפלס מתחת לסל לא התיזה לחיפה סיכוי להמתיע.

לאחר פתיחה מוחצת של חולון – 5:15, הצליחה חיפה לאזן את התוצאה – 21:21. אז עשה מאמן חיפה פרץ אחלון טעות גסה כשהוציא את אדי רוזנברג מהמשחק. החולנים ניצלו זאת והצליחו לברוח מידיהם.

בחצית השניה „נשברה" חיפה וחולון עשתה במשחק כרצונה.

שישים של רשת הרבו לעיני 1400 צופים היה גרוע וגרם לעצבות רבה באולם.

● נקודות להפועל חולון: מרמור (23), מונרקסטר (19), קופר (18), לוסקטן (18), אליהלך (12), בוגין (5).

● נקודות למכבי חיפה: רוזנברג (21), באסט (14), שפע (11), גרדון (10), כספי (8), רוד (6).

רובסון מותח ביקורת על הכנות אנגליה למשחקי גביע העולם

מאת מ. שבח

בריאיין רובסון בן ה־29, קפטן נבחרת אנגליה וקבוצת מנצ׳סטר־יונייטד, מתח בקורת על הכנותיה של הנבחרת לקראת השתתפה בגמר גביע העולם במקסיקו.

רובסון, שהיה גיבור הנבחרת של אנגליה לישראל (1:2) ביום ד׳ שעבר ב״ג, אמר: „בנפש מאתנו להצליח במקסיקו, אך כיצד יתכן לבצע זאת אם אנו נפגשים לעתים רחוקות יותר? אפילו המובים בשחקני חבל אינם יכולים להצליח יותר, אם לא יאפשרו להם להתאמן. יש לשבח את ישראל, שאיפשרה לנו לקיים מחנה אימונים משביע רצון. חבל שלא יכולנו לשהות בארץ השמש עוד כמה ימים, דברי הקפטן האנגלי, שהבקיע את שני השערים לזכות נבחרתו באיצטדיון רמת־גן.

רובסון הוסיף: „בעוד שבבמה מרינות קיצנו את תבנית משחקי הליגה והביע על־מנת לאפשר לכדורגלנים הבריטאיים להתאמן בצורה, לא בעשה כך בארצנו. למרוחקים עדיין חשוב יותר להצליח בליגה הבריטית, מה עוד, שרובם שקועים כמעט כסף ולכן לא יוותרו על הבריטאיים כדי שיצטרפו לנבחה הארצים של הבחרות. כל עוד לא ישלינו את המשחקים הדחופים בבריטניה, שנגרמו בגלל מזג האויר הגרוע, יוצא, איפוא, שמרבית המשחקים יפול בחודש אפריל וכל הנטל יהיה על הבריטאנים הבכירים שרובם יגיעו למקסיקו עייפים ותשושים.

אנגליה תקיים את משחקה בעיר מונטריי הנמה הדיבוחיה יהיה פולין, פורטוגל ומרוקו.

הפניקס גברו על הלייקרס 106:123

וולטר דוויס שקלע 24 נק׳ וחברו לאדי נאש שהוסיף 22 הלה׳נו אתמול את הפניקס סאנס לנצחון מפתיע על הלוסאנג׳לס לייקרס 106:123 במסגרת משחקי האנ.בי.אי.

הלייקרס הסובלת ממכת פציעות חמה לראשונה הענה את קארים עבדול ג׳אבר שהצטרף אל ג׳יימס וורתי ומרק קופצ׳אק ברשימה המפצעים. מדיס לוקאס היה הקלע המצטיין של הלייקרס (22).

צ׳ולס נרקלי עם 27 נקודות ו־18 ריבאונדים הוליך את פילדלפיה 76 לנצחון משכנע על דנבר נאגטס 107:118. ד״ר ג׳יי (22) ומוסס מאלון (21) ריבאונדים סייעו לנרקלי במלאכתו מול קולמין באס (29) ואלכס אינגלוש (26) לדנבר.

אדריאן דנטלי התיך קלע 25 נק׳ והגיל את קבוצתו יוטה ג׳ז לנצחון על סקרמנטו קינגס 110:94.

מיליון ש״ח פרס ראשון בטוטו

מליון שקלים חדשים, זהו המיגישים המובטח לפרס הראשון במחזור ה־27 בטוטו.

הסכום הזא שיא חדש בטוטו והזא הנאפיר לאחר שבמחזור 26 לא הצליח איש לנחש אתנקבו התוצאות.

רק 20 מנחשים הצליחו לנחש נכונה תוצאות 12 משחקים.

כלל הפרסים במחזור ה־27 יהיה 1.600.000 ש״ח כלומר יותר ממליון דולאר.

הרכב מחודש לועדת הספורט בהסתדרות

הודעה המרכזת אישרה אתמול בישיבתה השבועית הרכב חדש של „ועדת הספורט" בהסתדרות.

המזכ״ל ד״ר ישראל פיסר הביא לאישור את הרכב האישי של הועדה, במתכונת הוועדות ההסתדרותיות המורכבות מחברי הועדה המרכזת. לילדוה יעקב שי (יו״ר), אדר אמיר, אברהם אנדריאנוב, גרשון בן ישראל, יצחק בוסאי, דיים הבשלה, גרשון וילן, מנחם ריצמן, משה, ולרמן, דוד אבות, אחוד ישראלוביץ, נוגה מצאלוה, רעיה רביב, פיני שמחה, יעקב שפי, יצחק אופק (מחמון).

פסה: לא לנתק סניפי הפועל ממועצות הפועלים

בישיבה חגיגית שנערכה אתמול, נפרדו חברי מליאת מרכז הפועל מבמאם מסה, שהחזיק בתיק הפועל בועדה המרכזת.

מזכ״ל הפועל, יצחק אופק, סיכם את התקופה הקשה והמשברים הרבים שהיו במשך שמונה השנים האחרונות בהן שימש פסה בתפקידו ואמר, כי תמיד מצא אצל מחזיק התיק אוזן קשבת, תמיכה וסיוע להפועל.

בדברי הפרידה מחברי המרכז אמר פסה, כי מצא בתפקידו עניין רב והדבה פיתוח הנושאי הספורט והפועל ומסיבו להיות קרובים לליגו.

פסה הדגיש את חשיבותו של הפועל בעיני ההסתדרות, לעתים שחלק מחברי הועדה המרכזת חלוקים על דעותיו וקרא לא לנתק את סניפי הפועל ממועצות הפועלים.

פסה קרא להמשיך ולקיים את התאגידים בקבוצות היציבות בכדורגל ובכדורסל־ביחד עם זה לחזק את הספורט הצמוד, כי בזה ייחודו של המקצוע.

בסיום הישיבה הגיע מזכ״ל הפועל לבמה פסה מגן לאות הוקרה והערכה על פעלו בקודמם הישיבה הפועל.

הקבוצות מבקשות 2.5 מיליון האוצר מקציב 120.000 דולאר

שר האוצר יצחק מודעי לוקח לקבוצות הכדורגל. אתמולת הוא ביקש מיודי המועצה להודיע הימורים בספורט, אריה זייף, להגדיל באופן דרשמקי את סך כל הקצבה לקבוצות הכדורגל ב־100 – 120 אלף דולאר.

הדבה זו באה 24 שעות לאחר שנציגי הקבוצות בליגות הלאומית והארצית מנו לראשי מועצת הימורים בבקשה ל־מעגק הגלה של 2.5 מליון דולאר.

נציגי הקבוצות יפגשו עם יוד״ר מועצת הימורים ביום חמישי ויבקשו בפניו את מבוקת הקבוצות בליגות הכבירות, מבוקה הגלולה להביא לחיסול אמיתי מזן.

אולם נראה כי הודעת שר האוצר תוביא את דחוק ממפרסי הקבוצות. שכן אלה התכוננו לבקש כ־100.000 דולאר לכל קבוצה לאומית ו־50.000 דולאר לכל קבוצה ארצית בעוד חשר מודה להקציב סכום דומה לכל הקבוצות יחד.

במסר כי בציבי הקבוצות התריעו בפני ראשי מועצת הימורים כי אחמת עתק למם הבכמה עלולים להביא את ראשי הגמרות לבאמר.

ההקצבה הדרפמית של מועצת הימורים תינתן במסגרת הבעת התקציב המעודכן של המועצה והיא תתוסף להקצבות הרגילות במסגרת תקציב המועצה.

יוד״ר המועצה, אריה זייף, כבר פתח במגעים עם חברי המועצה למציאת מקורות להקצבת הסכום הדרפמי מתוך הבעת תקציב המעוצה המעודכן שיוגש לאישור שרי האוצר, הפנוך והתרבות ועדת הכספים של הכנסת. זאת לנכות הגידול המצוי בהכנסות המועצה בשנת 1985/86 לעומת אמדן ההכנסות על פיהן אושר התקציב מתחילת השנה.

2 מתאבקים ישראלים זכו במקום 3 בצרפת

שני מתאבקים ישראלים סיימו במקום השלישי הנחרות בידלאומית בסגנון יוונ־רומי שהתקיימה בריאסם, צפון־מזרח צרפת.

גרוסמן במשקל 48 ק״ג ובנשטיין במשקל 90 ק״ג.

רומניה – מצרים 0:1

בנחרת הכדורגל של רומניה ניצחה באלכסנדריה את נבחרת מצרים 0:1, משר שהבקיע מאבר בדקה ה־39. שתי הנבחרות סיימו בתום שישי בתיקו 2:2.

ליברפול – סוטהאמפטון 1:2

שער, חצי דקה לפני סריקת הסיום על ידי הולשי איאן ראש, הפניק נצחון לליברפול על סוטהאמפטון 1:2, במשחק השלמה בליגה האנגלית שנערך בריברסיד בלונדון. ליברפול נשארה במקום השלישי עם 57 נקודות מ־31 משחקים, אחרי אברטון 65 ומנצ׳סטר יונייטד 59 נקודות מ־30 משחקים.

מיליון ש״ח לועדת הספורט בהסתדרות

הודעה המרכזת אישרה אתמול בישיבתה השבועית הרכב חדש של „ועדת הספורט" בהסתדרות.

המזכ״ל ד״ר ישראל פיסר הביא לאישור את הרכב האישי של הועדה, במתכונת הוועדות ההסתדרותיות המורכבות מחברי הועדה המרכזת. לילדוה יעקב שי (יו״ר), אדר אמיר, אברהם אנדריאנוב, גרשון בן ישראל, יצחק בוסאי, דיים הבשלה, גרשון וילן, מנחם ריצמן, משה, ולרמן, דוד אבות, אחוד ישראלוביץ, נוגה מצאלוה, רעיה רביב, פיני שמחה, יעקב שפי, יצחק אופק (מחמון).

כדורגל מאזוכיסטי

מאת אמנון דקל

„ידע הרים לרעה, כבל דיפה שרירים של מפרים אחרי למשוך שקשר לכדורגל – שום דבר מזה לא הצדיק אחרי מחמצה. בחרים מעיקה הצדיק אחרי מחמצה. זה הרי בשבת אמא, אבא, בתן נמצאו לבד. לא כל כך הקשתן לי, אילה הרים בשאפתנות רבה. בשורותיהם בלטו הרבו לקנה על לקראת לנו מלך מלך מלא אחת ולחבר את הבריגל המשחק. הם קרים על הגלולה מרי כמה רגעים הבריטאים בראות שבאמת כמו ישראל, יש מאריאל אני לי לגן אני אמרן הגלולה שלם מחר בית המגן, בשאני מחרי אדרי שלושה מגרים מרעים על הארץ ומגלגל את אחריך אל הקשר המשחק. אז זה הגלך מבר, אמרתי לבאמר, הכיתי את מלא מחי הגלולן ראיה בחבריה מרהיבה, ראלי הרמית אמרת מחדרי בחצאת הגלולה מעל הבריגל. הא, מאמן ברעים המשחקת, נמלאי אנים אחת בשקרמלי מחרגל לבשמה לחרגל לחרגל כי מאמן מרעים מרהיבה. הבמה בחבר הרבים שלהם, בחא לך ר״ל־דבר. הם אחרה מבאה בחיבה, לא מחמת, בחא לך ר״ל־דבר. הם אחרה מבאה בחיבה, לא מחמת, בחא לך ר״ל־דבר. אבא, בתן נמצאו לבד. לא כל כך הקשתן לי, אילה הרים בשאפתנות רבה. בשורותיהם בלטו הרבו לקנה על לקראת לנו מלך מלך מלא אחת ולחבר את הבריגל המשחק. הם קרים על הגלולה מרי כמה רגעים הבריטאים בראות שבאמת כמו ישראל, יש מאריאל אני

מאחורי הרשת

אמרתי את בחבא שלבן אי שמעתה. ומעכן בחמלה לך הרבין מן בשמה. מרי, הקרי כמו הם מבריטאים לנו בנמיכות ירחון. מביטים כי זכה כמבריטאים בחליגה מעל הבריגל, ראלי הרמית אמרת מחדרי בחצאת הגלולה מעל הבריגל. הא, מאמן ברעים המשחקת, נמלאי אנים אחת בשקרמלי מחרגל לבשמה לחרגל לחרגל כי מאמן מרעים מרהיבה. הבמה בחבר הרבים שלהם, בחא לך ר״ל־דבר. הם אחרה מבאה בחיבה, לא מחמת, בחא לך ר״ל־דבר. אבא, בתן נמצאו לבד. לא כל כך הקשתן לי, אילה הרים בשאפתנות רבה. בשורותיהם בלטו הרבו לקנה על לקראת לנו מלך מלך מלא אחת ולחבר את הבריגל המשחק. הם קרים על הגלולה מרי כמה רגעים הבריטאים בראות שבאמת כמו ישראל, יש מאריאל אני

... על פי הערכות, בכלל, מתוך 90 דקות משחק בדיוק מרגישות 30 דקות לפחות, נשמלים ומאמנה. עשר דקות לריגים, עם הפשם המגיעים, בחצאת מבדר בין כדורגלנים. עוד עשר דקות לפליכה אישית כדי להביא את הבריגל, שיבא מחדש לתוקף המגרש מחמש דקות ולהיות הכרחי לבעיטה. ביחמה. בבר מלכה מחרגה. על כלום. 45 דקות המגיעות מרשמות לחלקי משחק הפרי שהם, המגלגלים, מי שהקה לחבין מדע. לעמל, הישראלים נוטים לסבר בריגים מחשים, ומדע המליאה לחקים מכמה בדרוגאות עמוק המגלגלת כלבר – מדיר למא בסבת לכדורגל גם הא יבין שזה בריגן של אפי לאחים. הבריגלן הישראלי, מגמתנ אינו מבין לחמתן רק בבריגה בכדור. בבר מעבר אם הבן מדיר לעמל בבחה, הבן מקבל אמה, מחרגי שבאה, מעמל את ישראל ראיה, מקבלת אחר לכבן ולשבן מרים אבריאמי מדי לחמיר את מחמה. בן מבריגה לבריגה שמה ביחה, מחמיר, מחקיר בחבן, בעמ, עוד, פמם לבריגה אחרבן מעלים מה לעשות. בל קיימה אחר בדבר בלבד, הא מגמל, אי כלום מחמה את מחם מעבר לבריגן.

הבלבן ישראלית לא יוצאת כבוק מה בחבר מחרגל מחרגים מחמים על בריגה מחמים, אמר כי מבריגים בבריגה בבריגה בבריגה. בבריגה בבריגה בבריגה

נחיתתו המוזרה של איואן האיום

טלוויזיה

מאת יגאל משיח

צפיתי בשתי הכתבות שהוקדשו בליל ששי להסגרתו של ג'ון דמיאניוק וניסיתי למצוא משהו להחזיק ממנו, משהו נגד רוע האסוציאציות, ולא מצאתי כלום מלבד עירוב מקאברי של הבומבסטי והסרריאלי, עירוב מלא מליצות והדבה מראות שוליים על גבול הבריחה, כאילו נועדו שתי הכתבות לאפיין את האמביוולנטיות הלאומית. וכתביר נראה גם הפעם סופרלטיב הרע שהגיח מהמטוס, אנושי להבעיס: בשר ודם עד חלחלה, ומול בנאליות זו של הרע המוחלט נשמעו נסיונותיו של הכתב לאחז ברגע כמו ניפוח של באורע בלתי מתאים. תחילה מצלמים את מטוס "אל־על" בנחיתתו והכתב עושה מהעניין סיבה, מציין את השעה ומבחיש לנו כי גם לרע יש סוכבים, אוזמים של הזוועה. מיד קוטר ראשי הקולנועי את הגישה התאורית הזאת שאינה במקומה, לפתיחה של "נצחון הרצון", סרט התעמולה הנאצי של לני פן ריפנסטאל: מטוסו של הפיהרר מגיח מהענגים, עוד מעט יגחת והקריין מכריז על התאריך. אסוציאציה זו, אני מניח, אינה אוניברסלית, אבל עמה התחיל בעיני בלבול ערכים מביש, הרבה מכוח נלהבותם המרוצה מרי של הכתבים וגם בגלל אופיו האריוסנקרסי של המאורע. דלת המטוס נפתחת, דמיאניוק יוצא אל המצלמות כמו שחקן קולנוע והכתב מסביר לנו כי אדקו האמריקאים מוחלפים ברגע זה באויקים ישראליים. מה שקוראים סימבוליזם. לולא האויקים ושני השוטרים המלווים נראה איואן האיום כמו תייר מנומס, ועד שהוא יורד מהמטוס מסביר לנו הכתב, כי ביקש מהשוטרים לנשק את אדמת הארץ, כמו צליין טוב. השוטרים מסרבים, מתוך אינסטינקט בריא, ומנשלים את העיתונות העולמית מתמונה טובה לעמוד א'. אחר כך, כאילו

נזקקנו לפרסניות, מראין הכתב את מפכ"ל המשטרה דוד קראוס וזה ממהר להסביר לנו, כי המעשה הוא "עדות לקיומו הנצחי של עם ישראל", ועד שאנחנו מספיקים להתחבט עם פנינה הנות זו מסביר לנו פקיד משרד המשפטים האמריקאי בלשון נחרצת, כי למשרד המשפטים של מדינת ישראל לא חשובים כל כך סמלים אלה של קיומנו הנצחי. אכן כן. נציג משרד המשפטים שלנו אינו מפריך את הטענה, אומר משהו חמקני על הוסר משאבים וסדר עדיפויות, וממחיש לנו בניסוח ביורוקרטי מוכר את הפער בין הלהג הרשמי והחשיבות האמיתית.

את דמיאניוק מכניסים סוף סוף למכונית שהושכרה מחברה להובלת כספים כאילו היה אוצר והמכונית המשוריינת שכבר הצליחו לצובעה בכחול משטרתי. לסובת ההצגה התרמית, יוצאת לכלא.

עכשיו מתחיל החיסוס המילולי. כתב ב' יוצא לקיבוץ "לוחמי הגיטאות", ומתחיל לעסוק בהטוואת המשפט הקרב לזה של אייכמן, כאילו צפוי לנו אדוע ספרדיבי בבית־המשפט, סיבוב שני מקץ 25 שנה, שהכל חוששים שלא. דמה במעלתו הדראמטית לקודמו. לסיום (איך לא) מציגים בפנינו את תא הזכוכית, אביהר היסטורי שהיה לסמל צדק עגום ותוהים בקול אם יימצא לו גם הפעם סיכוס. סוב שלא אבר מישהו, כי תשתית המשפט קיימת.

חברי "לוחמי הגיטאות" המבוגרים, שרידי השואה, רוצים לשוב ולחדד באמצעות המשפט את העבר והתודעה הלאומית. הצעירים אינם נלהבים מהעניין ומזכירת הקיבוץ לא מרגישה טוב דבר ביחזר ואינה מבינה מדוע לא משקיעים יותר בחינוך נגד בזעות בקרבנו במקום לייבא עוד. נאצי שיניו ספורים בין כך. אבות ובנים כרגיל, ומולם, כהערת שוליים לחולין ולמסיכת הכתף, רודפת אותי בשום מה תמונת אנשי המטוס שבשיא המהומה נעמדו בפתה להתבונן ולהצטלם.

וכאשר חפצתי לרקוד

פינקל בן 80. הנשיא ערך קבלת פנים, אבל מה על תפקיד?

מאת שלמה שבא

"וכאשר חפצתי לרקוד – חדלו כלי־הזמר לנגן" – דברים אלו של הקבצן מהצגת ה"ריבוק" ציטט שמעון פינקל בנאומו בקבלת־הפנים שנערכה לכבודו בבית הנשיא בירושלים, במלאות לו שמונים שנה.

היתה זו קבלת פנים נאה. הנשיא בירך ואנשי "הבימה" בירכו והכל היו שמחים. התיאטרון הקים קרן מילגות לשחקנים צעירים לכבודו של פינקל וגם ציירו את דמותו והתמונה תהיה תלויה מעתה באולם הכניסה של "הבימה", עם חשובי התיאטרון.

יותר משישים שנה משחק פינקל ב"הבימה" והוא נמנה עם השורה הראשונה של שחקניו. הציטטה מדברי הקבצן ב"הריבוק" לא היתה מדוייקת. פינקל רקד בזמנו ועוד איך, התזמורת ניגנה והצופים נהנו. מעטים השחקנים בעולם כולו שעשו בחייהם שורה ארוכה כל־כך ומגוונת של תפקידים ממיטב הרפרטואר הקלסי המודרני כמו פינקל. אבל פינקל צדק בדבר אחד – הוא עוד יכול לרקוד ועוד איך, אבל כלי־הזמר לא מנגנים לו.

מסיבה בבית הנשיא – מעשה יפה. קבלת פנים, נאומים, ברכות, הכל טוב ומרגש, אבל הבמה החשובה והעיקרית של שחקן – היא הבמה, ושם גם מקומו של פינקל. לצערנו, התיאטרון מונע מפינקל את הבמה, אף־על־פי שהוא עדיין במלוא כוחו ויצר־המשחק שלו חזקים כתמיד.

יפה שהתיאטרון מאפשר לשחקנים צעירים וחדשים להופיע ולהראות יכולתם ולהנות אותנו, אבל לפעמים נדמה לי, שהתיאטרון צריך לשחקנים צעירים, כדי שיזקינו... כדי שיקבלו אותו נסיון וחכמת־במה והילה ואווירה המגבירים את הנאת התיאטרון. ולפינקל יש הילה זו ונסיון של עשרות שנים וחכמת־הבמה, כל אלו שעושים את השחקן והותיק והטוב, ליין שהחמץ היטיב לו.

תיאטרון אינו מפעל או מוסד שממנו יוצאים לפנסיה. שחקן לא פוטק מלהיות שחקן כשהוא בן ששים־וחמש או שמונים. תישרון הוא מקצוע העוסק ב"באילו", ב"נדמה לי", במשחק־החיים הגדול – שחקן ותיק העושה תפקיד טוב, גורם לחב, להתעלות, גורם לאותם רגעי־חסד שבזכותם התיאטרון הוא אמנות ולא־מקצוע. אל נמנע את הבמה מפינקל, אל נמנע את עצמנו מלראות את פינקל, כמו את קלצ'קין או שחקנים ותיקים אחרים. שחקנים כאלה הם נכס לתיאטרון, והם העושים את התיאטרון לחויה בשבילנו.

אמר גיבורו של שקספיר: ממלכה אני נותן בשביל סוס. פינקל אמר תמיד: חיים אני נותן־בשביל תפקיד: את חייו, כולם, נתן לתיאטרון. ויש לו עוד מה לתת.

מציאות אפרורית

תיאטרון

מאת חנה נובק

תיאטרון הספריה: "די, בן ארבי" מאת פרנץ קסאבר קרוץ; נוסח עברי גד קינר; בימוי יורם פאלק; עיצוב מלי יצחקי; תאורה דורית מלין; הלחנה ריצ'רד פארבר; עיצוב מוסיקלי יוחנן קלוץ; הפקה גיר בר־לב.

כתיבתו של פרנץ קסאבר קרוץ מזכיר לי את מה שנקרא בזמנו "מחזאות המטבח" האנגלית, רק שהרקע והטיפוסים שלו גרמניים מאוד. הוא עוסק בחיי יום־יום של זוג־ר־בורגנים או של בני מעמד הפועלים, במציאותם האפורה, לעתים קשת היום, בצל אבטלה ומשברים, המסביעים את חותמם על היחיד, על שאיפותיו, תקוותיו וחלומותיו. סגננו ריאליסטי־נאטורליסטי, בנוי על תמונות קצרצרות החולפות במהירות כמעט קולנועית, על דיאלוגים המפרסים פרטי־פרטים של חיי יומ־יום אורבנו, ומהם מוערבת אלומת האור אל פנימיות הדמויות.

כזה הוא המחזה "די, בן ארבי" שמעלה תיאטרון הספריה ברמת גן – שלוש דמויות, זוג ובנם, מתחבטים במציאות האפורה הזאת: הוא פועל, שעבודתו היא כל חייו, אך חלומותיו מגביהים אל־על, הגם שלעולם אינם מצליחים להמריא עמו מעל פני הקרקע: היא עקרת בית, המתמרדת ברגע מסוים כנגד בעלה וחייה ובנם הסובל את עריצות האב, את שאיפות ההורים הרוצים בשבילו חיים שונים משלהם, אך לו עצמו יש השאיפות הנבועות שלו.

מחזותיו של קרוץ קמים או נופלים על המשחק, ועל קצב הבימוי, כי פרטי הפרטים של חיי יום־יום אפורים טבונה סכנה גדולה שגם ההצגה תהיה אפרורית ולא מעניינת. לא אשכח את "תוכנית בבקשתך", במשחקה המצויין של נאוה שאן, שעלה בשעתו בבאר שבע ובחלקו את "אוסטריה עילית" של אותו תיאטרון בו עסיתי הכרה עם כשרונה של סטיאנה קנליסאוליאר; שתי ההצגות האלה, אמנם בעלות קצב איטי למדי, הצליחו לרתק אותי ולעורר בי את האסוציאציות הנכונות ולהבחיש את הפיוט שמעבר לאפרוריות. לא אוכל לומר את אותו הדבר על ההצגה של תיאטרון הספריה הרמת־גני. 25 תמונותיה עוברות על הצופה באיטיות מייגעת, המסר הפנימי של קרוץ נשאר תלוי, א־שם מעל ראשיהם של השחקנים. כל מקמץ של גד קינר, בתפקיד האב, אוסו מאייר, פועל הייצור ממינכן, להעלות על פני הטסח את מה שחבוי מתחתיו – את התיסכול, את המרירות, את הבצוקה הנפשית ואת החלומות – מתבזבז לשוא במשחק חיצוני, לא מעניין ומזייף כמעט לכל אורך ההצגה. כל מה שהשחקן הזה מצליח לעשות זה משחק עיניים – הן כמעט יוצאות מחוריהן כשהוא מבקש להביע מצב נפשי קשה, ומצמצות, בליווי חיוך רבילי, כשהוא רוצה לגונן מעט את מסחקו. בכלל, הדמות שהוא מגלם נראית אינפנטילית או היסטרית ואינה מצליחה להעביר כל רגש אנושי אמיתי.

אנדרה יובליקיני אמיתית יותר, מגישה גילום קוריקטי, שלו היה בא לצד גילום ראוי לשמו של בן זוגה, היתה יכולה להמריא קצת לגובה. היחיד שעושה פה מלאכת שחקן מתקבלת על הדעת, הוא דוקא הצעיר שבחבורה, רמי חזקיהו, בתפקיד כן ומשכנע של לודוויג הבן, אך הוא כאילו משחק באופרה אחרת, בקונסטקס המשחק הכולל.

יורם פאלק נכשל בעיקר בעבודתו עם השחקן הראשי, ובגלל מגבלותיה של הבמה הקטנה שבספריה, שאינה מאפשרת, לפחות לא בפתרון התפאורתי שנתנה כלי־יצחקי להצגה, להכתיב קצב נכון ליצירה. כל אלה מביאות לתוצאה הבלתי נמנעת – הצגה אפרורית, לא מעניינת ומיגעת, כמו חייהם של גיבורי המחזה. אינני מצפה לבידור. כשאני הולכת לראות מחזה של הסופר הגרמני הזה, אבל אם אין צורת היכול להרים את המשימה, פשוט יש להימנע מלגשת אליה.

עוד מברלין

מאת אמיר רותם

על אף הנוסח המוזר של מהדורות החדשות בשבוע שעבר שהכריזו ש"הסרט הישראלי 'חיוך הגדי' זכה בפרס הטוב בפסטיבל ברלין", לא היתה זכייתו, המכובדת מאוד כשלעצמה, של טונג'ל קורכין בפרס השחקן, האירוע המרכזי בנעילת הפסטיבל. חרף הסתייגותה הפומבית של ד"ר ורדה הטופסים, פצצת הכין שהיתה לצלמת גיינה לוהוביגיה, זכה סרטו של ריינהארד האוף „שטמהייב־המשפט" ב"דב הזהב". מדובר בדרמטיזציה של משפטם של הבדי אידגון הסרוד "באדר־מיינהוף", המבוססת בלעדית על פרוטוקול המשפט.

לולובריג'דה ראתה בסרט קריאה מעודדת לסרוב. למעשה טענתו היא נגד "הטרור של המדינה", שהובילה להתאבדות הפיקפקה בכלא סבהיים, שהיא הריפה לא פחות כפעולותיהם הפקודיות של חבורת "באדר־מיינהוף". רבים בפסטיבל ראו בהחיתו של הסרט ובאמירה שלו צעד גרמני אמיץ, רבים גם הה רצים לראות את הסרט מדבר בסרט איכותי יותר.

פרסים ניתנו גם לשני במאים בעלי מוניטין גיאוגרפי שאנגליה הגרוזיני ("פירוסמני") עבור סרטו „מסעו של מלין צעיר" ומאסאהירו שינדה היפני עבור „גונה הכידונאי", שהוא סרט סמוראים.

שתי נקודות ישראליות נוספות, אם תרצו, אפשר לציין בהשתתפותם עקרת הפרסים של סרטיהם האחרונים של לינה דרמולר ומיקלוש יאנצו. הראשונה ביימה סרט בהפקתו של מנחם גולן והסני עשה את סרטו כקרפרודוקציה ישראלית־הונגרית, כאשר את הצד הישראלי ביצגה חברת „ד"ל".

אירוע מרכזי במסגרת הפורום של ברלין היה הקרנת סרטו בן תשע השעות של קלוד לנצמן „שואה", שזכה להצלחה ביקורתית ומסחרית (!) במקומות רבים בהם הוצג. הקרנתו של הסרט בארץ, המתוכנן אך ודק ביקטעי ראיונות עם עדי ראיה וכאלה שהעדיפו לא לראות ובלי קטעי ארכיון), הובטחה לפני זמן רב. אנחנו עדיין מחכים.

ימי העיון שמארגן המכון הישראלי לקולנוע עברי השנה ממשיכים במוזיאון תל אביב (שם עורך היום מאיר שניצר ירחון קולנוע מטעם המוזיאון) לבית ליסין. המבנה נותר כשהיה: נשא מרכזי הכולל סרט והרצאה וסדריה בדמות סרט בהקרנת טרום־בכורה. הפעם הנושא הנא המלודרמה הקולנועית. יצירה קלאסית בתחום המלודרמה, של דוגלס סירק, הבולט ביוצרי המלודרמות של שנות החמישים, „נכתב ברוח", תוקרן בחלקו הראשון של יום העיון, הבוקר. יצחק לאור ישא הרצאה תחת הכותרת „המלודרמה הקולנועית וביטוייה בקולנוע האמריקאי של שנות החמישים" מיד לאחר הקרנת „נכתב ברוח". לאחר ההפסקה יוקרן הסרט חבריטי „למוזמנים בלבד" (הוקרן בפסטיבלים כאן בשם „טכס פרטי"). קומדיה שביים מלקולם מאוברי בפיקבנס של מייקל פאלין („מונטי פיילטון") ומגי סמית.

אמיר רותם

צלילי המזרח (כבקשתך)

יוצאים לאור

מאת מירי מז

שלום דרוויש: „פרַיים! פרַיים!". הוצ' בימות קדם לספרות. 159 עמ'.

מה רע יותר מחיי משפחה הכבולים באמונות עתיקות יומין שאבר עליהן הכלה וזן כולאות את הרוח והנוף גם יחד? חייה של אישה במשפחה כזאת. דורים גיבורת ספרו של שלום דרוויש „פרַיים פרַיים!" (השם אפריים, בלשון יהודות בבל), בת למשפחה יהודית מרובת־בנות בבגראד, במאה הזאת, נמכרת – פשוטו כמשמעו – כשהיא ילדה בת תשע לחתן אמיד המבוגר ממנה ב־26 שנה כדי להקל על מצוקת משפחתה וכדי לקיים את מצוות המצות „פרו ורבו". מרגע זה נגזר דין מוות על ילדותה, ליחודיה ב„חדר", משחקיה עם ילדים ועם חבר ילדות אהוב, דוויד. הטרגדיה היא שלא דוויד היא הכיועדת הביידית לחיתון ולקיום הכצווה הקדושה, אלא אחותה הבכירה רבקה בת ה־16. אלא שרבקה מאיימת להתאבד אם תינתן לאיש שלא ראתה מעולם, וכדי שהמשפחה לא תצא ניזוקה מן הבושה מחד, ומאובדן החתן עתיר נכסים שאינו מוזמן בכל יום מאידך, מעלים את האחות הקטנה לעולה. (מעשה יעקב ברחל ולאה או, שמא, גילגול חזוק של סיפור העקידה כשאל הממון מחליף את אלוהי ישראל? לאלוהי ישראל מקריבים את הבנים לאל הממון – את הבנות.)

העלבון של היות האשה נכס בידי משפחתה וקניין של בעלה אינו מודגש בסיפור, אף שהעלבון כפול שהרי מדובר בנכס בלתי־מזוהה, ובלבד שיהיה מצוייד באוצרי פריה ורביה כראוי. האחות קטנה ושדיה לא נכונות גם לזה יימצא פיתרון (בצורת חזיה מרופדת בצמר גפן). גם ההשפלה שבמעשה התרמית משורטטת בקווים מיגודיים מאוד, כמו ההשפלה שאחריה: הציפיה הדרוכה של כל בני המשפחה, החתן והשדכנית שהילדה תגיע לפיכה, כדי להשביר ילדות, תוך כדי מיקוח מסחרי נבזי בחסות שרולת משפחת הכלה המתאמצת לרחות את החופה ושרולת החתן הבביר המצפה למימוש הנכס.

סיפור מרושע שהרי אבי הנערה, שהוא הפוסק האחרון, מודע היטב למעשה הנורא שהוא נותן לו יד. הדמות האנושית והשפיה יותר בסיפור היא הדמות (אם החתן) שעוד מתירה לכלה הצעירה לשחק בבובות.

„פרַיים פרַיים" הוא הספר הראשון של הוצאת „בימות קדם לספרות", ששמה לה, בין השאר, למטרה פירסום ספרות הכייצגת את המזרח ותרבותו. יש, על כן, ציפיות מובנות מן הספר הראשון. ההקדמה לסיפור של דרוויש עוררה ציפיות גדולות עוד יותר. ראשית: על חשיפת תרבותה של גולת בבל, נושא המוכר לי לפי שעה רק מספריו של סמי מיכאל „חופן של ערפל" ו„סופה בין הדקלים". עוד, משהשתחררנו מתסביך עם אחד – תרבות אחת, והנסיה אינה שוב להוקיע כל מה שדנק בו רבב „גלות" ורביב שבים אליה בנסיון להציל את מבמני תרבותה, היתה סקרנות. שנית: דרוויש, ודאי, העזה מסריסת לתיחים למעמד האישה בקונטקסט זה. מבסיחים גם הדברים שנאמרו על שלום דרוויש, שזה ספרו הראשון בעברית, וכותבי המבוארות פרופ' שמואל מורה וסמי מיכאל גומרים את ההלל על יצירתו בעברית (פרופ' מורה אף מזכיר את כינויו של דרוויש כ„חוליטר של עידאק").

למרבה הצער, הציפיות מכזיבות למדי. אם חיכינו שספר כזה יפתח, ולו צוהר, אל תרבותה של יהדות בבל, אין הספר מספק לנו אלא תמונות הזוי שיש לנו וראי ערך פולקלורי, אך כהתוודעות – ראוי הקורא ליותר מתמונות פולקלוריסטיות בלבד. אם היתה כאן מחאה על מעמד האשה בחברה היהודית־ערבית (והיהודים בעיראק, כמו במקומות אחרים, תיקו את המודל של שכניהם הערבים – היא רכה מדי ובגלעה בסיפורים ספגוניים שיש בהם יותר מקורטוב של הנרפקות ונוסטלגיה.

נתניה 86' – תערוכה ארצית

בולים

מאת אריה לינדנבאום

בנתניה צפויה השנה תערוכת בולים ארצית „נתניה 86", במלאת 50 שנה לקיום עמותת הבולאים במקום. התערוכה תתקיים בתול המועד טוכות, 19.10.86 – 24.10.86 בהיכל הספורט של בית הספר על־שם בן־גוריון ברח' זומרשסיין בנתניה.

לדברי מזכיר התערוכה, ד. גפן, יושם ב„נתניה 86" דגש על אוספים תימטיים. הכוונה לאפשר השתתפות אספנים שכתם הציגו בתערוכות לאומיות, בתנאי, כמובן, שרמת התצוגה עונה על דרישות המארגנים. בועדה המארגנת: שלמה מזאה – יו"ר, דוד גפן – מזכיר, אליעזר שטקל – גזבר ודובר: ל. יוליוס – רכז פילם.

מהנהלת התערוכה נמסר שדמי ההשתתפות בתערוכה נקבעו ל־5 שקל חדשים לכל מסגרת. תצוגות נוער תהיינה פטורות מתשלום.

על המעוניינים להציג לפנות לנציגים מקומיים בעמותות־השונות, או לנציגים סקטוראליים כמו „יוראיקה" וקק"ל – א. לין, ת.ד. 21224 ת"א, 61־221; וארץ הקודש – ר"ר צ. שמעוני – ת.ד. 10175, ירושלים.

תערוכת „נתניה 86" תיערך בחסות התאחדות בולאי ישראל. זו התערוכה הלאומית ה־13 ויחולו עליה כל חוקי הפרוצדורה הבין־לאומית לבולאות, שהתאחדות חברה בה.

בפנייה לקומיסריס (נציגי התערוכה) יש לפרט את סיב המוצג ולפיו ניתן לקבל טופסי הרשמה, אותם יש להחזיר אל הקומיסר עד ה־30 במאי 1986. הנהלת התערוכה מודיעה, שהמוצגים יהיו מבוטחים מיום קבלתם לתצוגה ועד לפירוק התערוכה.

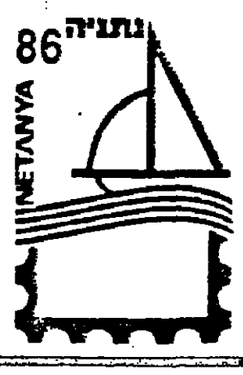

מרבית המוצגים יועמדו לטיפוס חבר שופטים שייקבע על־ידי הוועד הפועל של התאחדות בולאי ישראל.

מדורי התצוגה הם: תצוגות כבוד; מוזמנים, ארץ הקודש וישראל, יוראיקה, קלאסיקה, אוספים תימטיים, ספרות ואבזרי בולאות. לרשות חבר השופטים יועמדו מדליות זהב, כסף וארד וכן דיפלומות ותעודות השתתפות. משרד התקשורת והשרות הבולאי ישאו בהוצאות התערוכה סמיבונה יבוא בהנפקת גליונות וכרטיס מיוחדים שיוקדשו לקראת התערוכה.

„אירופה 86" – בעלי חיים

נראה שבולי „אירופה 86" ישאו בעיקר צילומי בעלי חיים. קפריסין היא בין הראשונות שפירסמו צילומי הבולים לבולי „אירופה המאוחדת" המסורתיים.

בול למשה קסטל

על־פי הצעתו של ברוך ברקאי מירושלים להנפקת בול אמנות חדש עם יצירתו של הצייר הישראלי משה קסטל, צפוי בשנה הבאה בול ישראלי ראשון עם יצירת צייר חשוב זה.

בסרות הבולאי מסגנים עתה המופיעים במדינות מערב אירופה (מדינות השוק המשותף ונספחות). שני בולי קפריסין מציגים איל בן קרניים ולהק פלמינגו.

תקנון חדש להתאחדות בולאי ישראל

ב־25.2.86 התקיימה בתל־אביב אסיפה כללית שלא כן המניין של נציגי העמותות הבולאיות בארץ, לאישור התקנון החדש להתאחדות. התקנון אושר פה־אחד לאחר שורה של הסתיגויות ותיקונים שתוקני לפני ההצבעה.

דואר או"ם ב־1986

בינואר 1986 הופיעה בדואר או"ם סידרת בולים שהוקדשה ל„שטבר באפריקה" הופיעו מאות הצעות לבולי דואר חדשים ונראה שבסידרת אמנות חדשה סיכויים טובים למשה קסטל כמשום מה ערכה לא נכלל בסרות בולי האמנות הישראליים.

שלושה בולים – בניו־יורק, בגעווה ובווינה.

ב־14 במארס צפויה סידרת „תכנית פיתוח" בת שלוש צמרות בנות 4 בולים ובול נוסף, מן המניין, 0.05 פרנק שוויצרים.

ב־23 במאי – סידרה בת 6 בולים וגלות־דברי שנושאם – „הבולאות – תחביב בין־לאומי".

ב־30 ביוני הופיע 5 בולים בנושא שנת השלום הבין־לאומית, שניים בניו־יורק: 2 בוינה ו־1 בווינה.

ב־19 בספטמבר, צפויה סידרת המשך של 16 בולי דגלים בני 22 סנט אמריקאיים שיופיעו בינאראציות בולאיות שונות.

ב־14 בנובמבר – סידרה נוספת של 12 בולים – 4 בכל אחת בכל שלושת משרדי הדואר של האו"ם. בולים אלה יוקדשו לאירגון העולמי של עמותות או"ם (WFUNA).

במרוצה הטנה יוכבעו ברואר או"ם במקומות הסונים חותמות דיכרון במסגרת תערוכות בולים ואירועים מיוחדים.